

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer, csütörtökön és vasárnap.

OMGE évi tagsági díj:

200 holdig	15 pengő
500 "	30 "
1000 "	60 "
2000 "	90 "
3000 "	120 "
ezen felül	150 "
Résztvénytársaságok, szövetkezetek, vállalatok	30 "
Egyéb tagok részére évi tagdíj	10 "

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona

Az egyesületi tanács felügyelete alatt
A szerkesztésért és kiadásért felelős:
Buday Barna főszerkesztő.
Szerkesztő: **Kothmayer Imre**

Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-u. 8. Telefon: Aut. 866-05

Előfizetési árak:

A m. kir. földművelésügyi minisztérium által időnkint kiadott „Rádiós gazdaság: előadások” című füzettel együtt.	
OMGE-tagoknak:	Előfizetőknek:
Negyedévre — 6 pengő	Negyedévre — 10 pengő
Félévre — 11 "	Félévre — 18 "
Egészévre — 20 "	Egészévre — 32 "

Külföldre a fenti árak és a postaköltség
Előfizetést csak napiári negyedévekre fogadjunk el
Kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllői-ut 25. Telef. Aut. 899-32

TARTALOM:

- A műszaki szakosztály gyűlése.
- Az Országos Törzskönyvelő Bizottság gyűlése.
- Valaszom Fenyő Miksa dr. megjegyzéseire. (Gaul Gaszton.)
- Kartelek aranykora. (Schneider Emil.)
- A len vetése és ápolása. (Csócsás Gyula dr.)
- Burgonya vetőgumó kiválasztása. (Friedl Sándor.)
- A magyar lucernamag termesztésének és kivételének fejlesztése. (Makasz Elemér.)
- Juhászat jövedelmezősége. (Kotány Ferenc.)
- Gyakorlati tapasztalatok a borjunevelés és a tejelésre való előkészítés köréből. (Gyerey Zoltán.)
- Törvények és rendeletek.
- Husnak és húsélesztőanyagoknak Ausztriába való bevitel. (Jekel Frigyes dr.)
- Az Országos Gazdasági Munkáspénztár működése.
- Egyes közlemények.
- Tőzsde, kereskedelem.
- Szerkesztői üzenetek.

- Március hó 24-én (vasárnap) délután 3 órakor: lovasmutatványok és a fogatok előhajtása.
- " " 24-én (vasárnap) délután 1/2 6 órakor: Kerpely Kálmán dr. közg. egyet. tanár előadása a Közteleken: „A téli fagykár és orvoslásának módjai” címen.
- " " 25-én (hétfőn) a kiállítás egész napon át nyitva van.
- " " 25-én (hétfőn) délelőtt 10 órakor: a díjazott állatok elővezetése.
- " " 25-én (hétfőn) délelőtt 10 órakor: méhészgyűlés a Közteleken.
- " " 25-én (hétfőn) délután 3 órakor: lovasmutatványok és a fogatok előhajtása.
- " " 26-án (kedden): a kiállításon eladott tenyészállatok, továbbá a termények és gépek stb. elszállítása megkezdődik.
- " " 27-én (szerdán): az el nem adott állatok elszállítása megkezdődik, a termények, gépek stb. elszállítása folytatódik.
- " " 28-án (csütörtökön), esetleg 29-én (pénteken): az összes elszállítás befejeződik.

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
állattenyésztési és állategészségügyi szakosztályának
1929 március hó 22-én, (pénteken) délután 1/2 6 (17-30) órakor az egyesület székházának nagytermében (Budapest IX., Köztelek-utca 8. sz., II. em.) tartandó

gyűlésére.

- Tárgyak:
- Schandl József dr. közgazdasági egyetemi tanár előadása: „A juhtenyésztés és gyapjuértékesítés időszervi kérdései.”
 - Folyó ügyek.
- Budapest, 1929 március 4.
Mesterházy Ernő dr. s. k.
a szakosztály elnöke.
Vendégeket a szakosztály szívesen lát!

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
tejgazdasági bizottságának
1929 március 23-án, (szombaton) délután 1/2 6 (17-30) órakor az egyesület székházának nagytermében (Budapest IX., Köztelek-utca 8. sz., II. em.) tartandó

gyűlésére.

- Tárgyak:
- „A borjufelnevelés, tejtermelés és tehéntakarmányozás vitás kérdései.”
 - A vitát bevezeti Wellman Oszkár dr. állatorvosi főiskolai tanár előadása.
 - A bizottság több, e kérdésekkel különösen foglalkozó jeles gyakorlati gazdát kért fel a vitában való részvételre és hozzászólásra, akik közül a lap lezárásáig már Batta Sándor, Biró Gyula dr., Bischitz Sándor, Dóry Frigyes, Gombkötő Sándor, Gyerey Zoltán, Knoll Károly dr., Rózsay Elemér, Strasser Vilmos és Vuchetich György helyezték kilátásba hozzászólásukat.
2. Folyó ügyek.
Budapest, 1929 március hó 7.
Inkey Pál báró s. k.
a bizottság elnöke.
Vendégeket a bizottság szívesen lát!

Meghívó

az OMGE székháza nagytermében (Budapest IX., Köztelek-utca 8. sz., II. em.) f. évi március hó 24-én (vasárnap) délután pontosan 1/2 6 órakor tartandó tájékoztató előadásra, amelyet az OMGE felkérésére Kerpely Kálmán dr., közg. egyet. tanár, az OMGE föld-

Köztelek társasvacsora.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület vezetősége alkalmat kívánván nyújtani az országos mezőgazdasági kiállítás és vásár alkalmából Budapesten tartózkodó gazdáknak arra, hogy a fehér asztal mellett is találkozzanak, folyó évi március hó 23-án (szombaton) este 8 órakor a Pannónia szálló utcai éttermébe barátságos vacsorát hívott össze. A vacsorára meghívjuk a kiállítás alkalmából Budapesten tartózkodó OMGE tagokat.
Étkezés étlap szerint. Megjelenés sötét utcai ruhában.

Igazgatóság.

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
igazgatóválasztmánya,
ugy is, mint a
Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége
végrehajtóbizottsága

1929. évi március hó 23-án (szombaton) d. e. 1/2 12 (fél-tizenkettő) órakor a Köztelek székháza nagytermében (Budapest IX., Köztelek-u. 8. sz., II. emelet) tartandó

II. rendes gyűlésére.

A napirendet a „Köztelek” 22. számában részletesen közölte.
Budapest, 1929 március 11.
Somssich László gróf s. k.
elnök.

AZ OMGE KÖZLEMÉNYEI.

A Közteleki tavaszi gazdahét és mezőgazdasági kiállítás és vásár napirendje.

- Március hó 22-én (pénteken) délelőtt 10 órakor: a kiállítás ünnepélyes megnyitása, amelyet azonnal a díjazott szarvasmarhák és lovak elővezetése követ.
- " " 22-én (pénteken) délután 3 órakor: lovasmutatványok és a fogatok előhajtása.
- " " 22-én (pénteken) délután 1/2 6 órakor: az állattenyésztési szakosztály gyűlése a Közteleken.
- " " 23-án (szombaton) a kiállítás egész napon át nyitva van.
- " " 23-án (szombaton) délelőtt 10 órakor: a díjazott állatok elővezetése.
- " " 23-án (szombaton) délelőtt 1/2 12 órakor: az OMGE igazgatóválasztmányának gyűlése a Közteleken.
- " " 23-án (szombaton) délután 3 órakor: lovasmutatványok és a fogatok előhajtása.
- " " 23-án (szombaton) délután 4 órakor: a Mangalicatenyésztők Országos Egyesületének közgyűlése a Közteleken.
- " " 23-án (szombaton) délután 1/2 6 órakor: a tejgazdasági bizottság gyűlése a Közteleken.
- " " 24-én (vasárnap): a kiállítás egész napon át nyitva van.
- " " 24-én (vasárnap) délelőtt 10 órakor: a díjazott állatok elővezetése.
- " " 24-én (vasárnap) délelőtt 10 órakor: gazdatisztek gyűlése a Közteleken.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK ÁLLATÉRTÉKESÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA, BUDAPESTEN

Telefon: 107-84, 129-14, 129-15
V. ALKOTMÁNY-UTCA 29.
Wien-i fiók: „Megálér” Viehverwertungs Gesellschaft m. b. H. Wien, St.-Marx. Sörgönyölm: „MEGÁLÉR” Budapest
Sörgönyölm: „MEGÁLÉR” Wien
FOGLALKOZIK: Mindennemű haszon- és vágóállat adás-vételével, jármű- és berendezések szállításával, sovány sertések közvetítésével, hizott marha, sertés és juh bizományi értékesítésével. Bérhizlalások és hizalási előlegek nyújtásával előnyös feltételek mellett.
ÁLLATSZÁLLITMÁNYOK CIMZENDŐK: Szarvasmarha, borjú és juhoknál: Budapest—Ferenováros, Marhavásártér — Wien, St.-Marx
Sertésnél: Budapest—Ferenováros, Sertésvásártér — Wien, St.-Marx
Gazdatársadalmi intézmény: ~ Mindennemű állatkiállítás legelőnyösebb helyszíne ~ Meghívásra szakértőket a helyszíre küldjük!

művelésügyi és növénytermelési szakosztályának elnöke fog tartani

a téli fagykár és orvoslásának módjai

cimmal.
Miután ez a kérdés a szokatlan és évtizedek óta nem tapasztalt kemény téli időjárás folytán a gazdaközönséget föléltette érdekl, felhívjuk egyesületünk tagjait és a gazdákat, hogy az előadásban minél számosabban vegyenek részt.

Budapest, 1929 március 8-án.

Somssich László gróf s. k.
elnök.

Vendégeket szívesen látunk!

Tudnivalók az országos mezőgazdasági kiállításról és vásárról.

Az országos mezőgazdasági kiállítás és vásár március hó 21-25. napjain tekinthető meg, egész napon át. Az állatbiralmat március 21-én délelőtt, az ünnepélyes megnyitást március hó 22-én délelőtt 10 órakor lesz. A díjazott lovakat és szarvasmarhákat március 22-25. napjain mindennap délelőtt 10 órakor elővezetik az e célból ujonnan létesített tribünél is ellátott pályán; ugyanott ugyanezen a napon lesznek délután 3 órától a fogatelőhajtások és lovas mutatóványok. Katalógust már lehet kapni a helyszínen és a „Patria” könyvkereskedésében. Március 26-án az állatok elszállítása kezdetét veszi és előreláthatóan 29-én befejezést nyer.

A kiállítási napokon a Rókus-kórháztól induló és a Népszínház-utca mentén 29. számú kocsi fog közlekedni a telep kapujáig.

A kiállítási iroda épületében interurbán beszélgetésre és távirtdarabokra berendezett postakirendeltség fog működni; ezenkívül a telepen még több telefonállomás lesz József 351-37 és József 465-05 számmal. Ugyanott lesz a külügyminisztérium utlevélügyi kirendeltsége is.

A kedvezményes utazáshoz szükséges igazolványok megszerzésére vonatkozó tudnivalókat a „Köztelek” lap előző számaiban ismételtelen közöltük. A kedvezményes utazásra jogosító igazolványokat továbbra is kiállít még a rendezőbizottság az előírt illetékek beküldése ellenében, amely a MÁV-on 1 P, a Déli Vasut igénybevételénél 2 P személyenként.

Az országos mezőgazdasági kiállítás és vásár rendezőbizottsága.

A műszaki szakosztály gyűlése.

(1929 március 13.)

Jelen voltak Beliczey Géza OMGE alelnök, illetve Szabó Gusztáv dr. szakosztályi elnök elnöklété alatt Bakó László, Berzók László dr., Billegé János, Bussits József, Csáky Andor gróf, vízvezető Csapló Jenő, Csizmadia András, Csizmadia Lajos, Domony Miksa, enesei Dorner Béla, Eiler Géza, Elek Ferenc, Felber Kálmán dr., Förster Lajos, Freytag Béla, Gábor József, Glaser Géza, Hérics-Tóth Jenő dr., Hódy Béla dr., Illés Sándor, Karkoványi Ákos, Kálmán József, Kelemen Imre dr., Klínger Pál, Koller Elek, Kotsis Endre dr., Kovas József, Krang Miklós, Lancsávi Lajos, K. Lehoczy Gyula, Maurer Tibor, Mezey Antal, Ordódy János, Reithoffer Ödön, Rudas József, Samek Hugó, Szilágyi Ernő, Sipos József, Somló Sándor, Studinka Elemér dr., Szaffka Elek, Szávózd Richard, Tartel Pál, Vajda Ödön, Vértés Károly, Vladár Endre, Vörös Imre, Wimpffen Frigyes gróf, Wallner Endre, Zsivanovits Béla szakosztályi tagok és vendégek. Az egyesületi tisztikar

részeről Rothmeyer Imre titkár, szakosztályi előadó, Rege Károly dr. és Réilly Gyula titkárok, Heródek Sándor dr., Dörschug Tibor és Tóthy Miklós fogalmazók.

Távolmaradásukat kimentették: Erdely János, Floch-Reyhersberg Alfréd dr. lovag, Göth László, Groffits Gábor, Heródek István, Jeczenszky Pál, Manning Adolf, Meskó Pál, Sass Gábor és Stockinger János szakosztályi tagok.

Szabó Gusztáv dr. szakosztályi elnök megnyitva a szakosztályi gyűlést, üdvözölte a megjelenteket, bejelenté, hogy több szakosztályi tagnak kérésére a tárgysorozat 3-ik pontját fogja a szakosztály először tárgyalni. Tekintettel arra, hogy a motorszesz kérdéséhez hozzá óhajt szólni és esetleges felszólalásokra a szükséges felvilágosításokat meg óhajtja adni, tárgyilagosság és célszerűség okából ezt nem az elnöki székből akarja elmondani, ezért a motorszesz kérdése tárgyalásának vezetésére felkéri Beliczey Géza OMGE alelnököt.

Beliczey Géza elfoglalva az elnöki széket, felkéri a szakosztály előadóját előterjesztésének megtételére.

1. A motorszesz-kérdés rendezése.

Rothmeyer Imre szakosztályi előadó rámutat arra, hogy a mezőgazdasági gépmunka fejlődése következtében a traktorok üzemben tartásához és munkájához ma már nagymennyiségű üzemanyag szükséges és ezt kénytelenek vagyunk külföldről beszerezni, ami hátrányosan befolyásolja kereskedelmi mérlegünket és teljesen függővé tesz bennünket a külföldtől. Ennek a lekötöttségnek és nehéz helyzetnek könnyítése céljából hosszabb idő óta foglalkoztak azzal a kérdéssel, hogy a gépmunkához szükséges üzemanyagának legalább egy részét a belföldről biztosítsuk. Régi időkben a gazda sokkal jobb helyzetben volt, a mezőgazdasági munkához szükséges igaerőt és annak takarmányát mindig belföldön szerezhetette be, ma pedig a gépmunka általánosvá válása következtében, kénytelen külföldről beszerezni. Az üzemanyag belföldön való beszerzésének jelentőségét már külföldön is régebben felismerték és állandó kísérleteket folytattak olyan irányban, hogy a motorokhoz lehetőleg belföldön előállított üzemanyagokat használjanak fel. Így Franciaországban először 10%-os benzinszesz-keveréssel kísérleteztek, azonban ez nem felelt meg. Miután a 10%-os keverési kísérlet nem bizonyult gyakorlatilag megfelelőnek, Franciaországban áttértek az 50%-os keverésre. Hogy ez a keverés miképpen vált be, ezzel a kérdéssel nem foglalkozik, ezt nálánál hivatottabb szakemberek fogják részletezni. A külföldi példák nyomán nálunk is foglalkoztak néhány év előtt ezzel a kérdéssel és meghozták az 1927. évi XXIII. t.-c.-et, amely felhatalmazza a kormány illetékes minisztériumait arra, hogy elrendeljék bizonyos motorokra nézve a benzinnel 10%-os dehidrált (vizeletment) szeszszel való kötelező keverését. Dehidrált szeszszel azért, mert a benzinnel keverésnél, ennek vizeztartalma miatt nem keverhető. Ezt a törvényt már jó ideje meghozták, azonban a végrehajtási utasítás mindaddig nem jelent meg. A szesznek motorikus célokra való felhasználásával Kund Ede megegyezési adjunktus már hosszabb ideje foglalkozik és külföldön, többek között Franciaországban is, tanulmányozta ezt a kérdést. Kísérleteit olyan irányban folytatta, hogy milyen módon lenne a szesz, még pedig a nyers szesz a motorokban leggazdaságosabban felhasználva. A kísérletek eredményeit Kund személyesen fogja ismertetni. A Megegyezési megegyezési géptani tanszékkel kapcsolatos Gépkísérleti Intézet másfél éven át végzett számos kísérlete igazolta, hogy a Kund-féle eljárásnál kevés spiritusz felhasználásával nagyobb mennyiségű benzint takarítható meg.

Tekintettel arra, hogy a már meghozott 1927. évi XXIII. t.-c. motorikus célra bizonyos mennyiségű szeszt biztosít, ez egyelőre 50,000 hl-ben van megállapítva, azonban az eddigi kísérletek eredményeképpen megállapítható, hogy a 10%-os keverés nem megfelelő, így valószínűleg nem 10, hanem 20%-os lesz a keverési arány. A mezőgazdasági gépmunka szempontjából kívánatosnak látszik, hogy az előbb említett keverési törvényben előírt szeszmenyiségű kontingensből ugyancsak motorikus célokra szolgáló és a Kund-féle eljárást alkalmazó traktorok részére is egy bizonyos mennyiség biztosítható.

Szabó Gusztáv dr.: Hogy a hozzászólások alkalmával esetleg felmerülő tévedéseket és helytelen magyarázatokat a vitából kiküszöbölje, a kérdésnek néhány technikai vonatkozását ismertet. A motorikus célokra szolgáló benzinnel szeszszel való keverését elrendelő törvénytervezet kidolgozása előtt az illetékes minisztériumok több fórum bevonásával tárcaközi bizottságot küldtek ki a kérdés tanulmányo-

zására. A földművelésügyi miniszter meghívására a bizottság munkájában ő is részt vett és ott is pártatlanul képviselte a szesztermelő és a szeszfogyasztó gazdák érdekeit. Az OMGE-ben sem kerülhet a vita anyagába érdekszempon, annál kevésbé, mert az OMGE, mint testület, magában foglalja éppen úgy a tökéreőbb szesztermelőket, mint a szerényebb tőkével rendelkező fogyasztókat. Félreértések elkerülése végett rávilágít néhány eddig is már helytelenül magyarázott technikai kérdésre. Hangsúlyozza, hogy hasonló égési és termikus hatások mellett annnyival többet kell felhasználni az egyes fűtőanyagokból, amennyivel kisebb azok kalorikus értéke. A benzint és a benzín-spiritusz termékét összehasonlítva, az előzőekben nincs különbség, csupán a termikus hatások változtatása, illetve javítható nagyobb kompresszióval. A tisztán szeszszel működő motorokat is benzinnel kellene indítani és a fémrészek rozsdásodásának elkerülése végett az üzemben benzinnel is kellene végezni. A szesz alacsonyabb hőfokon való elégetése némi hatáskövetései előnye a szesznek. Ricardo is kimutatta, hogy ezen az alapon mintegy 3% hatáskövetései esik a szesz javára. A benzín-szesz keverékben, hogy ugyanazt a munkát fejtsse ki, a szeszből többet kell használni.

Tájékoztatlanságra vall tehát a szesznek a Ricardo-féle kísérleti eredményeken tulmenő kalorikus hatáskövetései tulajdonságot tulajdonítani. Az előbb említett bizottság utolsó gyűlésén Schimaneck tanárelnök mint végeredményt ámondotta, hogy egyenlő viszonyok között a keverékben az egyes anyagok fűtőértékük arányában értékesíthetők. Tehát a fűtőértékek arányában kell a keverék alapanyagának arát megszabni: a szesz esetében a 0,6 érték alapján. A szesz-érdekeltség azt hangoztatja, hogy ilyen áron nem adhatja motorikus célokra a szeszt. A keverékben dehidrált szeszt kell alkalmazni és a dehidrált költsége az árak mintegy 15% át teszi. A Kund-féle módszer szerint a nyers szesz is felhasználható úgy, hogy itt a dehidrált költsége elcsúsz. A Kund-féle találmány megítélésénél minden elfogultságot kizár a vezetés alatt folyó kísérletek alkalmával. Azóta már a földművelésügyi miniszter felelősségére külső probát is végeztek a Kund-féle üzemmel dolgozó szántógéppel és egyes gyárak is kipróbálták azt úgy, hogy ma már több tárgyilagosságot világít rá a találmány helyességére.

Kund Ede ismertet az 1927. évi XXIII. törvényeket, bemutatja a párisi autobus-társaság által végzett beható és nagyméretű kísérletek eredeti francia jelentését, amely szerint 10 vagy 20%-os dehidrált szeszt tartalmazó benzinkeverék a szétrálás és ennek következtében beálló üzemzavarok miatt célszerűen nem alkalmazható. Az 50%-os keveréknel, amelyet a kísérletek alapján Franciaországban törvényesen bevezettek, ez a veszély nem áll fenn, a fogyasztás azonban 25-35%-kal nagyobb, mint tiszta benzinnel vagy benzol-üzem esetén. Ezért a keverék használata csak akkor volna gazdaságos, ha a dehidrált szesz legfeljebb 0,6-ébe kerülne a benzinnel. Minthogy Franciaországban a szesz ilyen alacsony áron előállítani nem tudták, a keverék használatát beszüntették. Németországban a motorszesz még felébe sem kerül a benzolnak, sőt a nem dehidrált néha még harmadába sem, ezért ott terjednek a különféle keverékek.

Nálunk ilyen alacsony áron nagyobb mennyiségű szeszt nem lehetne forgalomba hozni, azért van szükség olyan motorra, amelyben a szesz jobban értékesül. Előadónak a megegyezési mezőgazdasági gépkísérleti intézetben végzett ilyen irányú kísérletei sikerre vezettek. Ugy a saját, mint a földművelésügyi miniszter megbízásából végzett hivatalos kísérletek, valamint egyes gyárak kísérletei alkalmával minden esetben bebizonyult, hogy az általa kidolgozott eljárással 1 liter közönséges denaturált szeszszel mindig több mint 1 liter, sőt sok esetben 2 liter benzinnel vagy petróleummal takarítható meg. E nagy üzemanyagmegtakarítás mellett, ami traktoroknál még fontosabb, a motor teljesítménye is lényegesen növekedett. Az új eljárás nagyobbarányú terjedésének egyedül akadály a motorszesz beszerzésének nehézsége és bizonytalansága. Ezért javasolja, hogy intézzen a szakosztály lehetőleg az Országos Szeszértékesítő R.-T.-gal egyetértésben felterjesztést a földművelésügyi miniszter urhoz, amelyben kéri az 1927. XXIII. t.-c. olyan értelmű megváltoztatását, hogy a motorikus célra előirányzott szesznek egy a szükségeshez képest megállapítandó része dehidrálatlan állapotban, mint nyersszesz bocsátásuk a motortulajdonosok rendelkezésére, ugyanazon áron, mint keverék alakjában, természetesen a finomítási illetve dehidrált költségek levonásával. Engedélyessék meg továbbá a mezőgazdasági szeszgyáraknak, hogy kizárólag motorikus célra, a rendszerint gennyesen felülkorlátlanul előállítható szeszt, azt megfelelő

Választási malacok **angolkórja** (szivgőrese),
csököttsége és bőrgyulladása ellen adagoljunk
vitamindus **PEKK**-et.

Rövid időn belül feltűnő javulást eredményez.

Vetőmagszükséglete

beszerzése előtt saját érdekében kérjen tőlünk legolcsóbb mintázott ajánlatot!

Fekete Testvérek Magkereskedelmi R.-T.
(Schwartz Testvérek)

Alapítva: 1870. Sürgönycim: „Gebrüder”
Iroda: Budapest, V., Sas-utca 1. — Vetőmagtisztítótelep:
Budapest, IX., Soroksári-ut 44. sz. (Királymalom)
Levélcim: Bpest 4., 19d. Telefonok: 808-20 sorozat

denaturálás után saját motorjaikban felhasználhassák, igazolt motortulajdonosoknak megfelelő ellenőrzés mellett közvetlen vagy az Országos Szeszértékesítő R.-T. közvetítésével eladhatók. Ez utóbbi esetben az eladási árnak a fentebbiek szerint megállapított árral egyeznie kellene. Az Országos Szeszértékesítő R.-T.-nak jogában állana a megállapított motorszesz mennyiségbe ezt beszámítani, vagy be nem számítani, továbbá akár dehidrált, akár nyersszesz alakjában, de kizáróan motorikus célra forgalomba hozni.

A törvény ilyen irányú megváltoztatása elsősorban a traktortulajdonosok érdeke. Az autótulajdonosoknak ugyanis módjukban van a benzin-szesz keverékből kevés viz hozzáadásával a szesz kiválasztani és úgy felhasználni. A traktortulajdonosok ezt nem tehetik, mert így nem juthatnának kincstári részesedéssel benzinhez, másrészt pedig, amennyiben petroleummal kívánják a szesz felhasználni, nagymennyiségű benzin maradna vissza.

De az Országos Szeszértékesítő R.-T.-ra is előnyös volna a változtatás, egyrészt, mert a szesz gazdaságosabb felhasználása következtében — ha talán nem is azonnal —, de előbb-utóbb kétségkívül magasabban volna a motorszesz ára megállapítható, másrészt, mert az előállítás áron alul eladott motorszesz terhének egy részétől, még pedig esetleg saját belátása, illetve a konjunktúra szerint kisebb vagy nagyobb résztől szabadulhatna. Igen nagy előny volna az egyes mezőgazdasági szeszgyárakra is, hogy romlásnak indult terményeiket korlátlanul feldolgozhatnák. De legnagyobb előny hazánk közigazgatására háramlana abból, hogy sokkal nagyobb mértékben volna csökkenthető a benzinbehozatal, mint a jelenleg érvényben lévő törvény rendelkezéseinek fenntartásával.

Hérics-Tóth Jenő úr. technikai vonatkozásban nem szól hozzá a kérdéshez, csupán arra a körülményre hívja fel a figyelmet, hogy Németországban a szesz-benzin keveréknek motorikus célra való felhasználása az utóbbi években 80%-kal emelkedett, ami emellett szól, hogy ez az üzemanyag bevált. Nem szabad figyelmen kívül hagyni azonban, hogy Németországban a motorikus célra szolgáló szesz: olcsóbb nyersanyagból állítják elő, mint nálunk. A szesznek szulfidokból való előállítása lényegesen olcsóbbá teszi az árat.

Szabó Richárd a kérdés technikai részét nem kívánja érinteni. Felelmi, hogy néhány éve a Szeszértékesítő R.-T. maga javasolta a szesznek motorikus célra való felhasználását és a pénzügyminisztériumban is ők vezették fel a benzinnek szeszrel való keverését elrendelő törvény eszméjét. Később, amikor Kund Ede táltálmánya nyilvánosságra jutott, a Szeszértékesítő R.-T. felkérte őt, hogy ismeresse velük táltálmányát, tehát nincs ok arra, hogy a Szeszértékesítő Részvénytársaság azzal vádolják, hogy nem a várakozásnak megfelelően támogatja a fogyasztó gazdák kívánságát. Mint a Szeszértékesítő Részvénytársaság végrehajtó bizottságának tagja, csupán az árkérdés érdekli. A mai árképződés az ötféle forgalomba hozott szesz mennyiségétől függ. A belföldön fogyasztási, denaturált, az ecetgyártás nyersanyagát szolgáló és esékélményiségű ipari szesz hoznak forgalomba, a felesleget pedig exportálják. Az ötféle szesz közül csupán a fogyasztási szesz árában találják meg számításukat, mert az export szesz az önköltségi ár 40%-áért kell eladniuk. Szerinte is helyesebb volna, ha az exportálás helyett a belföldön tudnák a szeszt értékesíteni, de az export szesz árával alacsonyabban semmi esetre sem adhatják a mezőgazdasági célokat szolgáló szeszt. Ez magában véve is már nagy áldozat, a rafizetéssel dolgozó iparág újabb terheket nem bír el. A németországi helyzet teljesen eltérő a magyar viszonyoktól. A dehidrált tanulmányozására Roth felügyelő vezetésével bizottság járt Németországban és ennek alapján állapították meg, hogy a motorszesz keverékek fogyasztása ott egyre emelkedik, ami annak a bizonyítéka, hogy felhasználata kifizetődő. Az érdekek nem ellentétesek és jelentős áldozat nélkül kétséget elegend tenni a gazdák kívánságának. Nézet szerint azonban a 23 filléres petroleum ár mellett a szesz nem lehet versenyképes üzemanyag.

Glaser Géza: A szesz motorikus célra való felhasználásának módját már régóta kutatják a külföldön is. A kísérletek eredményeképpen a Németországban is bevált, dehidrált szeszrel történő keverést tartja legalkalmasabb eljárásnak. A kormány, mielőtt az intézkedéseket megtette, kísérleteket folytatott az egyes intézményekkel, amelyek alapján bebizonyult, hogy a keverék megfelelő. Tehát nem lehet azzal a váddal illetni a szesztermelőket, hogy könnyelműen bátorozták el a drága dehidrált készülékek berendezését. Miután a berendezések igen költségesek, csak az ipari finomítók vállalkozhattak beszerzésükre, azzal a feltétellel, hogy a kormány kötelezte magát, hogy három éven át évi 50,000 hl. dehidrált szesz fogyasztását biztosítja. Ezidő szerint a Kund-zemmel működő motorok céljára nyers szeszt nem képesek

rendelkezésre bocsátani, de a finomított szesz elő- és utóparlatából álló, körülbelül 3000 hl. denaturált szeszt 45—46 pengős áron hajlandók átadni. Fontos azonban tudniok, hogy mennyi az ilyen módon felhasználandó szeszben az évi szükséglet, mert zavartalanul csak úgy tudják ellátni a gazdákat, hogyha a fogyasztás mennyisége biztosítva van. Ami a jövőt illeti, a Szeszértékesítő R.-T. szívesen bocsát gazdák rendelkezésére nyers szeszt, a mindenkori exportárból levonva a 9 pengős finomítási költséget, ami ma 41 P-árral felel meg. Rámutat arra, hogy a fennálló törvények értelmében a nyers szeszt nem lehet denaturálni. A fogyasztóknak tehát a törvény megfelelő megváltoztatását kell kérni. A keverésre felhasználható dehidrált szesznel elégedtek a denaturált szeszrel. Tehát ki kell eszközölni, hogy a nyers szesz denaturálásához a 4 pengős illetéket is engedjék el, vagy legalább is az önköltségre csökkentésük. Felhívja a figyelmet arra, hogy most csak egyes telepeken végzik a denaturálást, ami a szesz árat az odaszállítás költségével terheli. Kívánatos volna tehát, hogy a nyers szeszt a gyárakban denaturálhassák, ami ugyan a pénzügyőrök kiszállításával újabb terhet jelent a pénzügyminisztériumnak. Ismételten hangoztatja, hogy a két érdekeltég között nincsenek ellentétek, amint említette, 3000 hl. szeszt jelenleg is a gazdák rendelkezésére tudnak bocsátani, a jövőre nézve pedig kívánatosnak tartja, hogy a szesz fogyasztását az érdekeltek biztosítsák és akkor, ha az exportszesz ára nem emelkedik, a mai 50 pengős fölé, 41 pengőért rendelkezésre bocsáthatják a szükséges nyersszeszt.

Szilágyi Ernő hangoztatja, hogy a napilapokban megjelent kelő szakértelem nélkül megirt cikkek szerint látszólagos ellentét van a dehidrált szesz és a Kund-féle rendszer szerint alkalmazott szesz felhasználása között. Azt írták egyes lapok, hogy az ipari finomítók a dehidrációs berendezése egy millió pengőbe került, úgy, hogy a költséges berendezés már eleve kizárja a keverék rentabilitását. Ujabbban a cefréről is lehet dehidrált szeszt előállítani, felannyi költséggel, mint a francia eljárással. Szabó Gusztáv dr. kijelentésével szemben, amely szerint a keverékben a szesz nem befolyásolja a benzin fűtőértékét, Wawrziniók tanárt idézi, aki szerint azonos feltételek mellett végzett kísérletekben 110 kalóriával volt (1490—1350) kevesebb a tisztán alkalmazott benzin kalóriás értéke, mint a keverékben alkalmazott. A Kund-féle rendszerrel elért kedvező eredményt annak tulajdonítja, hogy ő a motorban növelte a kompressziót. Nagyobb kompresszió a keveréknél is jobb eredményt adna. Wawrziniók tanár szerint a kompresszió növelésével a motorok átalakítása válik szükségessé. Kívánatos tehát, hogy vizsgálattárgyá válgék, amennyiben árt a kompresszió növelése a motor szerkezetének. A Németországban használt monopin, amelynek 70%-a benzin, 30%-a dehidrált szesz, 5/2 kompressziós motorban alacsonyabb fordulatlánál a benzinnel egyenlő eredményt ad, a nagyobb fordulatszámmal annál jobbat. Hivatkozik arra, hogy Olaszországban, Svédországban, Dániában, újabbban Csehszlovákiában is áttertek a benzin-szesz keverék használatára, sőt Ausztráliában is, ahol pedig a benzin sokkal olcsóbb, bevezették a keverék használatát. A francia kísérletek kudarcát kísérleti hibának tartja. Ezenkívül a franciák 50%-os keverési arányt alkalmaztak, amelyben a szesz nem adhatta ki teljes hatását. Wawrziniók tanár szerint 70:30 keverési arány a megfelelő. Hangoztatja, hogy az 50,000 hektoliterben megállapított szesz-mennyiséggel a benzinek csak igen kis része és nem annyira a traktorok benzinfogyasztása, mint az autóké fontos. Kívánatosnak tartja az újságokban közölt helyt nem álló nézetek cáfolását.

Csáky Andor gróf mint kívül álló, teljesen érdektelen fél, reflektál Gláser Géza felszólalására. A Franciaországban annak idején használt „Carburant national” használatával ottani autókészítőkkel ismerteget meg. Ma már Franciaországban teljesen elvetették a keverék alkalmazását. Hangoztatja, hogy a németországi viszonyok és a magyarországiak között párhuzamot vonni nem lehet. Arra vonatkozóan, hogy a petroleum olcsóbb üzemanyag, mint a benzin, megjegyzi, hogy a petroleum inkább rontja a motorokat és éppen ezért vég-eredményében drágább a petroleumüzem. Helyesebbnek tartja a traktorok egyszerű átalakítását a Kund-féle rendszernek megfelelően, amely már eddig is jól bevált, mint a petroleumüzemmel ellentett traktorok folytonos nagy javítási költségének vállalását.

Szabó Gusztáv dr.: A vitából megállapítható, hogy a felmerült látszólagos ellentmondások tájékozatlanságon alapulnak. Hérics-Tóth Jenő dr. felszólalására megjegyzi, hogy Németországban az árkérdésen mulott a szeszkeverékek sikere. Magyarországon a németországi árakhoz hasonló alacsony szeszárak elérhetők. Ha ma még nem is, később a Kund-féle rendszer terjedésével és előnyeinek

felismerésével a szeszfogyasztás növekedni fog és ezzel a szeszárak is megfelelőbben fognak alakulni. A benzin-szesz keveréknek a Kund-féle felhasználási móddal szemben az az előnye, hogy a keverék aránya a konjunktúra szerint változtatható. Ez azonban nem országos érdek, a cél csak bizonyos standard ár biztosítása lehet. A francia viszonyokat nem lehet összehasonlítani a németországiakkal, mert míg Franciaország mezőgazdasági állam, addig Németország mint ipari állam, főleg ipari melléktermékeit használja fel a keverékben. Míg Franciaországban a keverékek drágasága miatt hagytak fel használatával, addig Németországban éppen a keverékben felhasznált alkatrészek olcsó ára biztosította terjedését. Magyarországon három szempontból is fontos a kérdés megoldása, még pedig figyelembe kell venni, hogy a szesztermelők az eddigi értékesítési lehetőségnél jobb árat kapjanak, a fogyasztók is jól járjanak és külkereskedelmi mérlegünk is a szeszrel helyettesített benzin értékével tehermentesüljön. Örömet fejezi ki, hogy a Szeszértékesítő R.-T. hajlandó szeszt a gazdák rendelkezésére bocsátani. Természetesnek tartja azt, hogy kereskedelmi szerv a fogyasztást biztosítani kívánja. Mint az OMGE műszaki szakosztályának elnöke, a fogyasztók táborát képviseli, ezért hangoztatja, hogy a mezőgazdasági szesz felhasználását először is a Szeszértékesítő R.-T.-nak kell jókaró ármegállapítással lehetővé tenni és terjeszteni és csak később a fogyasztás fokozatos emelkedésével lehet a kérdést üzleti alapokra fektetni. A fűtőérték az, aminek arányában kell megfizetni az egyes alkatrészeket. Az időközben eltávozott Szilágyi Ernő felszólalására megjegyzi, hogy állításainak legnagyobb része tájékozatlanságra vall. A franciaországi kedvezőtlen kísérletek eredményét nem lehet kísérleti hibának tulajdonítani, mert azt olyan széles körben végezték és olyan hosszas kísérletek alapján állapították meg, hogy az a nagyobb hibákat már eleve kizárja. Hogy a keverékkel egyes esetekben megtakarítást lehetne elérni, az csak látszólagos, mert amint már említette, ezekben az esetekben ugyanezt el lehet érni a fűtőkével szűkítésével vagy olajnak a benzinnel való keverésével.

Ordódy János hangoztatja, hogy a dehidrált szesz használatát javasló bizottság működésében az a szempont vezette, hogy a motortulajdonos a keverék használatával hátrányt ne szenvedjen. Kund rendszerére vonatkozóan megjegyzi, hogy az eddigi kísérletek biztatók, azonban nem elegendők a gyakorlat számára. A kísérletek a Ford traktorral és 5/5 kompresszió viszonyú MAG motornal kedvező eredményt adtak, mert ezeknél a kompresszió aránylag alacsony. A motorgyártásban az az irány kezd érvényesülni, hogy a kompressziót lehetőleg emelni kell. Azt gondolja, hogyha nagyobb kompressziójú motorban kipróbálnák a Kund-féle rendszert, a dehidrált szeszrel szemben mutatkozó előnye csökkenne. Fontosabb jelentőségűnek tartja a keverék használatát az autókban. A kedvező benzinfogyasztásra beállított karburátor fűvókáját a keverék használatának növelni kell. A benzinnel kevert szesz is növelheti a teljesítményt, javíthatja a hatásfokot és megszünteti a motor kopogását. Hangsúlyozza azonban, hogy ezek a hatások alig észrevehetőek. A nagyobb kompressziójú motorban jobban érvényesül a szesz kedvező hatása.

Szabó Gusztáv dr.: Szilágyi Ernő felszólalására reflektálva, kifejti, hogy a napi sajtó szaktekintetben nem lehet mérvadó és így cáfolatra nincs szükség. Ő a két érdekeltég között a kiegyenlítésre vállalkozott és sem az előnétség, sem az előadó nem járult ahhoz semilyen formában, hogy a kérdést a napisajtóban kielezzék. Az egyik felszólaló említette, hogy a dehidrált szeszt rendszer szerint is el lehet végezni. Még így is azonban a keveréket a keverék arányának megfelelően terheti a dehidrált szesz. A Kund-féle motorknál alkalmazott nagyobb kompresszió sokkal kevésbé káros a szerkezet élettartamára, mint a mai petroleum-motorokban fellépő olajbuzulás. Felelmi még, hogy ha csak keverék szesz kerül forgalomba, a traktortulajdonosok kedvezőtlenebb helyzetbe jutnak az autótulajdonosoknál, mert az autótulajdonosoknak viz hozzáadásával módjukban lesz a keverékből a szeszt kicsapni és így a Kund-rendszer szerint hasznosítható adómentes szeszhez jutnak. Hangsúlyozza azt is, hogy a maga részéről nem lát ellentétet a két érdekeltég között. A Kund-féle táltálmány kipróbálása már nemcsak laboratóriumban folyik, hanem a gyakorlatban is végeznek vele kísérleteket úgy, hogy az rövidesen megérett a gyakorlat számára. A Szeszértékesítő R.-T.-nak nem szabad a Kund-féle felhasználási módban a dehidrált szeszről készült keverék versenytársát látni, annál kevésbbé, mert a benzin világi piaci helyzetének megfelelően, ára valószínűleg továbbra is emelkedni fog és ezzel az alkoholnak motorikus célokra való felhasználását jövedelmezővé teszi, aminek megfelelően ára is emelhető lesz, ez pedig elsősorban a szesztermelők érdeke.

Szent Gellért Szálló, Budapest

A tenyészállatvásár tartama alatt **díjtalan autójáratok** a szálló vendégei részére a vásártérre és vissza. A szállóban a legnagyobb kényelem, **Gundel** nagyhirű konyhája és **őreg Berkes Béla** zenekara várja az igen tisztelt vásárlátogató közönséget.

Egyágyas szobák 7—12 P-ig, kétágyas 14—24 P-ig

5863

Sürgöncim: Gellért Hotel—Budapest

Legmodernebb, legjobb szerkezetű **TEJGAZDASÁGI GÉPEK**, legkülönfélébb rendszerű **JÉGGYÁRTÓ- ÉS HÜTŐTELEPEK**

motorikus meghajtásra, alátűzelésre, vagy automata formában,

világhírű **ALFA LAVAL SEPARATOROK** és **ALFA TAKARMÁNYFÜLLESZTŐK**

előnyös áron és fizetési feltételek mellett raktárról azonnal kaphatók.

ALFA SEPARATOR R.-T., BUDAPEST GYÁR ÉS IRODA: I. KERÜLET, CSURGÓI-UT 15/a. SZÁM
VÁROSI ÜZLET: IX. KERÜLET, RÁDAY-UTCA 12. SZÁM

Rothmeyer Imre javasolja, hogy a kérdés részletes megvitatására az OMGE műszaki szakosztálya és a Szántógéptulajdonosok Országos Szövetsége, a Mezőgazdasági Szesztermelők Országos Egyesülete és a Szeszértékesítő r. t. 2-2 tagból álló bizottságot küldjön ki.

Beliczey Géza határozatban kimondja, hogy a kérdés tüzetesebb megbeszélésére a fenti tagokból álló bizottságot kiküldik.

Szabó Gusztáv dr. kéri, hogy ennek a bizottságnak elnökévé ne őt válasszák, hanem a bizottság maga kérjen fel elnököt a tárgyalás vezetésére.

Beliczey Géza ilyen értelemben mondja ki a határozatot és az elnököt átadja Szabó Gusztáv dr.-nak.

Szabó Gusztáv dr. köszönetet mondva Beliczey Géza OMGE alelnöknek, hogy a tárgyalást volt szíves vezetni, felkéri Rothmeyer Imre előadót, hogy a napirend további pontjait ismertesse.

2. A vándormértékhitelítés megszüntetése.

Rothmeyer Imre előadó bejelenti, hogy alsóöri Farkas Géza, az egyesület igazgatóválasztmányának tagja, azzal a javaslattal fordult egyesületünkhez, hogy kérelmezze a kormány illetékes ténylezőitől a vándormértékhitelítés megszüntetését és a mértékhitelítés reformját. Javasolja, bízva meg a szakosztály az elnökséget a kérdés részletes tanulmányozásával és ebben a kérdésben álláspontját, illetve határozati előadói javaslatot terjesszen a szakosztály legközelebbi gyűlése elé. Elnök határozatban kimondja az indítvány elfogadását.

3. Állásfoglalás a MÁV gépgyárnak a szabadversenytiló való esetleges tiltása tárgyában.

Rothmeyer Imre előadó ismerteti a gépgyárnak annak idején annyit hangoztatott koncentrációjának kérdését. Ezt a gépgyárak iparkodtak az idők során meg is valósítani. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület annak idején lezárta a mezőgazdasági gépgyárak koncentrációjával szemben táplált aggodalmait, legerélyesebben állást foglalt amellett, hogy a MÁV gépgyár a koncentrációban ne vegyen részt, mert csatlakozása esetében a nevezett gépgyár, felelő a gyártási függetlenségét, nem teljesíthetné közérdekű hivatását, vagyis nem mozdíthatná elő a mezőgazdasági gépek szerkezeti fejlődését és nem gyakorolhatna árszabályozó hatást a hazai géppiac áraira. A gazdaságszabályozó MÁV gépgyárnak mindket hivatását a mezőgazdasági termelés szempontjából igen fontosnak tartotta és ezért is küzdött a koncentrációban való részvétel ellen. Az illetékes ténylezők be is látták a gazdaság állásfoglalásának jelentőségét és a MÁV gépgyár nem is vett részt a mezőgazdasági gépgyárak koncentrációjában.

Természetes, a MÁV gépgyár közérdekű hivatása közben gyártási politikájával többször ütközik esetleg egyes hazai mezőgazdasági gépgyárak érdekeibe. Ez az eset történt legutóbb is. Egyik hazai gépkereskedelmi vállalat az általános ismert Schüle-féle német vetőmagtisztító gép gyártási jogát megvásárolta abból a célból, hogy azt ilhonn fogja gyártani és mint magyar gyártmányt fogja forgalomba hozni. Ezért megbízást adott a MÁV gépgyárnak ezeknek a gépeknek a gyártására. A hazai vetőmagtisztító gépeket gyártó érdekeltségeknek természetesen ez nem tetszett, mert hiszen ez a gép, mint magyar gyártmány, élvezvén a hazai gyártmányok előjogait is, erős versenytársa lenne a piacon már beszerezhető magyar gyártmányoknak és nem kétséges, hogy a piac áralkulására is ocsóságánál fogva árszökkenő hatást gyakorolna, ami pedig a mezőgazdasági termelés szempontjából feltétlenül szükséges. A hazai vetőmagtisztító gépeket gyártó érdekeltségeknek a MÁV gépgyár gyártási politikája elleni koncentrikus támadásaikban azt hangoztatták, hogy a MÁV gépgyárnak nem az a hivatása, hogy olyan gépet gyártson, amelyet már a hazai gépgyárak gyártanak. Természetesen azonban, az ellen nem emeltek volna szót, ha a nevezett gépkereskedelmi vállalat az ő gyáraikat bízza volna meg ezeknek a gépeknek a gyártásával.

A mezőgazdasági termelés szempontjából igen nagy jelentőségű a MÁV gépgyár. Elsőrendű gyártmányait a gazdaságszabályozó kedveli és éppen ezért, ha a mezőgazdasági géppiacot a mezőgazdasági termelés szempontjából figyeljük, megállapíthatjuk, hogy feltétlenül kívánatos az, hogy a MÁV gépgyár az összes különböző mezőgazdasági gépeknek, így tehát a vetőmagtisztító gépeknek a gyártásával is foglalkozzék. A mai nehéz gazdasági helyzetben feltétlenül szükséges, hogy minél több jó márkájú magyar gyártmány legyen a piacon, különösen pedig kívánatos az, hogy ezeknek a gyártásával a mindenféle érdekeltségtől mentes és független MÁV gépgyár is résztvegyen, mert csak ez esetben tudja a termelés szempontjából annyira kívánatos árnívellő halását az összes mezőgazdasági gépeknél gyakorolni. Hogy a MÁV-nak gyártási politikája néha fáj egyes

érdekeltségeknek, az természetes, mert őket ez a kérdés bizonyos fokig anyagilag is érinti, közérdekből azonban feltétlenül szükséges, hogy a különböző mezőgazdasági gépek gyártásában a MÁV gépgyár is résztvegyen. Ezzel a kérdéssel nyomatékosan hangsúlyozza, hogy a MÁV gépgyár gyártmányainak és az általa eladott gépeknek túlnyomó része külföldön értékesül. A vitás új típusú és most gyártott hazai vetőmagtisztító gép tekintélyes része is külföldön fog eladatni. A külföldön való értékesítés igen nagy befolyással lesz éppen az előbb említett érdekeltségek részéről olyan sokszor hangoztatott kereskedelmi mérlegünk javítására. Tájékoztatóul közli, hogy a MÁV gépgyár gyártmányából 1928 októberig terjedő évben 300 drb értékesült belföldön, 1043 drb pedig külföldre ment. 1928 októbertől folyó év január hó végéig a MÁV gépgyár által készített gépekből ilhonn 60, külföldön pedig 234 darabot adtak el. A MÁV gépgyár múlt évi exportja 11 millió pengő értékű volt. Ezeknek a számoknak növekedése a közérdekből is kívánatos, annál is inkább, mert a MÁV gyártmányai nemcsak egyes országokban, hanem az egész világon ismertek.

Javasolja, hogy a szakosztály, illetve az egyesület foglaljon állást legerélyesebben amellett, hogy a MÁV gépgyár gyártási politikája különböző érdeket végtelen gátolassék, mert a mezőgazdasági termelés szempontjából, különösen a mai magas géppiac mellett feltétlenül kívánatos, hogy a MÁV gépgyár árnívellő és a szerkezeti fejlődést előmozdító politikája minden mezőgazdasági gépnél teljes egészében és minden vonalon érvényesüljön. Ugyancsak javasolja, hogy ebben a kérdésben sürgős felterjesztéssel forduljon az egyesület a földművelésügyi és a kereskedelemügyi miniszterekhez.

Szabó Gusztáv dr. elnök az előadói javaslatot egyhangulag elfogadottnak nyilvánítja. Bejelenti, hogy László Sándor, a H-S-C-S gépgyár r. t. vezérigazgatója levelet intézett a szakosztály elnökségéhez, amelyben a tárgyalást kordézt a gépgyári érdekeltség szempontjából világította meg. Megállapítja, hogy ezzel szemben az OMGE-nek feladata a mezőgazdasági érdekek határozott megvédése. Sajnálata, hogy a gépiparban az egyes gyárak munkásságának kiegyenlítésére az egyensúlyozásra van szükség, ezt azonban magának az iparnak kell megoldani olyformán, hogy abból a mezőgazdasági termelésre kár ne háruljon. Az egyes ipari érdekeltségek között kívánatos a verseny addig a határig, amíg versenyképes minímális árig leszállhatnak anélkül, hogy ennek a minőség válnék áldozatul. Köszönetet mondva a megjelenteknek az ülésen való részvételükért, a gyűlést bezárja.

Az Országos Törzskönyvelő Bizottság gyűlése.

(1929 március 14.)

Jelen voltak: Wellmann Oszkár dr. bizottsági alelnök elnöklésével Békessy Jenő, Bertl Ferenc, Eber Ernő dr., Gencsy Zsolt dr., Kövy József, Mesterovits Iván, Meissner Károly, Otómosy Dezső dr., Paclicsek Ádorján, Pazár Géza dr., Preussberger Károly, Tolnay Pál, Vuchetich György és Weegmann Erik bizottsági tagok, továbbá az OMGE tisztikara részéről Konkoly Thege Sándor dr. főtitkár, Batta Pál segédtitkár és Kertész Ferenc gyakornok.

Távolmaradásukat kimentették: Batta Sándor, Baranyovits Rezső, Döry Frigyes, Kenényi Szilárd, Kenessey Béla, Legény Oszkár, Pöhl Henrik, Raft Pál és Szűcs Albert bizottsági tagok.

Wellmann Oszkár dr. elnök a bizottság nevében meleg hangon üdvözlöi Konkoly Thege Sándor dr. főtitkár abból az alkalomból, hogy az állattenyésztés fejlesztése terén szerzett kiváló érdemei elismeréseképpen a kormányzó ur öfömlőssége m. kir. gazdasági főtanácsossá nevezte ki. Teljes elismeréssel emlékezik meg Konkoly Thege Sándornak az állattenyésztés terén közel két évtizeden át kifejtett lelkes munkásságáról, amelynek egy jó része éppen az Országos Törzskönyvelő Bizottság munkakörébe esik.

Konkoly Thege Sándor dr. főtitkár a meleg ünnepelésért hálás szavakkal mond köszönetet. Rámutat arra, hogy az állattenyésztés fejlesztése terén az Országos Törzskönyvelő Bizottság hathatós támogatása és kiváló munkatársainak a közreműködése mellett kifejtett munkássága legnagyobb eredményét a szervezett és céltudatos tenyésztői munka megindításában és örvendetes kiszélesedésében látja.

1. A tejelési és tenyésztési díjak odaitétele.

Konkoly Thege Sándor dr. főtitkár a bizottság tudomására hozza, hogy az országos tejelési és tenyésztési díjak feltételeit az elnökség az összes szarvasmarhatenyésztős tejelészellenőrző szervezeteknek megküldötte és a beérkezett bejelentéseket Wellmann Oszkár dr. értékes közreműködésével gondosan

felülvizsgálta. Javasolja, hogy az előző bizottsági gyűlésen hozott határozat értelmében az egyes díjaknál legkiválóbbnak bizonyuló tehének, illetve tehénészetek tulajdonosainak a mezőgazdasági kiállítás kaposolatos gazdahéten, március hó 23-án tartandó igazgatóválasztmányi gyűlésen az OMGE elnöksége nyújtsa át az elnyert tiszteletdíjakat.

Batta Pál segédtitkár bejelenti, hogy a felhívás értelmében a szarvasmarhatenyésztő egyesületek minden egyes díjra 3-3 legmegfelelőbb tehén, illetve tehénészetet jelentettek be, amelyeknek sorrendjét a bizottság elnöksége gondos felülvizsgálat alapján állapította meg. Ezek után a bizottság elé terjeszti a beérkezett bejelentéseket, amelyek közül az egyes díjaknál szarvasmarhatenyésztő egyesületek szerint a következő tehénket, illetve tehénészeteket találta az elnökség a legmegfelelőbbeknek: I. Magyarország legjobban tejező tehene az 1927. évben: 1. A Fejérmegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület részéről ifj. Pajcs Gyula rácalmási tenyésztetének Aranka 28 nevű tehene 7695 kg tejhozammal és a javítások alapján 10.307 pontszámmal. 2. A Somogy megyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület részéről a Renaissance r. t. inámi tenyésztetének Éva 123 nevű tehene 7214 kg tejhozammal és a javítások alapján 9844 pontszámmal. 3. A Győrvidéki Szarvasmarhatenyésztő Egyesület részéről Merán Jánosné grófnő ikényi tenyésztetének Helén 16 nevű tehene, tejhozama 6927 kg, 9457 pontszámmal. 4. A Sopron megyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület részéről Mesterházy Ernő dr. veszkényi tenyésztetének Zael 44 nevű tehén, tejhozama 6969 kg 9308 pontszámmal. 5. A Baranyamegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület részéről Mándy Sándor keresztesi tenyésztetének Boszorkány 63 nevű tehene tejhozama 6819 kg, 9144 pontszámmal. 7. A Veszprémmegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület részéről Eszterházy Pál gróf ródei tenyésztetének Eri 19 nevű tehene tejhozama 5992 kg, 8111 pontszámmal.

II. Magyarország legjobban tejező kiscigája tehene az 1927. évben: 1. A Fejérmegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület részéről Jankovits Istvánné szekesfehérvári kistenyésztő Fályol 21 nevű tehene, tejhozama 6025 kg, 7816 pontszámmal. 2. A Sopron megyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület részéről Baán Dénes farádi kistenyésztő Helyes 6 nevű tehene 4418 kg tejhozammal, 6107 pontszámmal. 3. A Győrvidéki Szarvasmarhatenyésztő Egyesület részéről Horváth Imre ujalomlombi kistenyésztő Róza 5 nevű tehene 2984 kg tejhozammal és 4110 pontszámmal.

III. Magyarország legértékesebb tehene az 1927. évben: 1. A Tolnamegyei Gazdasági Egyesület részéről Döry Frigyes paradicsompusztai tenyésztetének Kató 283 nevű tehene 6996 kg tejhozammal, 9592 pontszámmal és A-II. külemi osztállyal. 2. A Somogy megyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület részéről Festetics Taszilo herceg somogyberzencei tenyésztetének Cili 24 nevű tehén, 6439 kg tejhozammal, 8584 pontszámmal és A-II. külemi osztállyal. 3. A Győrvidéki Szarvasmarhatenyésztő Egyesület részéről Stoll Manó ponyvádi tenyésztetének Nelli 1 nevű tehene tejhozama 6337 kg, 8974 pontszámmal és A-II. külemi osztállyal. 4. A Sopron megyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület részéről a Nagyeceni Csokorgyárak R. T. közpajozari tenyésztetének Lonza 94 nevű tehene 6105 kg tejhozammal, 6296 pontszámmal és A-II. külemi osztállyal.

IV. Magyarország legjobb állagfejű tehénésze az 1926/27. évben: 1. A Tolnamegyei Gazdasági Egyesület állattenyésztési szakosztálya részéről Döry Frigyes paradicsompusztai szimmentáli tenyésztete 5258 kg tehénenkinti évi átlagos tejhozammal és 7979 pontszámmal. 2. A Somogy megyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület részéről Festetics Taszilo herceg somogyberzencei telivér szimmentáli tenyésztete 4585 kg tehénenkinti évi átlagos tejhozammal és 7007 pontszámmal. 3. A Sopron megyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület részéről Solymossy Odón báró örökösai nagylősi magyar pirostarka tenyésztete 4462 kg tehénenkinti évi átlagos tejhozammal. 4. A Fejérmegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület részéről Dreher Jenő tordaspusztai magyar pirostarka tenyésztete 4380 kg tehénenkinti évi átlagos tejhozammal és 6389 pontszámmal. 5. A Veszprémmegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület részéről Schrickler Sándor tekerpusztai magyar pirostarka tenyésztete 4040 kg tehénenkinti évi átlagos tejhozammal és 6200 pontszámmal. 6. A Győrvidéki Szarvasmarhatenyésztő Egyesület részéről Frigyes királyi herceg öfenfensége magyaróvári borzderes tenyésztete 3748 kg tehénenkinti évi átlagos tejhozammal és 6037 pontszámmal.

V. Az ország legjobb állagfejű tehénésze az 1924/25. évben: A Fejérmegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület részéről: 1. ifj. Pajcs Gyula rácalmási telivér szimmentáli tenyésztete 5567 pontszámmal. 2. Papp Armin mindszentpusztai magyar pirostarka tenyésztete 5133 pontszámmal. 3. Dreher Jenő tordaspusztai magyar pirostarka tenyésztete 5324 pontszámmal. Erre a díjra csak a Fejérmegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület által ellenőrzött tenyésztetek pályázhat-

Az állati trágya **össznitrogénjének**

80%-a a hugylében van, ez a nitrogék legelőnyösebb és legolósóbban

tőzegkorpával

menthető meg az elillanástól!

Szükséglet számosságunkat és naponként különleges berendezés nem szükséges, minden istállóban alkalmazható!

Jelenlegi áraink vagonfételben helyt Fekete bézsény állomás vagonba rakva 100 kg.-kint

Tépetlen tőzeg, kockákban	— — — — —	P 1-80
Tépett tőzeg, ömlesztve	— — — — —	P 2-—
Tőzegkorpa, ömlesztve	— — — — —	P 2-20
Tépett tőzeg, bálákban	— — — — —	P 3-04

+ 2% forgalmi adó!

gróf ZICHY BÉLA

fonyód-feketebúzsényi tőzegtételeinek bérlete

Budapest, IV., Petőfi Sándor-utca 14.

Telefon: Aut. 884-89 (9-2-ig)

1929
31
tak, mi
keznek
VI. Az
Fejérmegyei
Pajcs Gyula
pontszáma
Egyesület
3665 kg
óvári Sz
óvári Gy
és 5243
Wellm
zatképen
az egyed
kovits Ist
névű teh
paradics
nek (IV.)
Witthe
viszonyla
a külföld
külföldi t
Wellm
hogy a b

2. A mag
Konkoly
utóbbi bi
marha tő
sége irán
cius hó 2
magyar m
megbeszél
az albizoi
standardj
és tenyész
hogy a m
eljárások
szervezete
beszéléssel
Menyhert
Wellmann
működése
sütlenek p
netet mond
Wellman
hogy a biz

Konkoly
hozza, hogy
melesi vers
Országos T
hozza. Felh
nyiban a t
letdíjat felaj
Meissner
tulon bevez
ameinél a t
tik be az ad
kint végez p
Mesterovits
örzésnek ez
lőnek tartják
Vuchetich
Veszprém v
létesítésével
tést szolgál
lései szerint
engedélyezni
hogy az egy
alap fenntart
ság tegye me
Wellmann
képen kimon
A legmegfele
megállapítás
azonban előt
a kérdésnél
megkeddt e
mel fogadja,
örzés népszere
Más tárgy

A mag
Bogyosgyón
74 művezet ab
"Párla" 5

tak, mivel a többi egyesületek 1924/25. évről nem rendelkeznek adatokkal.

VI. Az ország legértékesebb tehenésze az 1926/27. évben: 1. A Fejérmegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület részéről ifj. Pajzs Gyula rácalmási tenyésztése 4137 kg tejhozammal és 7082 pontszámmal. 2. A Veszprémmegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület részéről Eszterházy Pál gróf rédei tenyésztése 3665 kg tejhozammal és 5403 pontszámmal. 3. A Magyar-óvári Szarvasmarhatenyésztő Egyesület részéről a Magyar-óvári Gazdasági Akadémia tenyésztése 3795 kg tejhozammal és 5243 pontszámmal.

Wellmann Oszkár dr. elnök a bizottság nevében határozatképpen kimondja, hogy az előadói előterjesztés alapján az egyedi díjakat ifj. Pajzs Gyula Aranka 26 nevű, öz. Jan-kovits Istvánné Fülöp 21 nevű és Döry Frigyes Kató 283 nevű tehenének, a tehenészei díjakat pedig Döry Frigyes paradicsompusztai és ifj. Pajzs Gyula rácalmási tenyészteté-nek (IV. V. és VI. díj) iteli oda.

Witten Lajos dr. javasolja, hogy ezekre a nemzetközi viszonylatban is kiváló teljesí-ményekre a bizottság a külföldi lapokban elhelyezett közleményekkel hívja fel a külföldi tenyésztők figyelmét.

Wellmann Oszkár dr. elnök határozatképpen kimondja, hogy a bizottság a javaslatot elfogadja.

2. A magyar marha stan-dardjának és bírálati eljárásának megállapítása.

Konkoly Thege Sándor dr. főtitkár bejelenti, hogy a leg-utóbbi bizottsági gyűlés határozatából kifolyólag a magyar marha törzskönyvesítési és bírálati eljárásaira vonatkozó egy-eséges irányelvek megállapítására kiküldött albizottság mar-cius hó 2-án Jármy Menyhért gazdasági főtanácsos kórtáji magyar marha tenyésztésében külső bírálati kapcsolatos megbeszélést tartott. Ezen a törzskönyvi megbeszélésen az albizottság véglegesen megállapította a magyar marha stan-dardját, a bírálati eljárását, a kiválasztás tenyészélt és tenyészirányát. Felhatalmazást kér az elnökség részére, hogy a meghatározott standardot, a törzskönyvi és bírálati eljárásokat megszövegezzék és sokszorosítsa az érdekel-t szervezeteknek megküldhesse. A kórtáji törzskönyvi meg-beszéléssel kapcsolatban javasolja, hogy a bizottság Jármy Menyhért gazdasági főtanácsosnak a szíves vendéglátását, Wellmann Oszkár dr. alelnöknek értékes és irányító közre-működését, a Szabolcsmegyei Szarvasmarhatenyésztő Egye-sületnek pedig a megbeszélés előkészítéséért halás köszö-netet mondjon.

Wellmann Oszkár dr. elnök határozatképpen kimondja, hogy a bizottság az előadó javaslatát helyesléssel elfogadja.

3. Folyó ügyek.

Konkoly Thege Sándor főtitkár a bizottság tudomására hozza, hogy a Tiszántul Mezőgazdasági Kamara gyapjater-melési versenyt rendez és kérte, hogy ennek sikeréhez az Országos Törzskönyvelő Bizottság egy tiszteletdíjjal járuljon hozzá. Felhatalmazást kér az elnökség részére, hogy ameny-nyiben az OTB anyagi viszonyai megengedik, a kert tiszte-letdíjat feljuttathassa.

Meisner Károly a bizottság elvi hozzájárulását kéri a Tiszán-tulon bevezetett egyszerűsített tejelellenőrzési eljáráshoz, amelyről a tenyésztők maguk végzik az ellenőrzést és vezik-t be az adatokat és a hivatásos tejelelőrzés csak négy havon-kint végez próbafeszt.

Mesterovits Iván és Kövy József az egyszerűsített tejelel-őrzésnek ezt a módját az alföldi viszonyok mellett megfele-lőnek tartják.

Fuchelich György a bizottság emlékeztetőbe idézi, hogy Veszprém vármegye törvényhatósága állattenyésztési alap létesítésével is igyekszik az állattenyésztés minőségi fejlesz-tését szolgálni. Ezt a hasznos intézkedést azonban értesü-lése szerint a pénzügyminisztérium a jövőben nem fogja engedélyezni, mivel burkolt adózásnak minősíti. Javasolja, hogy az egyes vármegyékben már meglévő állattenyésztési alap fenntartása és további elterjedése érdekében a bizott-ság tegye meg a szükséges lépéseket.

Wellmann Oszkár dr. elnök a bizottság nevében határozat-képpen kimondja, hogy az elhangzott javaslatokat elfogadja. A legmegfelelőbb egyszerűsített tejelellenőrzési rendszer megállapítására az OTB egy albizottságot küldött ki, amely azonban előterjesztésével még nem készült el, tehát ennél a kérdésnél az elvi döntés még korai volna. A Tiszántulon megkezdett ellenőrzési rendszert azonban a bizottság öröm-mel fogadja, mert hasznos kezdeményezés a tejelellen-őrzés népszerűsítése terén.

Más tárgy nem lévén, elnök a gyűlést berekeszti.

Bogyógyümölcsök (ribizli, kőszméta, málna, szeder és szamóca) termesztése. Irta: Malács Mátyas. Ára 6 pengő. "Páris" R T Könyvnyomda, Budapest, IX., Üllői ut. 26.

Válaszom Fenyő Miksa dr. megjegyzéseire.

Irta: Gaal Gaszton.

Hogy a „Köztelek” február 21-i számában meg-jelent igénytelen közleményben mi alapon vettem fel a gazdaságomban elfogyasztott áruk és anyagok átlagos vámterhét minimálisan éppen 30%-ra, erre a kérdésre az alábbiakat adhatom meg lehetőleg röviden a szükséges felvilágosításokat.

Semmi esetre sem előttem teljesen ismeretlen suly-és ártényezők önkényes latorgatása s kombinálgatása alapján, amelyekkel Fenyő Miksa dr., a GyOSZ illusztris igazgatója a „Köztelek” március 14-i száma-ban három hasábon keresztül szórakozik. Melyekről végül is önmaga állapítja meg, hogy a tudományos bizonyítás szemponjtjából abszolút értéktelenek. Ha ő maga is ilyenek tartja?... minek applikálta? Ha egy szerinte helytelen, túl magasán felvett vámkulcs és vámteherkalkuláció „tudományos” cáfolatára vál-lalkozik, miért használ fel erre ilyen, önmaga által is értéktelennek minősített módszereket?...

Azt hiszi talán, hogy a „Köztelek” közönségének „a fajta” érvelés is jó?... Ilyesmivel legfeljebb kompromittálhatja azt az ügyet, amelyet „védeni” szándékozik.

Ha Fenyő Miksa dr. annak megállapítására szorit-kozik, hogy multkori egészen igénytelen közleményem, miután részletes, pontos adatokat sem a felhasznál-t áruk nemeit, sem sulyát, sem értékét illetően nem közöl, ... sem bizonyításra nem alkalmas, sem tárgyi-lagos kritikára konkrét alapot nem szolgáltat, ... ebben neki tökéletesen igaza lett volna.

Ha továbbá a vámkulcsra vonatkozólag azt je-gyezte volna meg, hogy egy 30%-os átlagos vámteher feltételezése előtté tulzottnak s önkényesnek látszik ... s miután közleményemből nem állapítható meg, hogy azt honnan vettem, tehát feltéve sem valószínűsítésével adós maradtam, ... ebben is tökéletesen igaza volna.

Ígénytelen közleményem azonban egyáltalán nem is-elt célzotta! Csupán rövidre összevont rezüméje kívánt lenni a saját gazdaságomban tapasztalt eredmények-nek, amelyeket azért tettem közzé, hogy azzal gazda-társaimat hasonló kutatásokra buzdítsam, hogy ekként minél előbb tervszerű, céltudatos, összetett kutatások eredményeként, tapasztalati alapon állapíthassuk meg a mezőgazdaság valódi vámterheit. Mindezt már cikkem címe is megmondja, amely nem így szól: „a mezőgazdaság vámterhei” ... hanem egész sze-rényen csupán annyit mond: „adatok a mezőgazdaság vámterheinek megismeréséhez.” Maguk az alapul szolgáló részletes adatok pedig kompetens tényezőknek természetesen bármikor rendelkezésére állanak. A „Köztelek” hasábjait megtölteni s megterhelni az 1927-ben felhasználott 137 jéle, 1928-ban pedig 113 jéle különböző áru részletes adatainak felsorolásával, ugy-a lap, mint az olvasóközönség szemében illojálisnak tartot-tam volna. Oda, az olvasóközönség elé, ebben az esetben csupán az eredmények tartozhattak.

Ami pedig azt a kérdést illeti, honnan vettem a 30%-os minimális átlagkulcsot?... erre is egészen őszintén, minden kertelés nélkül nyilatkozom.

Amikor még 1922 november havában a GyOSZ által megrendezett propaganda anketésés folyt s ki-veve a kormány képviselőjét: Ferenczi Izó min. tanácsos urat s néhány GyOSZ férfit, minden más érdekelttség a leghatározottabban foglalt állást egy tulzón védővamos gazdaságpolitika bevezetése ellen s előre rámutattak mindnyájan az ennek hatásakép feltétlen bizonyossággal fellépő pusztító következményekre s különösen rámutattak (már akkor!) a bekövetkezendő kartel garázdálkodásokra, ... (azóta minden szavuk szóról-szóra beteljesedett!) az összes felszólalások közül messze kimagaslott nívó, tudás, előrelátás, tapasztalat és államférfiúi belátás, ... de az aggodalmak kifejtésében is, ... különösen két fel-

szólalás: Méhely Kálmáné és agg vámpolitikusunk, Matlekovics Sándoré. Pedig egyikük sem vádolható meg azzal, hogy valaha is „agrárius”, pláne „elfogult” vagy „tulzó” agrárius lett volna.

S Matlekovics Sándor, a vámkérdés világszerte elismert szaktekinetelye jelentette ki egyik dolgozatá-ban, hogy a maximális átlagos vámkulcs, ameddig egy állam a vámvédelem terén józanul elmehet, maximálisan 15% lehet. Ezt a védvamosok (köztük Fenyő Miksa dr. is) a leghatározottabban elvetették, amikor fennen hangoztatták, hogy gyáripárt terem-teni e mellett nem lehet, a vámkulcsnak „megfelelő-nek”, „kiadósnak”, „sokkai magasabbnak” kell len-nie, hogy a kitűzött cél: az ország gyáripárosítása elérhető legyen.

S hogy történt, hogyan nem, ezt ők tudják, Ferenczi Izó min. tanácsos ur egy olyan vámtörvényjavaslatot csinált, amely senkinek (a GyOSZ-t és őt magát természetesen kivéve) nem kellett, amelyet mindenki ellenezett, amelyről most egy éve a miniszterelnök ur is kijelentette (s ezt utána a kereskedelmi miniszter is megerősítette), hogy „a javaslat nem a kormány állás-pontja volt”, ... amely azonban — éppen mivel senkinek sem kellett — valami különös Isten csudája folytán 1924-ben a nemzetgyűlés által mégis változat-lanul törvényre emeltetett s azóta is „boldogítja” ezt a nyomorult országot.

Erről a vámtarifa törvényről állapította meg aztán egy külföldi közgazdász, hogy az összes újkeletű vámtörvények között a legvédővamosabb, hogy vám-tételei valósággal prohibítív vámok s hogy a vámteher a tarifa mellett (ha jól emlékszem) átlag 65%-ot tesz ki.

Hát én a két átlagszám — tudniillik a Matlekovics szerint maximálisan megengedhető 15% (amelyet azonban a védővamosok, mint alacsony, a limine elutasítottak s a törvény sem honorált) és a külföldi tudós számításai szerint tényleg bevezetett 65% — között vettem alapul egy nagyon csuhye középátlagot, amikor átlagos vámteherként csupán 30%-ot kal-kuláltam, éppen arra való tekintetből, mert a gazda-ságomban felhasználott áruk között vámmentes tételek is fordulnak elő.

Illusztris kritikusomnak az az állítása, hogy a gyáripár arpolitikájának megszabásánál a vámtari-fáknak csupán 0-tól 75%-át használja ki (?) ... szintén nem más, mint pusztá állítás, amelyet, legalább egyelőre, ő is elfelejtett pozitív bizonyítékokkal alá-támasztani. En viszont azt az állítást merem megkö-c-kázni, hogy gyáripárunk honi és külföldi kartel megegyezései segítségével (nemzetközi érdekkhatár megegyezések stb. révén) nem egy esetben még a tényleg fennálló vámtarifákon is messze túlmenő profitra dolgozik. Mindjárt példavai is illusztrálom: minap rendeltem pincegazdaságom részére egy-nevezett „rajnai palackokat”; a békében vettem ezt prima minőségben ezrenként 130—140 pengőért, most pedig potom 300 pengőket kell fizetnem rosszabb áruért.

Arra a — ne vegye rossz néven — valóban tréfás kalkulációjára pedig, hogy a földbirtok összes vám-terhe kulturterület-holdankint mindössze 1P 80 fillért tesz ki (ahogy őt ismerni szerencsém van, szinte látom, milyen józutt mosolygott ő maga is ezen a Meister-lesitungon), én is egy tréfás ajánlatot teszek. Velem tudniillik üzletnél „lehet beszélni”.

Felajánlom tehát neki s rajta keresztül az egész GyOSZ-nak: csináljunk „üzletet”! Biztosra veszem s ő is arra veheti, hogy a gazdaközönség nem fogja dezavualni.

Hajlandók vagyunk tehát, cikkének autentikus számításait egész terjedelmében honorálva, évente kul-turterület-holdankint az általa megállapított 1 P 80 filléréket a gyáripár kartalanítása, illetve vámmeg-váltás címén az állampénztárba hiánytalanul be-fizetni s beleegyezzünk abba is, hogy ez az összeg közadók módjára hajtassék be, ... ezzel szemben viszont egyezzenek ők bele abba, hogy a mezőgazdaság

MIBOL FIZESSÜK ADÓINKAT? Tudja kend mióta télen is permetezek SULFAROL-al az ENDA permet után a gyümölcsből fizetem az ADÓKAT is. MIBOL FIZESSÜK ADÓINKAT? CHINOIN

pedig minden áruszükségletét vámmentesen onnan szerzhesse be, ahonnan akarja! Ez már csak igazán egy „leben und leben lassen“ ajánlat? S ama ritka üzletek közé is sorozható, amellyel mindkét fél nagyon meg lesz elégedve. Menjünk hát ezzel a barátságos meg-egyezőssel nyomban a kormány elé.
Gemacht? ...

Kartelek aranykora.

Mit történik a szén körül?

Az utóbbi időkben majd minden napilapban cikkek jelentek meg a magyar szénbányászat válságos helyzetéről. Az újságcikkek arról számolnak be, hogy a magyar bányák memorandummal fordultak a közgazdasági miniszter urhoz és többek között azt a kívánságukat terjesztik elő, hogy a külföldi szén behozatalát minden rendelkezésre álló eszközzel akadályozza meg, mert a magyar szén hátrányos helyzetbe került a porosz szénhez szemben, mert az import a hazai széntermelés 22%-át teszi ki és ha ez így megy tovább, akkor ők tönkre mennek. Kötelezővé akarják tenni a magyar ipari, mezőgazdasági és fogyasztási üzemi csoportoknak (cukorgyárak, téglagyárak, szeszgyárak, fogyasztási szövetkezetek) sőt még a háztartásoknak is, hogy hazai szén használjanak. A gondolat kétségtelenül nagyon szép és nemzetgazdasági szempontból rendkívül fontos, csak kár, hogy éppen a magyar bányák miatt ez a program nem valósítható meg. Sőt ha várakozás ellenére a miniszter ur magáévá tenné a szénbányák kivánságát, úgy a fejlődésnek indult magyar gyáripár fog első sorban áldozatul esni (a mezőgazdaság már áldozatul esett a karteleknek), nem is beszélve a magánháztartásokról, amelyekre a magyar szén használata anyagilag és egészségileg végzetes következményekkel járna.

Érdekes, hogy e kérdés felvetésével egyidejűen sztrájkmozgalmak és forgalmi zavarok folytán a felsőszülzilai és cseh szén behozatala a minimumra csökkent és a szóbanforgó cikk megjelenése után pár nappal szénhiány volt Budapesten és a vidéken.

A program tehát megbukott, mielőtt megszületett volna.

Mi történt egyébként a szénpiacon? A magyar bányák, amint nem kellett tartaniok a porosz versenytől, felemlték a szén árát 16—40 fillérral.

De ez csak a kisebb baj, a nagyobb baj az, hogy a magyar bányák — érthetetlen okokból — nem képesek a szükségletet ellátni. Minden bányának több ezer vagonos hátraléka van, a MÁV szénhiány miatt vonatjáratokat kénytelen beszüntetni, háztartásoknak nem jut a magyar szénből, az iparüzemek szénhiánnyal küzdenek, készlet nincs, egyes üzemek szünetelnek, sok munkás télvíz idején kenyér nélkül marad, a nyomorúság növekszik, a vásárló erő anyagiak híján csökken, szóval amit nyertünk a réven, hogy egy pár ezer vagon porosz szén elmaradt, elvesztettük a vámon duplán.

De nézzünk csak kissé körül a magyar széniparban és nézzük meg, milyen rejtett céljai vannak a szóban forgó memorandumnak.

Valljuk be és ez nem szégyen, hogy a magyar szének közül csak a pécsi, tatai és dorogi felel meg háztartási célokra, a többi bányatermék csak akkor volna felhasználható, ha a kályhákat átalakítanák. A tatai bánya napi 5500—6000 tonna szén képes termelni, míg Dorog 1200—1500 tonnát, a két bánya tehát maximum 7500 tonnát. A termelt mennyiség 20%-át véve durva szénnek megállapítható, hogy háztartási célokra marad 1500 tonna darabos és kockaszén, míg a többi üzemi célokra volna hivatva szolgálni. A két bánya összes durvaszén termelése naponta 50% arányban fedezi Budapest háztartási szén szükségletét. Ehhez számítsuk még hozzá a két bánya brikett termelését maximálisan napi 300 tonnát.

ban és mindjárt tiszta képünk lesz a bányák teljesítő-képességéről.

A salgóvidéki, borsodi és dunántúli kisebb bányák durvaszén kvantuma sem volna elegendő a háztartások részére, de egyelőre ezek nem is jöhetnek tekintetbe, mert ezek a szének csak speciális kályhákban volnának felhasználhatók. A kályhák átalakítása nagy költségbe kerül, ezt a költséget nem vállalhatja magára a fogyasztó és ha a magyar bányáknak annyira szíven fekszik a nemzet érdeke, úgy építsenek egy vagy több kályhagyárat és cseréljék ki a kályhákat saját költségükre.

Ha mindezzel meg vagyunk, garanciát kellene kapnunk a magyar szén árának legalább is 40%-os ármérséklése tekintetében. Rá kell mutatnunk arra, hogy a háború előtt a salgótarjáni darabos szén ára 100 kg-kint 120 korona, míg a tatai darabos szén ára 100 kg-kint 140 korona volt. Mi az oka annak, hogy a tatai darabos szénnek ma 320 pengő és a salgótarjáni darabos szénnek 2—320 pengő az egységára? Talán a munkabérek drágultak? Tudomásunk szerint a bányamunkás ma kevesebbet kap, mint békében, egy vajar ma maximum 5 pengő keresettel kénytelen megelégedni, a felszíni munkás 350—400 pengőt keres naponta.

Mit látunk ezzel szemben a porosz szénről? A legjobb minőségű porosz darabos vagy kockaszén ma 260 pengőbe kerül 100 kilogrammonként ab bányára, tehát árban lényegesen kevesebbe, mint a tatai vagy salgótarjáni szén. Ha tekintetbe vesszük a minőségi különbséget és a kalória differenciát, úgy azt látjuk, hogy az 5000 kalóriás magyar szén ab bányára 320 pengő, ezzel szemben a 7500 kalóriás porosz szén ára ab bányára 260 pengő, szóval a magyar szén kétszer annyiba kerül, mint a porosz szén.

Elég szomorú, hogy a külföldi széneket dupla fuvarral és vámmal sújtják és ezzel lehetővé tették a magyar bányáknak a szénárak aránytalan emelését. Hol kapna garanciát a magyar fogyasztó, ha a bányák kivánságát a közgazdasági miniszter ur teljesítené és a porosz szén az országból kizárná, hogy a szénárakat nem fogják felemelni? Hol van az a nemzetgazdász, aki a fogyasztóközönség ilyen hallatlan kizsákmányolásáért a felelősséget merné vállalni? Hiszen látja a miniszter ur, mi történik itt a szén, cement, mész, téglá, vas, műtrágya stb. körül, hogy a szénbányák a fogyasztóközönség bőrére mit kerestek 15 év óta.

A magyar középosztály a háborúban ment tönkre, gazdatársadalom és ipar rövidesen nem lesz, mert a kartelek tönkre teszik. Rá kell mutatnunk, hogy a békebeli és a mai magyar szénárak között nagy átlagban 1 pengő különbséget mutatkozik métermázsánként, természetesen ennyivel drágább ma a szén, mint békében. A magyar széntermelés 1928. évben kb. 70 millió métermázsára volt, ami azt jelenti, hogy a fogyasztó közönség zsebéből 70 millió pengő készpénzt vettek ki a magyar bányák. Egyenesen fantasztikus, hogy a háború befejezése óta csak szénben 700 millió P többlet kiadása volt az országnak. Hol van még a cement, téglá, vas, műtrágya és egyéb cikkek többlet kiadása. Ezért megyünk szisztematikusan tönkre.

Azt mondják a magyar bányák, hogy helyzetük válságos. A rendelkezésünkre álló adatok mást mutatnak. A Magyar Általános Kőszénbánya békebeli alaptőkéje 16 millió korona volt, tartalékalapja pedig 6 millió korona, ezzel szemben az 1927. évi mérleg szerint alaptőkéje 48 millió pengő, tartaléktőkéje 24 millió pengő. A tőzsde szerint a MÁK részvények 200 millió pengőt reprezentálnak, tehát olyan hallatlan értéket, amely Magyarországon példátlan. Feltétlenül örvendetes egy iparvállalat fejlődése, de ez a fejlődés nem mehet addig, hogy például az 1927. évi mérleg szerint kb. 12 millió pengő osztalékot fizetett a MÁK megfelelő tartalékolások után, ami 16%-nak felel meg. Ha békében egy tőkés 8% kamatot mert kérni, uzsora miatt lezárták, de

ma mindent szabad és lehet és egy agrárországban az is lehetséges, hogy a kartelek javára a gazdaközönség kizsákmányolását türik és a kormány ehhez még hozzá is járul. Egyenesen felháborító, hogy a buza 24 pengő és a kartelek ára napról napra emelkedik minden elfogadható ok nélkül. Ha itt nem történik valami sürgősen, ha a karteleket nem fogják megrendszabályozni, úgy ki lehet számítani pontosan, hogy mely napon fog a csőd bekövetkezni.

Követeljük tehát a magyar fogyasztó közönség, elsősorban a gazdák érdekében, hogy a külföldi szén fuvarját mérsékeljék 50%-kal, követeljük, hogy a külföldi szén úgy mint békében, vám- és illetékmentesen kerüljön az országba, mert ha e követelésünk teljesítették, úgy azt is elérjük, hogy a magyar bányák az árakkal visszamennek és az ország lakossága sok millió pengőt fog évente megtakarítani. Nem lesz baj, ha a magyar bányák lassabb tempóban fognak gyarapodni és az sem lesz baj, ha a svájci és francia tőkés 16% helyett csak 8%-ot fognak keresni.

Schneller Emil.

NÖVÉNYTERMESZTÉS ÉS TRÁGYÁZÁS.

Rovatvezető: Gyárfás József.

A len vetése és ápolása.

A len vetésére rövid időn belül sor kerül, ezért időszzerűen tartom felhívni a gazdaközönség figyelmét azokra a teendőkre, amelyeket a len sikeres termesztésének érdekében szem előtt kell tartani.

A len termesztésére kijelölt talajt, amit még az őszön elő kellett készítenünk, most már mélyebb műveléssel megbolygatni nem szabad, nehogy a talajban összegyűlt téli nedvesség, amire a lennek növekedéséhez nagy szüksége van, elpárologjon. Fontos, hogy a vetésre előkészített föld sima legyen, ezért az őszön előkészített talajt előbb megboronáljuk, majd lehetőleg gyűrűs hengerral lehengereljük. Ezeket a műveleteket, ha kell, többször is megismételjük, mert szükséges, hogy a talaj a vetésig tökéletesen megporhanyított legyen, mintegy kerti föld szerűen legyen előkészítve.

Amint a föld már annyira megszikkadt, hogy boronával vagy hengerral rámehetünk és nagyobb fagyoktól már nem kell tartani, a vetéshez való előkészítést azonnal meg kell kezdeni. Attól azonban óvakodni kell, hogy a lenmag vizes földbe kerüljön, mert ha a magot sárba vetjük, a vetés könnyen tönkre megy. A vetés nálunk rendszerint már március első felében lehetséges, azonban az ideiglenes tartó téli miatt előreláthatóan későbbi időre tolongik ki. A —3 C fokos hideget a len még elviseli, sőt átmenetileg gyenge hótakaró sincs ártalmára, de amint ennél hidegebb időjárásra van kilátás, a vetést ne kezdjük meg. Mindazonáltal ne tévesszük szem elől, hogy a len elvetését a lehetőséghez képest minél korábban végezzük, hogy a talajban levő téli nedvességet teljesen kihasználhassa. Amint már előbb említettem, nálunk a len vetésideje rendszerint március közepére tehető, de nem késünk el a vetéssel, ha azt az időjárási viszonyok csak április közepe felé engedik meg. A korai vetés mindenesetre előnyösebb, mert minél korábban vetjük el a lent, annál nagyobb termést várhatunk és körója is nagyobb mennyiségű és jobb minőségű rostot ad, mint az elkésve vetett lené. Előnye a korai vetésnek, hogy a sok nedvességet kedvelő növény növekedése a csapadékosabb évszakba esik, továbbá, hogy ebben az időtájtban a len veszedelmes rovarellenessége, a földi bolha, amely a lenben, főként ennek fejlődése elején okozhat nagy károkat, nagyobb tömegekben

VETŐMAGNEMESITŐ ÉS ÉRTÉKESITŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, V., Gróf Tisza István-utca 2., félemelet
Telefoni: Aut. 822—36 Vezérigazgató: SZÉKAOS ELEMÉR Táviratoim: Nemesmag

Eredeti
nemesített

Székács-féle tavaszbuza,
zab, hatsoros tavaszi árpa, Mesterházy-féle sörárpa, Fleischmann-féle
aransyárga lófogu tengeri, Székács-féle Putyi tengeri

vetőmagvakra előjegyzéseket elfogadunk, míg a készlet tart.

Prospektust kívánatra bérmentve küldünk.

Prospektust kívánatra bérmentve küldünk.

még nem mutatkozik. Előnye még a korai vetésnek az is, hogy így a len nyüvése a rozs aratása előtt elvégezhető, másrészt pedig az utána következő buza vetéséig elég idő áll rendelkezésre, mialatt a talaj gondosan előkészíthető és a buza is idejekorán elvethető lesz.

A rostlen vetése géppel 5-6 cm sortávolságra, vagyis a buza sortávolság felére történik. Ezt a rendes vetőgéppel is elvégezhetjük, ha a csoroszyákba erre a célra külön is kapható kétágu kifutót alkalmazunk. Ennek hiányában úgy is eljárhatunk, ha a rendes sorvetőgéppel a vetőmag felét egyik irányban, másik felét pedig erre keresztirányban vetjük, előnyösebb azonban az előbb említett eljárást követni. Ha sűrű sorokba vetjük a lent, a földet jobban bearnyókolja, a gyomok tehát kevésbé kapnak lábra és így a lennek előnyösebb fejlődést biztosíthatunk.

A vetésnél ügyeljünk arra, hogy a vetőmag sekélyen kerüljön a földbe, 2-3 cm-nél ne mélyebbre; kötöttebb talajon 1-2 cm-re, közepes és könnyebb talajokon legfeljebb 3 cm-re. Ezeket a vetési mélységeket úgy érhetjük el, ha a vetőgépet csoroszyáiról a nehezítő súlyokat a vetésnél eltávolítjuk. A vetéshez már a talajt is úgy kell előkészíteni, hogy a helyes vetőmélységet könnyen elérhessük, vagyis a laza talajokon a felső réteget nem kell még lazábbá tenni, mert így a helyes mélység nem lesz beállítható. Ilyen esetekben közepes nehézségű hengert vonatunk végig a földeken, amelyet közvetlen a vetőgép követ és utána könnyű boronát alkalmazunk. Boronálás után ajánlatos még könnyű sima hengert járattatni, hogy egyrésztől egyenletes kikelést érthessünk el, másrésztől a lehengerelt földben a fiatal növény az esetleg bekövetkezendő éjjeli fagyokkal szemben jobban ellenáll.

A rostlen termesztésénél szükséges, hogy a vetés megfelelő sűrű legyen, mert ezáltal vékony, legfeljebb felső végén elágazó és jó minőségű rostot adó köröt nyerünk; ellenkező esetben nemcsak a termés sulya lesz kisebb, hanem a száraz is vastagra fejlődnek és durva rostot szolgáltatnak.

A lenvetőmagtól megköveteljük a lehető legnagyobb tisztasági százalékot, csirázóképességet, illetőleg csirázási erélyt és a nagy abszolút sulyt. A lenvetőmag tisztaságánál különös figyelemmel kell lennünk, hogy az lehetőleg mentes legyen idegen magvaktól, főként a lenvetésre veszedelmes gyommagvaktól. Nálunk, ahol a lengyárak szerződéses alapon termelnek, vetőmaggal rendszerint ők látják el a termelőket és így érdekükben áll, hogy a legmegbízhatóbb magot adják a termelőnek. Amennyiben a vetőmagot maga a termelő szerzi be, azt igyekezzék mindig megbízható helyről vásárolni. Legmegbízhatóbb vetőmag a hazai rostlen termesztés céljaira a Fleischmann-féle nemesített lenmag, amelynek kitenyészésénél figyelmet fordítottak az összes követelményekre és amely mindig a legnagyobb termést és legtöbb rostot szolgáltatja.

Az elvetendő lenmag mennyisége a rostlennél függ a mag minőségétől, a talajtól és a vetés módjától. Ne vessünk ritkán, de viszont túlságosan sok magot se vessünk, mert utóbbi esetben a rostlent kitesszük esetleges megdőlésnek, amikor a levegő is kevésbé járja át és esőzés után sem bír kellően megszáradni, aminek következtében rostjai gyengék lesznek és bekövetkezhet a lábón való elrothadás is. Kötött talajon sűrűbben, lazább talajon ritkábban vessük a rostlent. Eszerint a mi viszonyainknak megfelelően katasztrális holdankint 80-100 kg vetőmagot használunk.

Az olajlent, minthogy ennél a rost minősége figyelmen kívül marad, rendes buzatávolságra vetjük, miután így az olajlen szára jobban elágazhat és jól kifejlődött gubót hoz. Az olajlen termesztésénél az elvetendő magmennyiséget ezidén a Lentermelést Irányító Bizottság az érdekelt olajgyárakkal egyetértően

állapította meg és pedig katasztrális holdankint 55 kg-ban, amelyet az olajgyárak bocsátanak rendelkezésre a termelőnek.

Ha a vetési munkálatokat elvégezték, az aratás előtt még egy fontos feladat hárul a termelőkre és ez a lenvetés ápolása. A lentáblát a kikelés után egész növekedése alatt állandóan figyelni és a legnagyobb gonddal ápolni kell. Az ápolás tulajdonképpen a gyomirtásban merül ki. Ugyanis bármilyen gondal végezzük is a talajmunkálatokat és bármennyire is sulyt vetünk a vetőmag tisztaságára, a lentáblán kisebb-nagyobb mértékben a gyom mindig felüti fejét és rendkívül fontos, hogy annak kirtását alaposan elvégezzük, mert ha a gyomok elszaporodnak, a termés mennyiségét jelentősen csökkentik. Ebben a tekintetben tehát a legkevésbé se takarékoskodjunk, mert többszörösen nagyobb kárt szenvedhetünk, mint amilyen költséget a gyomlálás munkája okoz.

A rostlen kikelése után körülbelül négy hét elteltével már annyira megerősödött, hogy a mutatkozó gyomok kiszédésére sor kerülhet. Ügyeljünk arra, hogy a gyomlálást mindig szikkadt földön végezzük, mert közvetlen eső után a gyomlálók a lent könnyen a földbe tapossák. A gyomlálók mindig mezteláb a sorok között haladjanak és a gyomokat óvatosan egyenkint húzzák ki úgy, hogy valamennyi kikerüljön a tábláról. A gyomlálást tehát úgy kell végezni, hogy a lentábla lehetőleg egyszeri irtással a gyomoktól teljesen megtisztuljon, ne kelljen azt ismételtetni, mert többszöri gyomlálással a vetésben már kárt is okozhatunk. Amennyiben az első gyomlálás után ismét mutatkoznak gyomok, azokat újból ki kell irtani, sőt szükség esetén harmadszor is meg kell ismételtetni a gyomlálást. Ilyen eset leginkább csak olyankor fordul elő, ha az őszi talajelőkészítés nem volt megfelelő és gyommagvakkal kevert vetőmagot használtak. Gyomlálást a lentáblán azonban csak addig végezhetünk, amíg a len a 20-25 cm magasságot el nem érte, ezután a lentáblára lépni nem szabad, mert ilyenkor a lenszárak már könnyen törnek. Igyekezzünk tehát, hogy eddig az ideig a lentábláról lehetőleg minden gyom lekerüljön.

Az olajlenvetés ápolásánál a gyomlálásra nem kell olyan sulyt vetni, mint a rostlennél, itt arra kell törekednünk, hogy megfelelő talajművelés által a lenföldet nagyjából már eleve gyomtalanra tegyük. Az olajlen termesztésénél a gyomlálást főként akkor végezzük, ha esős időjárás következtében a gyomok túlságosan elszaporodnának. Ilyenkor különösen a nagyobb növéssű gyomokat, amilyen a vadrepce, irtjuk ki.

A len aratásánál és kezelésénél szükséges tudnivalókat annak idején külön cikkben közlöm.

Ha a termelés folyamán rendellenességek mutatkoznak, vagy egyéb a lent érintő kérdések merülnek fel, forduljon a gazdaközönség közvetlenül a szegedi Kender és Lentermelési Kísérleti Állomáshoz, amely tanácsokkal és felvilágosításokkal mindenkor rendelkezésre áll.

Szeged.

Csókás Gyula dr.

kir. főgyógyász,

a kender- és lentermelési kísérleti állomás vezetője.

NÖVÉNYNEMESÍTÉS ÉS VETŐMAGTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Grábner Emil.

Burgonya vetőgumó kiválasztása.

Sok szó esik mostanában a burgonyatermesztésről, annak fokozásáról, exportképességéről és ezzel kapcsolatban a jó burgonya vetőgumóról, mint első és legfontosabb kellékről.

Burgonyatermésünk és annak minősége majdnem kizáróan a jó vetőgumótól függ. Erre kell tehát a legnagyobb sulyt vetni. Bár a földművelésügyi minisztérium, illetve a burgonyatermelési hivatal sokat fáradozik ennek elérésében, de ez nem kielégítő. A gazdaságoknak maguknak is igyekezni kell a jó vetőgumókat kiválasztani, mert minden vetőburgonya igényünk a hivatal által úgy sem elégíthető ki.

A vetőburgonya kiválasztásának egy gyakorlati módjára vagyok bátor gazdatársaim figyelmét felhívni, bár nem teljesen szakszerű, de mégis megközelíti a célt.

Ahol a burgonya egyik főterménye a gazdaságnak, ott a harmados művelés divik. A harmadosok szedik fel tavasszal a vetőburgonyát és természetesen ősszel az egész termést, amely aztán részletre kerül. Minden nagyobb áldozat nélkül behozható rendszerül, mint ahogy az már sok helyen megvan, hogy ősszel a harmados munkások külön szedjék az apró és hibás, valamint külön az egészséges, nagy gumókat. Ez a munkának sem jelent nagyobb munkatöbbletet. Az apró — mivel csak selejtes és gyenge minőségű gumókat tartalmaz — etetésre, esetleg ipari célra használható. A nagy gumók összehordása után a gazdaság válogatja ki a tojásnagyságu, vetésre alkalmas gumókat, míg az ennél nagyobbak az étkezési burgonyát adják. Ennek a munkának elvégzése, ha a burgonyaértékesítés nem sürgős, maradhat tavaszra is, amikor a harmados munkások a vetőgumókat kiszédésével egyszerre mind az egész mennyiséget átválogatják. Az eljárás nem teljesen tökéletes, de olcsó.

Tapasztalatból tudjuk, hogy az így kiválogatott tojásnagyságu vetőgumók a legegészségesebbek, keményítőben dusak és a betegségek iránt ellenállóbbak, mint az apró és a túl nagy gumók.

Sok gazdaságban ősszel vegyesen szedik fel a burgonyát (aprót-nagyot). Tavasszal az így összehordott burgonyából vetnek és így sok selejtes gumó kerül vetésre, ami természetesen a termés mennyiségének és minőségének rovására megy. Tudnék példát felhozni, hogy ugyanannak a minősített burgonyának második évi utántermését, abban a gazdaságban, ahol az általam említettek szerint válogatták a vetőburgonyát, továbbra is minősítették, míg a másik gazdaságban, ahol nem így kezelték a vetőgumót, az utántermést minősítésre alkalmasnak nem találták.

Az említett eljárásnak ezen kívül még más előnye is vannak. Köztudomásu, hogy az apró burgonya jobban romlik és mivel már a szedés alkalmával ki van válogatva, azonnal etethető, esetleg értékesíthető és így az egész burgonyatermés a romlás veszélyétől könnyebben megvédhető. Megvan még az a nagy előnye is, hogy a visszamaradó ugynevezett nagy étkezési burgonya olyan szép, darabos és egyöntetű lesz, hogy az bátran márkázható és exportálható, miáltal külföldön hírnevünket növelhetjük és az elhelyezési lehetőségeket bővíthetjük.

Vaja.

Fried Sándor.

GAZDASÁGI NÖVÉNYTAN.

Rovatvezető: Degen Árpád dr.

A magyar lucernamag termesztésének és kivitelének fejlesztése.

Az eddig művelés alá vett zöldtakarmány növények között a lucerna a legértékesebb. A hazai lucernatermesztés céljára kizárólag az itt termelt magyar lucerna, illetőleg annak jól beérett, tiszta,

*) Ezt a kiválasztást jobb fészekként végezni, vagyis a hőven termő és egészséges burgonyatövek alól szedni a vetőgumót.
Rovatvezető.

NINCS

B A J!

Fagykárt szenvedett vetését ne szántsa ki

mészsalétrom

körülbelül 80 kg. holdankint

fejre

szórva rövidesen helyrehozza a károsodást

j ó t e r m é s t

biztosít, kipállott, gyenge vetését erőtéljessé teszi.

Minden számottevő műtrágyakereskedőnél beszerezhető. Csakis eredeti ólomzárólt 100 kg.-os zsákban fogadja el.

Vezérképviselő: **KALMÁR VILMOS, Budapest, V., Lipót-körut 5. sz.**

aranka- és egyéb gyommagtól*) mentes vetőmagja alkalmas. Elégé hangoztatott tény ez már nálunk, sajnos gazdáink egy része még ma sem vette, vagy nem akarja tudomásul venni. Különösen értékes továbbá a magyar lucerna azokban a fölünk északra fekvő országokban, amelyekben éghajlati okokból lucernamagot természetesen egyáltalán nem lehet, vagy elegendő mennyiséget nem.

Az északi államok illetékes tényezői ugyanis már régebben megállapították összehasonlító kísérletek alapján, hogy a magyar lucerna egyike a legelsőnek; sőt többeknek, így például Witte-nek Svalöfben, Svédországban végzett kísérletei szerint a magyar lucerna az összes egyéb vidékeken természetelt lucernákat messze felülmúlja. A magyar lucerna adja a legnagyobb hozamot, ez bírja legjobban a hosszú kemény telet és a hosszantartó szárazságot, ez a legkevésbé fogékony a különféle lucernabetegségek iránt és ez tart ki legtovább. Ehhez járul még az az előny is, hogy a Magyarországon természetelt lucernamag kifogástalanul beéri, jó csiraképességű, jó csiraképeségét sokáig megtartja és kevés közte a keményhjú mag. Ezeknek a megállapításoknak nyomán Dániában és a skandináv államokban, majd magkereskedelmünk széleskörű propagandájának hatására az utóbbi két esztendőben Németországban is élénk kereslet indult meg a magyar lucernamag iránt. Ennek eredménye képen a magyar lucernamag ott, ahol annak előnyeit ismerik, ma már márka, amely mindig lényegesen jobb áron értékesíthető, mint az egyéb vidékeken termelt lucernamag. Egyedül a Grimm lucerna magja az, amelyet ezidőszert oda-kint még a magyarnál is értékesebbnek tartanak. Miután azonban ennek ára rendes körülmények között aránytalanul magas, a kivételnél csak olyan esztendőben lép fel a magyar lucerna versenytársaként, amikor a hazai rossz termés következtében a magyar lucernamag ára erősen fel-szökik.

A magyar lucernának, illetőleg a magyar lucerna magjának ezt a természetadta előnyét megvédeni és a lehetőség jól kihasználni elsősorú köz- és magánérdeklünk. Néhány számadattal jelzem, hogy a lucernamag természetés és kivétel milyen nagy jelentőségűvé válhat a jövőben ránk nézve. Az ország évi lucernamag átlagtermése jelenleg 20,000 métermázsá. Ebből 1927-ben kerekén 15,000 métermázsát vittünk ki, az ideai kivétel körülbelül ugyanannyi. A kivitt 15,000 métermázsából körülbelül 8000 ment az északi államokba, nevezetesen Dániába és Svédországba és ezzel ez országok behozatali szükségletének mintegy 80%-át magyar lucernamag fedezte. A további 7000 métermázsát Németországba exportáltuk. Németországnak azonban évi behozatali szükséglete 30-35,000 métermázsá. Ennek tehát ezidőszert mintegy 1/3-át fedezi lucernamag kivételünk. Ez tehát azt jelenti, hogy lucernamag kivételünk és ezzel kapcsolatban lu-

*) Kívánatos volna még, ha a magyar lucernamag lóheremagmentesen kerülne forgalomba. Az új tisztító gépek segítségével sikerült lucernamagunkat a nagyaranka magjától megszabadítani, — mint új kalamitás, amely évről-évre fokozódik —, a lóheremag jelenik meg a lucernamagban néha olyan mennyiségben, hogy e kitűnő áru elhelyezési lehetősége szenved miatta. A lóheremag ugyanis a lucernamagból nem, vagy csak igen nagy veszteséggel szedhető ki. Megjelenésének fő oka: 1. a lóheremagtartalmu vetőmag használata, 2. a lucernamagnak már az 1. vagy 2. évben való fogása, amidőn az egyidejűleg elvetett lóhere még nem veszt ki. Erre a sajnálatos körülményre már egy évvel ezelőt tartott közéleti előadásomban kellett rámutatnom; — a helyzet azóta nem hogy javult volna, hanem ellenkezőleg, rosszabbodott.

Rovatvezető.

cernamag természetünk lényegesen fokozható. Új jövővelmi forrása nyílna ezáltal nehéz sorral küzdő mezőgazdaságunknak. Ennek azonban előfeltétele, hogy a magyar lucernamag jó tulajdonságait Németországban minél szélesebb rétegben megismerjék és hogy a németországi vevő, mint legelső rendű magyar lucernamagot, valóban azt is kapjon.

A m. kir. földművelésügyi kormány felismerte a kérdés rendkívüli fontosságát és ezzel kapcsolatban bevezette a lucernamag hazai származását igazoló bárcával való ólomzárólast. Ez azonban csupán az első lépés, amelynél megállni nem szabad. A szóban-forgó cél érdekében össze kell fogni az érdekelt magyar gazdák összességének, az OMGE-nek, a szolid magyar magkereskedelemnek és az állam hivatott intézményeinek egyaránt.

Elsősorban a lucernamag természetű magyar gazdáknak kell az ügyszeg segédkezet nyújtaniok, nevezetesen a jövőben kizárólag magyar származásu arankamentes lucernamagot kell, hogy vessenek. Magyarországon ugyanis már a háborút megelőző időben meglehetősen nagy mennyiségű délvidékről származó lucernamagot hoztak be vetési célra. Oka ennek részint egyes években a hazai magtermés elégtelensége, főleg azonban az idegen mag rendkívüli cseszsége és gazdáinknak tájékozatlansága, annak termelési értékét illetőleg. Hiszen természetes dolog, hogy az enyhe telű, csapadékos éghajlat alatt termelt magból származó lucernanövény nem rendelkezhet azokkal a kiváló tulajdonságokkal, mint a mi rendkívül szélsőséges viszonyaink között természetelt lucernánk. A délvidéki lucernamag nálunk nem válik be, a telet rosszul állja, a szárazságot nem jól bírja, takarmánytermésében nincsen köszönet. Ideig-óráig azonban mégis eltengődik és egy-kétszer magot is érlel. Ha pedig ez a mag fölünk északra fekvő országokban kerül elvetésre, a vetés eredménye semmiképp sem lesz alkalmas arra, hogy a magyar lucerna jó hírnevét igazolja. Saját érdekét szolgálja tehát gazdaközön-ségünk mindenképen, ha nem vezérli rosszul felfogott takarékosság, ha nem szerez be csere útján kétes származásu és tisztaságú lucernamagot, hanem csak olyat vet, amelyet a m. kir. állami Vetőmagvizsgáló Állomás magyar fehérbárcás ólomzáró látoit el. Csupán ez nyújt biztosítékot arra, hogy a lucernamag tényleg hazai származásu és hogy aranka- és egyéb gyommagvaktól mentes.

A másik rendkívül fontos dolog lucernamag kivételünk fejlesztése céljából az, hogy az érdekelt államokban, elsősorban tehát Németországban, minél szélesebb körökben ismertessük a hazai lucerna kiválóan értékes tulajdonságait. Jó szolgálatokat tehet ezen a téren a külföldi szaksajtóban közölt rendszeres és kimerítő ismertetés. Nagyon célszerű volna azonban, ha ezen-kivül az OMGE hivatalos átiratban is felhívna a DLG, meg a többi érdekelt nagy gazdasági egyesület figyelmét azokra a rendkívül értékes tulajdonságokra, amelyek a magyar lucernát és annak magvát az ottani viszonyok között a többiek fölé helyezi, hangsúlyozva azt, hogy gazdaközön-ségük elsősorú érdeke, hogy edzett, nagyhozamu és sokáig kitaró lucernának magvát használják vetésre. Sokat tehet a rendszeres propaganda érdekében kiterjedt összeköttetésekkel rendelkező hazai vetőmag kereskedelmünk, sokat tehetnének eddigi külföldi kereskedelmi képviselőink és esetleg a még csak ezután felállítandó külkereskedelmi kirendeltségeink is.

A harmadik nagyjelentőségű kérdés, hogy a lehető legnagyobb biztosítékot nyújtsuk arra, hogy az a külföldi gazda, aki ismerve a magyar lucernamag kiváló értékét, ilyen óhajt vásárolni, tényleg azt is kapjon. Amint már említettem, az állami származási bárcával ellátott ólomzár van hivatva ezt a célt szol-

gálni. Rendkívül fontos azonban, hogy erről az óvó-intézkedésről az érdekeltek tudomást is szerezzenek. Minden alkalommal, elsősorban a külföldi szaksajtóban hangsúlyozni kell, hogy csak az a lucernamag tényleg magyar származásu, amely a budapesti m. kir. állami Vetőmagvizsgáló Állomás sértetlen ólomzáróval van lezárva és a magyar származást, valamint fehérbárcás tisztaságot igazoló nemzetiszínű származási bárcával van ellátva. Ujból és újból fel kell hívni erre az érdekeltek figyelmét a kereskedelmünket külföldön képviselő szervek útján is. Célszerű volna továbbá, ha az OMGE a fentebb javasolt átirattal ezt is szorgalmazná. Nagyon jó hatással lenne végül, ha a m. kir. Vetőmagvizsgáló Állomás maga is mennél hathatósabban venne részt a magyar lucerna, illetőleg magyar lucernamag propagandájának munkájában. Úgy hiszem, különös sulya volna, ha a Vetőmagvizsgáló Állomás az érdekelt államok vetőmagvizsgáló állomásaival közösen a vonatkozó termelési adatokat, amelyek a magyar lucerna előbb-ségét igazolják és felkérné őket arra, hogy ezeket az adatokat közérdekből hazájukban, illetőleg köz-terükben részletesen ismertessék, állandóan hangsúlyozva azt, hogy kizárólag a magyar állami származási bárcával ólomzáró lucernamag nyújt teljes biztosítékot arra, hogy az tényleg magyar származásu.

Összefoglalva a mondottakat: ha gazdáink a jövőben kizárólag magyar fehérbárcás lucernamagot vetnek, ha gondoskodunk róla, hogy a magyar lucerna kiváló tulajdonságait az érdekelt államokban, elsősorban Németországban megismerjék és végül ha megfelelő intézkedésekkel lehetetlenné tesszük a magyar lucernamag jó hírnevével való visszaélést, minden remény megvan rá, hogy a magyar lucernamag kivételét és ezzel kapcsolatban a belföldi lucernamagtermesztést fokozatosan emelhetjük. Hogy pedig ez mit jelent magán- valamint közgazdaságunk szempontjából, fentebb már jeleztem.

Makasz Elemér
okl. gazda.

MEZŐGAZDASÁGI ÜZEM ÉS SZÁMTARTÁS.

Rovatvezető: Ormándy János dr.

A juhászat jövedelmezősége.

A „Köztelek“ 1929. évi február 28-i számában jelent meg Eiler József fenti című cikke. Bár Eiler nem emel kalapot az okszerűen kezelt juhászatok előtt addig, amíg azok is 100%-os jövedelmezőséget kimutatni nem tudnak, én mégis kalapot emelek előtte — ha mindenben talán nem is értek vele és cikkével egyet — mert azt a megállapítást támogatja, hogy a juhászat lehet hasznos-hajtó is. Magam is 7-4% hasznos hajtó, sok és jó trágyát adó juhászatunk ismertetésével a mellett verem a dobót, hogy azokat, akik a jubbartást, tenyésztést egyszerű kézlégyintéssel intézték el, megnyerjem a juhászat pártja részére. Hogy azután kitűnik, hogy a nem okszerűen és nem belterjesen kezelt és tartott juhok 12-14-szer annyi hasznos adnak, mint az okszerűen kezelték. erről eszembe jut két régi kocsisom esete. Az egyik szerette a lovat, jól gondozta, takarította, kimélte, rossz utban sajnálta s mégis oldalba rugta szegényt az egyik sárka és bár olyan óvatosan hajtott, mintha hímestojást hozott volna, mégis volt úgy egyszer, hogy feldőlt.

TEJJET veszünk

2048

KORONA TEJCSARNOK R.-T.
FŐTELEP ÉS KÖZPONTI IRODÁK:
BUDAPEST, IX., DRÉGELY-UTCA 15. SZÁM
Sürgőny cím: Koronatej Budapest. Telefon: J. 831-54 és J. 390-04

25%-al több tojást tojnak

tyukjai, ha tojató poromat használja. Kilogramma 3 pengő

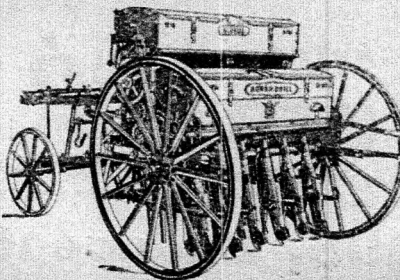
Kérjen ismertetést!

WIRKER Vadászpátika
Rákoskeresztúr. Telefon: 12. 5763

WEISS MANFRED ACÉL- ÉS FÉMMŰVEI R.-T.

csepeli gyárában készült pánccélacél-kormányvezetésű egyetemes acélekéket, boronákat, sima- és rögtörőhengereket, kapáló- és töltőgépeket, Agrár-Drill merítőkánalas vetőgépeket, Globus műtrágyaszóró-szekerényvel egyesített Agrár-Drill vetőgépeket, szecska- és répvágókat, morzsolókat továbbá

magasnyomású „UNIVERSÁL“ héli- és faligás-permetezőket szőlő, gyümölcsfa és cukorrépa permetezésére.

a legjobb kivitelben ajánl a Weiss Manfred Acél- és Fémművei R.-T. mezőgazdasági gépeinek eladási központja:

Agrárglobus Mezőgazdasági Gépkereskedelmi R.-T.
Budapest, V., Lipót-körút 12. szám.

Távíratí cím: AGROBUS Budapest. Telefon: Aut. 283-49

Részletes ajánlattal készséggel szolgálunk! 5380

A másikkal lovai kevésbé voltak gondozottak. Azt hiszem, az abrakjukat is megdézsmálta. Titokban meg ő rugta oldalba a lovait. Soha fel nem dült, pedig korom sötét éjjel, lámpa nélkül, mikor az utmenti fákat is csak látni vélte, olyan vesztettül hajtott, hogy az egy óras utat ¼ óra alatt megtette. Tudja Isten, én mégis szívesebben ülök az először említett kocsiára.

Eller téved abban, hogy én a 7-4%-os jövedelemmel megelégszem. Nem. A gazda soha semmivel sem elégszik meg. Mindig többet és jobbat akar. A több és jobb eléréséhez azután felhasználja összes tudását, mert a vak szerencsében csak a kivételesek bizhatnak.

Az 50 darab juh jövedelmezőségi számítása nem hasonlítható össze a gölleivel, mert ő azt az 1928. évi, míg a gölleit az 1927. évi jövedelmezőséget állítja előnk, teljesen különböző viszonyok mellett. A gölleit juhászati jövedelmezőségi számítása is másképpen alakulna, ha a mai állapotot vennénk számítási alapul, amidőn a gyapju 3-20 helyett 3-50, a hizott bárány 1-28 helyett 1-42, a mustra juh 0-60 helyett 0-70 és a 23 darab hizott ürü 0-76 helyett 0-92 pengővel értékesült s tekintve a magas abrakárakat, az abrak mennyisége a legszükségesebbre lett leszállítva.

Az 50 darab anyajuh adott darabonként 4-25 kg gyapjút, míg a bárányok darabonkénti hozama 4-10 kg. Ebből az látszik, hogy valami nagyon jó kosra tehetett szert Eller. Ezért természetesen kedvező a bevételek alakulása. A kiadások mind olyan tételek csak, amiket utánozni kevés helyen lehet. Pásztor bér, „kiveréstől szorulásig”, 180 pengő. Hát ez bizony elég kevés 9 hónapra. Nálunk ilyen olcsó munkaerőt fogadni nem lehet. No meg mi tavasszal legelőre szökünk „kihajtani” a birkát, nem „kiverni”, amiben világosan bent értődik, hogy akkor még nincs kint legelő. No de mégis jobb lehet kint a szegény juhoknak, mint a karámban — tető nélküli szélfogó helyen — csutaszaron rágódni. A „szorulást” is persze úgy kell érteni, a mezőt a hó takarja s attól a karámba, csutaszarra és buzaszalmára „szorul” a jóság. Tényleg nekünk nincs szívünk kukoricaszarat adni a juhoknak, de meg sem enné azt.

Eller azonban még 50-40 pengő jövedelemmel többet érhetett volna el, ha azt a 8 dg abrakot sem adja, mert az igazán luxus volt. Azt hiszem, a koldus foga — aki nem eszik a basával sohasem egyenlőt — sem vászik a kis szelet tortába.

Hogy azután ezek a juhok még díjazva nem voltak, a felül nyugodt lehet teljesen Eller, hogy nem is lesznek, nemcsak azért, mert közönséges fajtátlanak, hanem mert így gondolni és takarítani a juhokat, még ha 100% hasznot adnak is, nem szabad.

Amidőn én nagy lelkiismerettel összeállított jövedelmezőségi számításomat a „Köztelek” lapnak beküldöttem, az azzal a cézzel történt, hogy olyant bocsássák az olvasók elé, amilyent mostani viszonyok között szakkönyvekben nem találhatunk s hittem, hogy ezzel megnyerhetek többeket az eddig lenézett, vagy eleget nem ismert juhászoknak. Utóvégre is a jól kezelt, jó gyapju világpiaci cikk, azt mindenkor tudjuk értékesíteni. Annak árát nem itthon határozzák meg, az nem éjt kétségbe bennünket mint a mostani bor vagy buza ára.

Kozáry Ferenc
intéző.

Gyakorlati tapasztalatok a borjunevelés és a tejelésre való előkészítés köréből. *)

A szalastakarmany inség és az abrakarak emelkedése a tehenészetek jövedelmezőségét olyan mértékben veszélyeztetik, hogy minden gazdaság vezetőjének céltudatos és erélyes rendszabályokat kell életbeléptetnie, hogy azt, ha nem is mindig haszonnal, de legalább is veszteség nélkül teletthesse át. E rendszabályok az adott helyzettől függően sok irányuak lehetnek, de végeredményben mind arra céloznak, hogy a lehető legkisebb költséggel a lehető legnagyobb tejhozamot biztosítsák.

*) Gyérey Zoltán földbirtokosnak a tejjgazdasági bizottság 1929. január 31-i gyűlésén tartott előadása.

Mi a tehenészet legnagyobb költsége? A takarmányozás és a borju felnevelése. A takarmányozáson lényegében nem változtathatunk és annak költsége az üzemező egyéni ügyessége szerint csak néhány százalékkal változhat fel- vagy lefelé. A borju felnevelésénél kell tehát a kérdést megfogni és pedig olyan módon, hogy a felnevelés olcsóbbításával a borjuk kárt ne szenvedjenek, fejlődésük éppen olyan jó és szervezetük éppen olyan erős legyen, mint a természetes módon felnevelteké, hogy az értékes örökölt tulajdonságok ki tudjanak bennük fejlődni és érvényre jutni.

A mesterséges borjunevelésnél tehát két szempontra kell ügyelni. Elsősorban a szervezet, a test felépítéséhez szükséges minden alapanyagot kellő mértékben és arányban kell megadni, másodsorban olcsón kell nyújtani ezeket az anyagokat, mindenesetre olcsóbban, mint ahogy a teljes tejben rendelkezésünkre állanak. Hogy az első szempontnak eleget tettünk-e, ezt a borju fejlődéséről láthatjuk. A második kérdés eldöntéséhez a ceruzát kell elővenni. Weiser István dr.-nak és Bisehitz Sándornak a „Köztelek”-ben megjelent cikkei mindkét irányban már megadták a választ, a teljesség kedvéért azonban ismételtén rámutatok azoknak a kísérleteknek eredményeire, amelyeket e kérdés megvizsgálására Fornádón végeztünk.

A kísérleti üszöket sovány tejen és csukamájolaj emulzióval neveltük fel. Egy kg súlygyarapodásra 1-02 l teljes teje, 11-5 l sovány teje és 170 g csukamájolaj emulzióra volt szükség. Ezek szerint a felnevelési költségek 25 f-es teljes tej, 4 f-es sovány tej és 3 P 50 f-es emulzióárakat véve alapul, kilónként 132 f-t tettek ki a teljes tejjel való nevelés 243 f költségével szemben. Bisehitz szerint e költségek még redukálhatók azáltal, hogy a teljes tej és az emulzió mennyisége káros hatás nélkül csökkenthető.

A felnevelés tehát olcsó volt, mert a természetes nevelés költségeivel szemben kilogrammonként kerekén 1 pengőt, azaz ha egy borju születési és választási súlykülönbségét átlag 140 kg-ra becsüljük, borjunkint 140 pengőt takarítottunk meg.

Hogy a felnevelés, illetve táplálás helyes volt, azt az idáig Fornádón ilyen módon felnevelt 24 borju átlagadatai mutatják. Ezek szerint a borjuk átlag 127 napig ittak, választási súlyuk 175 kg, gyarapodásuk 126 ¼ kg, vagyis naponként 995 g volt, ami igen jó eredménynek mondható.

Hogy tehát helyes itatás és étrend betartásával sovány tej és csukamájolaj emulzió itatásával ugyanolyan gyarapodást és fejlődést érünk el, mintha teljes tejet itatnánk, az bebizonyított ténynek mondható. Rentabilitásával is tisztában vagyunk. Megoldandók maradtak még a helyes itatás és étrend és az ezzel kapcsolatban felmerülő egyéb kérdések.

Az első probléma már a borju születésének pillanatában merül fel. Mikor térjünk át az itatásra? Erre vonatkozóan eltérők a nézetek. Vannak, akik azt vitatják, hogy már a fecstejet is itatni kell, azaz okolván meg álláspontjukat, hogy a fecstej itatása higiénikusabb, mint a szoptatás, a borju könnyebben szokik az iváshoz, ha egyáltalán nem szoptott és végül, ha a tehen néhány napig szoptatott már, az itatásra, illetőleg fejésre való átteréskor nehezen adja le a tejet, előbb mindenféle kellemetlenség, a tejhozamban való visszaesés, sőt esetleg tőgygyulladás is keletkezhetik, amely bajok elkerülhetők, ha a szoptást teljesen elhagyjuk.

Ezzel ellentétben arra a meggyőződésre jutottunk, hogy a borjunak legalább néhány napig szopnia kell. A fecstej zavartalan felvétele olyan fontos, hogy azt a lehető legtermészetesebb módon kell nyújtani. A borjunak nem az ivás, hanem a szopás a természetes ösztöne, inni tehát tanítani kell. Ennek következtében könnyen előfordulhat, hogy az első itatások alkalmával a borju nem iszik annyit és úgy, ahogy kellene, sőt annak is ki van téve, hogy túl heves ivás következtében a tej nem a megfelelő emésztőszervbe kerül és nemcsak, hogy a tápanyaga nem lesz kellően kihasználva, hanem még komoly emésztési zavarokat is okozhat. Eltekintve ezektől, a fiatal borju, mint ismeretes, nagyon érzékeny a tej hőmérséklete iránt. Hidegen itatott tej biztosan hasmenést okoz. Az első itatások tapasztalatunk szerint 4-8 percig tartanak, még akkor is, ha csak 1 litert akarunk itatni. A tej ez az idő alatt teljesen lehül és ezt nem tudjuk megakadályozni.

A tehen szempontjából azért előnyösebb az első napokon szoptatni, mert tapasztalatunk szerint különösen nagyteju teheneknél a szopás jobban indítja meg a tejképződést, illetve kiválást, mint a fejés és sohasem érjük el azokat a tejhozamokat, ha rögtön fejünk, mintha néhány napig szoptattunk volna. Tény az, hogy a tehenek, ha elveszük a borjut, hajlanak a tej visszatartására, de ritka eset, hogy jó és gyakorlott fejő nem tudna velük boldogulni. Ilyen esetben úgy segítünk magunkon, hogy a borjut a tehenhez vezetjük és a tejkiválást szopással indítjuk meg. Amikor a tej már megindult, a borjut eltávolítjuk és a tehenet fejni kezdjük. Két-három napi kísérletezés után már könnyen lehet fejni a tehenet.

A higiénia kérdésénél könnyen megoldhatjuk, ha szopás előtt a tőgyet fertőtlenítjük. Eddig még minden borjut meg tudunk az ivásra tanítani.

Hogy a szoptatásról az itatásra való áttéréskor különös figyelmet kell fordítani a tej föltétlen higiénikus voltára és megfelelő hőmérsékletére, azt mindenki, aki már itatással foglalkozott, tudja, valamint azt is, hogy az itatott mennyiségnek kicsinynek és azt, hogy az itatásoknak lehetőleg gyakoriaknak kell lenniük. Általában nyolc napos korig legalább hatszor kell naponta itatni és csak a tizedik nap után térhetünk át véglegesen a napi háromszori itatásra.

Nehezebb kérdés az, hogy mikor és hogyan térjünk át a teljes tejről a csukamáj emulziós sovány tej itatására. Mielőtt azonban e kérdéssel foglalkoznánk, anélkül, hogy kémiai fejtegetésekre bocsátkozzunk, néhány szóval meg kell emlékeznem arról, hogy tulajdonképpen mi az a csukamáj emulzió.

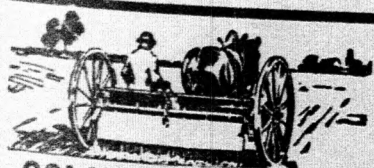
A csukamájolaj az általunk ismert anyagok közt a legnagyobb mérvben tartalmazza az élethez és fejlődéshez nélkülözhetetlen vitaminokat. Különösen gazdag a növekedést előmozdító A-vitaminban és az antirachitikus D-vitaminban. Ezek a vitaminok a csukamájolajban éppen úgy, mint a tejben zsírvagyületekhez vannak kapcsolva és ezáltal a csukamáj olaj a fölöszenél kiválasztott tejszír és a vele egyetemben távozó tejt vitaminok pótlására különösen alkalmas.

A csukamájolaj tiszta formában is kapható a kereskedelemben, de az állatok etetésére ilyen formában nem alkalmas. A tiszta csukamájolaj ugyanis nem keveredik a tejjel, hanem annak felszínén egy csomóban uszik. Ezért úgy az itatása, mint pontos adagolása majdnem lehetetlen, sőt a legtöbb esetben néhány nap után étrendi zavarokat okoz. Ezért a csukamájolajat más kötőanyagokkal emulgálják és az így nyert emulziót, amely a tejjel minden további nélkül keveredik, hozzáak forgalomba. Fontos, hogy az emulzió tiszta csukamájolajat tartalmazzon és az olajtartalma ismeretes és állandó legyen. Kísérleteink alatt olyan külföldi készítmény is került kezünkbe, amely ásványi olajjal volt hamisítva. Természetesen a cégek, amelyek az emulziót forgalomba hozzák, igyekeznek bebizonyítani, hogy az alacsony százaléku emulzió hatása ugyanolyan, mint a magasé, egyrészt mert a kalkulációjuk így megfelelőbb, másrészt azonban a magas olajtartalmu emulzió előállítására nehézségekbe ütközik és rendszeren nem tartós. A németek és dánok azt mondják, hogy már 30% emulzió is megfelelő. Az általunk használt készítmény 50% csukamájolaj tartalmu volt.

A teljes tejről a csukamájolaj emulziós sovány teje áttérés, meg kell vallanom, sok gondot és fejtörést okozott. Az irodalomban erre vonatkozóan alig találtam adatot és így addig, míg saját tapasztalataink alapján egy rendszert sikerült felépíteni, a sötétben kellett tapogatódnunk.

Kiindulási pontunk az volt, hogy egy normális fejlődésű borjunak naponta 800-1000 g-mal kell gyarapodnia. A 800 g-mon aluli gyarapodás már nem kielégítő.

A gyakorlati tapasztalatokkal megegyezően Weiser István dr. a Georgicon-majorban azt találta, hogy 10 darab üszöborjunak 1 kg súlygyarapodáshoz 9-64 l, 10 darab bikaborjunak 10-11 l teljes tej kellett. Ha tehát 1 kg súlygyarapodáshoz kerekén 10 l teljes tejet számítunk, a minimális 800 g teljes tej felvétele szükséges. Ennek megfelelően kísérleteink adataiból megállapítottuk, hogy a borjunak ebben a fejlődési állapotában, mikor már tiszta emulziós sovány tejet kap, 1 kg súlygyarapodáshoz

Raktárról azonnal szállíthatunk:

kombinált sorvetőgépeket

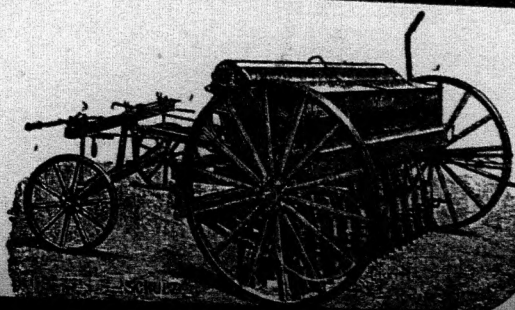
feltűnő szabadalmazott újításokkal, 12-, 14-, 16-, 18- és 20-sorosakat és

„COLUMBUS” szabadalmazott augsburgi műtrágyaszórógépeket

2, 2½ és 3 méter szórószélességűeket, melyekkel minden létező műtrágyafajta, mérsztrógen és mész is (ez utóbbi holdankint 6000 kg-ig) abszolút pontossággal és egyenletesen szórható.

BRAUN és ÜRMÉNYI, Budapest, V., Báthory-utca 7. Telefon: 241-34

ELSŐRENDÜ REFERENCIÁK AZ ORSZÁG MINDEN VIDÉKÉRŐL.

15 l emulziós sovány teje, vagyis 800 g gyarapodáshoz 12 literre van szüksége.

Ezekből az adatokból világosan kitűnik, hogy az átmenetet akkor kezdhetjük meg, ha a borju legalább 8 liter teljes tejet már megiszik és annak legalább addig kell tartania, amíg a felvett tej mennyisége a 12 litert el nem éri, mert ellenkező esetben a gyarapodás 800 g alá esik, ami a borjura káros következményekkel jár.

Azt is figyelembe kell venni, hogy a borjuval legalább 7-8 napig az anyja tejét kell itatni és csak azután térhetünk át keverék tej itatására.

A napi gyarapodás és az átmenet összefüggésének jobb megvilágítására két kísérletünket mutatom be az itt közölt két grafikonon. Eszerint:

A) borju az első 14 nap teljes tejet kapott s gyarapodása ez idő alatt napi 1215 g volt. Az átmenet a teljes tejről az emulziós sovány teje további 14 napig tartott olyképen, hogy a borju az átmeneti idő végén, vagyis négy hetes korában 12 l emulziós sovány tejet ivott. A gyarapodás az átmeneti idő alatt összesen 9 kiló, vagyis napi 643 g volt.

B) borjunál az átmenetet ugyancsak a 14. napon kezdtük, azonban ez az átmenet nem 11, hanem 21 napig tartott, olyan módon, hogy a 21. napon a borju 15 l emulziós sovány tejet ivott. A napi gyarapodás az átmenet alatt az előző napi 643 g-mal szemben 809 g volt. Érdekes, hogy amikor az ötödik héten a tejadagot 15 literre emeltük, a második borju napi 1000 g gyarapodásával szemben a visszamaradt első borju 1100 g-ot gyarapodott. A hatodik hét végén majdnem utol is érte azt és a teljes gyarapodás különbsége már csak 2 kg-ot tett ki. Ugy látszik azonban, hogy a fejlődésnek ez a megszakítása és ugrásszerű újrafelvétele ártalmára volt a szervezetnek, mert az első borju külemén még hónapok után is látszott a visszamaradás.

Mindezekből az látszik, hogy az átmenetet lehetőleg fokozatosan és hosszú időre nyújtva kell keresztülvinni. Mivel azonban ezzel az jár együtt, hogy több teljes tejet kell itatni, hogy ezáltal ne drágítsuk a felnevelést, igyekeznünk kell az átmenetet mielőbb megkezdeni. Ezt úgy érhetjük el, hogy mint már előbb említettem, többször naponként kis mennyiségeket itatunk. Így Fornádán már a hatodik nap 7-8 liter tejet isznak a borjuk és a 8. nap már megkezdjük az átmenetet az emulziós sovány teje, amelyet minden zökkenés és a fejlődésben észlelhető zavar nélkül 21 nap alatt bonyolítunk le.

Legalkalmasabb az átmenetet úgy végezni, hogy mikor a borju már 8 liter tejet megiszik, a 9. és 10. liter emulziós sovány tej alakjában adni, majd a nyolcadik litert is kicserélni sovány teje, azután ismét egy liter emulziós sovány tejet hozzáadni úgy, hogy mire az utolsó liter teljes tejet is kicseréljük sovány teje, a megitatott teljes mennyiség 15 literre emelkedjen.

Ismételten hangsúlyoznom kell két körülményt, amelyek előfeltételei a mesterséges borjunevelés sikerének. Az egyik az itatott sovány tej teljesen megbízható, csiramentes és édes volta, a másik a tej kelő hőmérséklete az itatás alatt.

A sovány tejet okvetlenül pasztörözzük, még abban az esetben is, ha az saját és megbízható teheneiből fejt tejből készül. Így tudniillik azonfelül, hogy patogén csira mentes tejet itatunk, egy megbízhatósági koefficiens nyerünk arra nézve is, hogy nem itatunk savanyu tejet. Nincsen minden gazdaság savfok meghatározására berendezve és így, ha a megitatandó sovány tejet kannákban forró vízbe helyezik és a tejet körülbelül 10 percig 80 fok körül tartják, nemcsak hogy a csirákat ölik meg, hanem arról is meggyőződnek, hogy édes-e a tej, mert ha a megengedettnél savanyabb tejet melegítünk erre a hőfokra, az okvetlenül összefut.

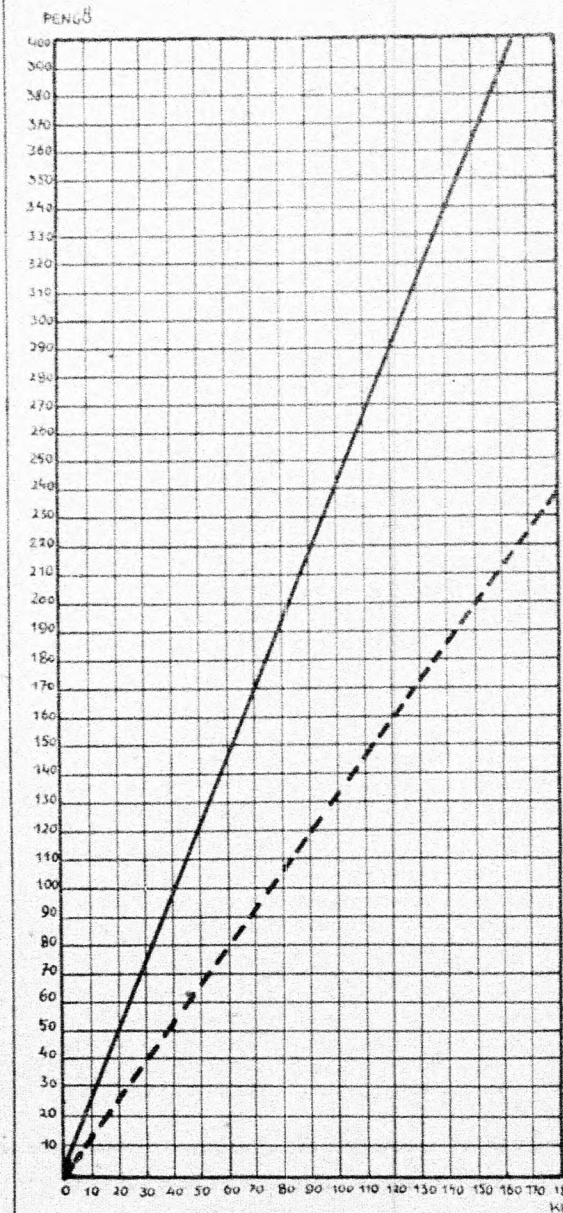
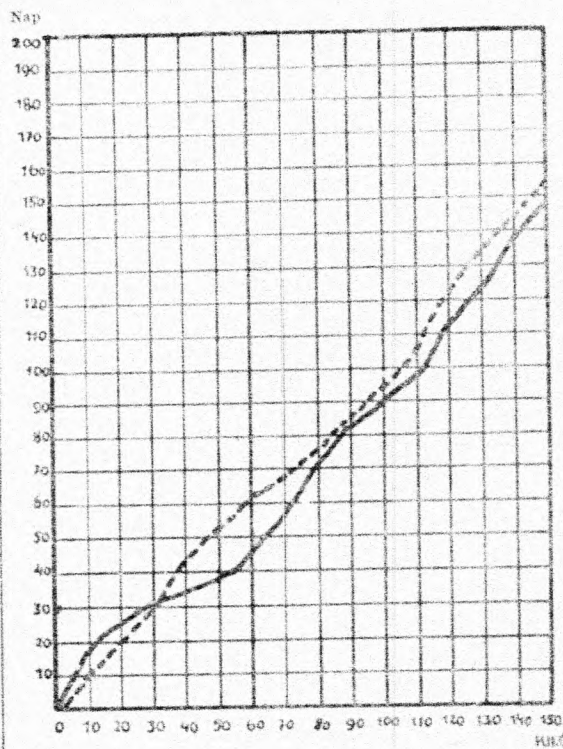
Ahol modern kivitelű pasztörözővel rendelkeznek, ott még 10-11 savfoku tejet is zavartalanul fognak pasztörözni. Nem rendelkezünk az irányban adattal, hogy milyen savfoku tejet bír el a borju, azonban az a tapasztalatom, hogy 10 savfoku tej még nem okoz hasmenést. Természetesen a legideálisabb eljárás az, hogy minden itatásra szánt sovány tej savfokát meghatározzuk és a meg nem felelőt selejtezzük.

A pasztörözött tej hűtésére nagy gondot kell fordítani. Ahol megfelelő berendezés, amellyel a tejet 4-5 fokra lehet hűteni, nincsen, ott a fokozatos lehűlés alatt állandó keverésről kell gondoskodni. Általában a pasztörözött sovány tej, ha nem kezelik gondosan és tisztán, könnyen romlik és így ajánlatos minden elővigyázat mellett kellő tartalékról gondoskodni, hogy az itatás meg ne akadjon esetleges romlás következtében. Hatás előtt a sovány tejet természetesen 28-30 fokra kell felmelegíteni.

Az emulziót a melegítés után, közvetlen itatás előtt adjuk a tejhez. Az itatásra szánt edénybe először az emulziót öntjük, amelynek kimérésére egy kalibrált, széles száju csészét használunk és tartalmát sovány tejjel belemossuk az edénybe. Ha a kellő mennyiségű sovány tejet utána töltöttük, az egészet jól átkeverjük, hogy az emulzió teljesen eloszoljon a tejben.

Itatásra bármilyen edényt lehet használni, csak jól lehesse fertőtleníteni. Fornádán e célra készült

hogy a csirás kényelmesen a borju elé tarthassa őket. Kényelmes megoldás, ha a borjuketrec egyik oldalán megfelelő magasságban nyílásokat készítünk, amelyekbe a tejjel telt vödöröket elhelyezzük és a borjuk szabadon isznak. Természetesen minden borjunak külön edény kell, vagy ha egy edényt használunk, azt minden itatás előtt ki kell forrázni.

Fekete vonal: Teljes tejjel nevelt borju 146 nap alatt 150 kg gyarapodást ért el 386 pengő költséggel.
Szaggatott vonal: Csukamájolaj emulziós tejjel nevelt 152 nap alatt 150 kg gyarapodást ért el 196 pengő költséggel.

A személyzetnek ügyelnie kell arra, hogy a borjuk nyugodt, egyenletes és gyors iváshoz szokjanak. Döfködés, nyalogatás vagy játék az ivás alatt rossz szokás, amelyről szigorral és főleg türelemmel le lehet szoktatni a borjukat. A csirások eleinte rendszerint

többlettől, de ha belejötték és megszokták, nagy szeretettel és örömmel foglalkoznak a borjukkal. Nálunk az itatás alatt a borjukat név szerint kiszóltják a ketrekből és kézben tartott vödörből itatják.

Itatás után ajánlatos a borjuk szája szélét szivacsos lámosni és esetleg vazelinnal bekenni, mert a szárra rászáradt tejmaradékok azt lemarják és a borju úje ott, ahol a tejjel érintkezik, lepózik, ami ugyan egyáltalán nem ártalmas, de nem is valami szép látvány.

Mint említettem, a borjunak hazai viszonyok közl 1 kg súlygyarapodáshoz 10 liter teljes teje van szüksége. Ez az adat uradalmakban nevelt borjukra vonatkozik, tehát a megitatott tej zsirtartalma 3-8%-ra becsülhető.

A belga *Goosienhoven* az 1928. évi londoni tejgazdasági világtalálkozó számára írt dolgozatában közli, hogy ottani viszonyok közl 3% zsirtartalmú tejet véve alapul, napi 16:34 l tejfogyasztás mellett 1 kg súlygyarapodásra 12:8 l tej volt szükséges. Mindkét esetben 1 kg súlygyarapodásra körülbelül 380 g zsír esik.

Azt kell feltételeznünk, hogy ugyanilyen súlygyarapodás elérésére tehát 380 g vagy azt megközelítő mennyiségű zsirt kell pótolnunk a sovány tejben.

Azonban ha ugyanilyen súlygyarapodáshoz 15 l sovány tejet itatunk és mint ahogy az kísérletünk történt, literenkint 15 g, vagyis összesen 225 g emulziót adagolunk, akkor, mivel az emulzió 50%-os, 112 g tiszta olajat juttatunk a borjunak. Ehhez hozzájárul a sovány tejben maradt zsír, ami centrifugált tejről lévén szó, amelynek zsirtartalmát 0.1%-ra becsülhetjük, további 15 g-mot jelent. Összesen tehát 127 g zsír esik egy kiló szaporútra az előbbi 380 g helyett.

E zsiriány egy részének fedezésére szolgál az a fehérjetöbblet, amelyet a sovány tej itatásánál juttatunk a szervezetnek. Minden esetre azt látjuk, hogy lényegesen kevesebb zsirt kell pótolnunk, mint amennyit az ugyanolyan gyarapodáshoz szükséges teljes tejből elvontunk.

Ma már Bischitz Sándor adatai alapján tudjuk, hogy még az általam közölt olajmennyiségek sem szükségesek teljesen kielégítő eredmények elérésére, sőt olyan adatunk is van, amelynél 1 kg súlygyarapodásra csak 60 g emulzió, azaz 30 g olaj kellett az általam kalkulált 112 g-mal szemben. Gyakorlat szempontjából ez annyit jelentene, hogy 1 kg hus előállítására már nem is 132 fillérbe, hanem csak 100 fillérbe kerülne.

Még nem áll elég adat rendelkezésünkre, hogy meg lehessen azokból állapítani, hogy mennyi az a csukamájolaj mennyiség, amely 1 liter teljes tejből elvont tápanyagokat megfelelően tud pótolni. Az utóbb közölt adatot egyelőre kételkedéssel fogadom, mert túl nagyok látszik az a zsiriány, amely így keletkezik. Az utóbbi időben több uradalom kísérletezik már a csukamájolaj emulziós felneveléssel. Valószínű, hogy egy éven belül már lesz annyi megbízható adatunk, hogy ezt a kérdést is véglegesen el lehet dönteni.

A borju a tejivás mellett már a második heten kezd szilárd táplálékot enni. Különös gondot kell arra fordítanunk, hogy ez a táplálék, a dara, valamilyen szilastakarmány is kifogástalan minőségű legyen.

Fornádi tapasztalataim szerint legelőnyösebb, ha jómínőségű lucernaszenét tudunk a borjunak adni. Minden egyéb, a tápértékében rejlő előnyön kívül kívánatos ez a lucerna specifikus esontkepző hatása miatt. Ne felejtjük azonban el, hogy csak a jómínőségű, jól száradt, leveles lucernaszena rendelkezik e kiváló tulajdonságokkal. Ha ilyen nincs, úgy megfelelő eredményt érhetünk el jó minőségű réti szenával is. A baltacim széna, bár magas fehérjetartalommal rendelkezik, tapasztalatunk szerint nem látszik alkalmasnak borjunevelésre.

Ami az abrakot illeti, Fornádán kezdetben olyan abrakkeveréket etetünk, amely 35 rész zabdarából, 35 rész árpadarából, 15 rész szója- és 15 rész lenmagpogácsa öreleményből áll. A keverék minden kilójára 20 g szénsavas meszet és 2 g takarmánysót adagolunk. A borjuk ebből a keverékből tetszés szerinti mennyiséget esznek. A második hónap végén az árpa- és zabdarát fokozatosan tengeridara váltja fel, majd elmarad a lenmagpogácsa, viszont a szója mennyisége emelkedik úgy, hogy a negyedik hónap végén a borjuk 75% tengeridarat és 25% szójat kapnak. A szénsavas takarmánymész természetesen mindvégig megmarad. Két-, két és félhónapos borjunak 1/2-3/4 kg, öt hónaposnak 3 kg abrakot kell megennie.

Különös gondossággal kell eljárunk a választás, illetve a tejtől való elszakítás körül. Teljesen különböző az eljárás a szerint, hogy az elválasztás milyen időszakba esik. Legkönnyebb tavasszal vagy ősszel, ha jó legelő áll rendelkezésünkre. Fornádán a borjuk már két-, három hónapos korukban a legelőre járnak. Természetesen e mellett reggel és este az emulziós tejjárandóságukat és abrakukat is megkapják. Az apasztás, illetve elválasztás úgy történik, hogy a negyedik hónap utolsó hetében a tejet fokozatosan, literenkint elvonjuk. Miután a borju a legelőn kellő mennyiségű tápanyagot tud megenni és ez által a tel

készíti a tejhozamot. A legnagyobb tejű tehen is, ha nem fejk rendszeresen, elapad. A tőgy túlterhelt állapota minden körülmények közt tejsökkenést idéz elő. Ezért gondoskodni kell, hogy a nagytejű teheneket megfelelő időközökben kifejjék. 20 kg-nál nagyobb hozamu teheneket általában tanácsos lesz naponta háromszor fejni. Különösen magas tejhozamu teheneknél napi négyszeri fejtést is lehet rendszeresíteni, bár azt hiszem, hogy ezt csak egyes egyedeknél lesz érdemes.

Vidékünkön általános szokás, hogy a fejk a tőgyet keresztben fejk, vagyis például a jobb első és a bal hátsó tőgyet fejk egyszerre. Hogy ez a fejési rendszer helytelen, arra először a gyakorlat vezetett rá. Megállapítottuk, hogy a helyes fejtés, vagyis az egymás mellett lévő tőgynegyedek egyszerre való fejtésének következtetés keresztülvitele mellett nagytejű teheneknél napi 1-1½ kg tejtöbbletünk volt.

Ennek magyarázatát Wendt abban találja, hogy a tőgy egy válaszfalal két részletre van osztva. Ezeknél a vér és tápanyag ellátása teljesen különálló és bizonyos idegeket kivéve, általában egymástól teljesen függetlenek. Már most az egyik tőgybimbó fejtése alatt a többi tőgybimbóban is egy tejkiválasztó és ürítő reakció keletkezik. Az előbbi tünetnek az a magyarázata, hogy az egymás melletti tőgynegyedekben ez a reakció sokkal erősebb, mint a szembenlévő negyedek közt.

A mai súlyos gazdasági viszonyok közt ezek az egy és másfél literes tejtöbbletek döntik el a tehenészetek rentabilitását. A külföld vámpolitikája és a magas fuvardíjtelek szinte lehetetlenné teszik a tejtermékek exportját. A tej árának lemorzsolódását a takarmányhiány által előidézett konjunktúra nem akadályozhatja meg, csak pillanatnyilag feltarthatja. Tehenészetünk csak akkor lesznek életképesek, ha pontos megfigyelések és számítások alapján a legnagyobb takarékossgal a legnagyobb hozamokat érik el.

A külföldi eredmények értékes utmutatásokkal szolgálhatnak, döntő bizonyítékokat azonban csak hazai viszonyok között, hazai állatokon végzett kísérletekkel nyerhetünk.

Törvények és rendeletek.

Rovatvezető: Mutschenbacher Emil dr.

(Gazdasági cselédek balesetbiztosítása. — Az adópótlék leszállítása.)

Gazdasági cselédek balesetbiztosítása.

A gazdasági cselédek után fizetendő balesetbiztosítási díjak tudvalevően minden év április hó 1-én válnak esedékessé. A gazdák gazdasági cselédeiket baleset ellen kötelesek biztosítani, a biztosítás az évekintli hivatalos összeírás alapján történik s a díj esedékint 1 P 44 fillér, amit legkésőbb április 1-ig be kell fizetni. A gazdasági cselédek hivatalos összeírását minden november, december havában a községi előjárások végzik el, még pedig házról-házra járva, tehát a gazdát bejelentési kötelezettség nem terheli, csupán az összeírás után felfogadott új cselédekre nézve, akiket szolgálatbalépésüket követő 15 napon belül kell a községi előjárásnál bejelenteni. Ugyancsak 15 napon belül bejelentendő minden cselédváltás is. Ha valamelyik új cseléd egy már biztosított, időközben eltávozott régi cseléd helyébe lép, akkor az új cseléd után nem kell új biztosítási díjat fizetni.

A gazdasági cselédek balesetbiztosítására vonatkozó kötelezettség szempontjából különös figyelmet érdemel az, hogy a biztosítási kötelezettség nemcsak az egész évre elszegődött gazdasági cselédekre, hanem az ugynevezett nyári cselédekre, sommás vagy idénymunkásokra is kiterjed. A törvény értelmében ugyanis biztosítási kötelezettség alá esik minden olyan mezőgazdasági munkás, aki valamely gazdaságban legalább is egy hónapra át tartó személyes és folytonos szolgálatokra bérért, nem pedig naponkénti díjazásért vagy természetbeni részért szerződött. A hét hónapnál hosszabb időre szerződött idénymunkások biztosítási díja ugyanannyi, mint az éves gazdasági cselédé, vagyis fejenként évi 1 pengő 44 fillér, a hét hónapnál rövidebb időre szerződött idénymunkások évi balesetbiztosítási díja pedig évi 1 pengő 20 fillér. Ha a munkaadó gazda gazdasági cselédeknek, vagy szerződött idénymunkásainak baleset ellen való kötelező biztosítását elmulasztja, úgy ezért egyrészt a cselédrel, vagy annak jogutódaival szemben teljes kártérítési kötelezettség terheli a biztosítás elmulasztása következtében szenvedett teljes kár erejéig, másrészt pedig a cselédnek a hozzájárulási díj kivetése elől való eltérítése vagy más módon való elvonása kihágás s mint ilyen büntetettik.

Az adópótlék leszállítása.

A 32,334 sz. pénzügyminiszeri rendelet értelmében mindazokban az esetekben, amidőn valamely közadó késedelmes befizetése miatt a közadók kezeléséről szóló 1927. évi 600 számú hivatalos összeállítás értelmében adópótlékokat kell szedni, ez az adópótlék folyó hó 1-étől kezdve az eddigi havi 3% helyett havi 1%-ra mérsékelteztet és pedig tekintet nélkül arra, hogy a hátralék mióta áll fenn. E rendelkezés alapján tehát mind a forgalmi adónak, mind az alkalmazottak kereseti adójának késedelmes befizetése esetében is már csak havi 1%-os adópótlékokat szabad számítani.

Husnak és huskésztiményeknek Ausztriába való bevitele.

Az osztrák mező- és erdőgazdasági minisztérium az Ausztriába való husbevétel általános feltételeit újból szabályozta. A folyó évi március 11-én hatálybalépett új szabályok a következők:

1. Szarvasmarhák, borjúk, juhok és kecskék, valamint egypatás állatok husa friss állapotban csak egész állati testekben vihető be Ausztriába. De a szarvasmarhák (nem értve bele a borjúkat) és az egypatás állatok ilyen módon bevételre kerülő egész teste felekbe vagy negyedekbe vágva is szállítható.

2. Leölt kérődző állatok (szarvasmarhák, borjúk, juhok és kecskék) friss állapotban való bevitele esetén az állati testhez természetes összefüggése útján kell rögzítve lennie: a mellhártyának, a hashártyának, a tüdőnek, a szívnek és a teheneknél a tőgynek, valamint mindazoknak a nyirokcsomóknak is, amelyek e szervekhez tartoznak.

Szarvasmarhánál nem szabad hiányoznia a fejnek, vagy legalább is meg kell lennie az állkapocsnak a rágóizmokkal együtt. E testrészt azonban külön is lehet választva az állati testtől, ha mindkettő, vagyis mind a fej, illetve állkapocs, mind az állati test, olyan módon van felismerhetően megjelölve, hogy összetartozásuk minden kétség kizárásával megállapítható.

3. Egypatás leölt állatok friss állapotban való bevitele esetén is természetes összefüggés útján kell az állati testhez rögzítve lennie a mellhártyának, a hashártyának, a tüdőnek, a szívnek, a veséknek és a hozzájuk tartozó nyirokcsomóknak, de ezenfelül ugyanilyen természetes összefüggésben kell lennie az egypatás leölt állat testével még a fejnek, a gégeinek, a légcsőnek és legalább egy helyen összefüggve az egész bőrnek is.

4. Ha leölt szarvasmarhák vagy egypatás állatok friss állapotban bevételre kerülő egész teste felekbe vagy negyedekbe vágva szállítatik (lásd az 1. pontot), a fél testeknek vagy negyedeknek olyan jól felismerhető jelekkel kell ellátva lenniük, amelyek alapján az összetartozást minden nehézség nélkül meg lehet állapítani.

5. Friss sertéshus vagy egész állati testben, mint leölt egész sertés, vagy fél állati testként, mint fél-sertés és pedig akár szalonnástól, akár szalonna nélkül bevihető Ausztriába.

A leölt egész sertésekhez vagy fél-sertésekhez természetes összefüggésben kell rögzítve lenni a mellhártyának, a hashártyának, a tüdőnek, a szívnek és a veséknek a hozzájuk tartozó nyirokcsomókkal együtt, továbbá a fejnek a nyelvvel és gégevel együtt. Különösen megjegyzendő, hogy fél-sertések bevitele esetén a fél fejnek egész nyelvvel és egész gégevel, mindkét tüdőnek (az egész tüdőnek), az egész szívnek, de csak az illető testfélhez tartozó egyik vesének kell a testhez rögzítve lennie.

A tulajdonképpen egész állati testekben bevételre kerülő, de felekre bontott sertések, vagyis összetartozó fél-sertések szállítása esetén a fél testeknek olyan jól felismerhető jelekkel kell ellátva lenniük, amelyek az összetartozás minden nehézség nélkül való megállapítását lehetővé teszik.

6. A friss husnak Ausztriába való bevételére vonatkozó fenti szabályok alól további rendelkezésig kivételnek és egyelőre külön is bevihetők Ausztriába: szarvasmarhák, borjúk, sertések, juhok és kecskék feje, nyelve és zsigerei (az ugynevezett belsőségek); szalonna;

iparszerűen darabokra bontott sertéstartestek, ugymint: combok, lapockák, karajok, tarja és hasfal;

A zsigereknek (belsőségeknek) azonban úgy kell csomagolva (például tiszta pergamentpapírosba göngyölve, vagy más, hasonló módon ellátva) lenniük, hogy a beszenyeződés lehetősége eleve kizárassék.

7. Fagyasztott állapotban szarvasmarhahús egész állati testekben, felekben vagy negyedekben, borjúhúst csak egész állati testekben, sertéshúst és juhhúst egész állati testekben vagy felekben lehet bevinni Ausztriába.

Ezenkívül bevihető még külön is: fagyasztott szalonna; fagyasztott sertésbordarészek; fagyasztott kicsontozott sertésfejek; szarvasmarhák, sertések, juhok és kecskék fagyasztott mája; szarvasmarhák és sertések fagyasztott szive és veséje; sertésekből való fagyasztott karajok, combok, lapockák és hasfalak.

8. Elkészített (sózott, pácolt, főtt, sült, gőzölt, párolt és füstölt, feltéve, hogy ez utóbbit egyuttal pácolták is) hus gyanánt csak szarvasmarhák, borjúk, sertések, juhok és kecskék testrészei vihető be és ezek közül is csak a következők:

a kereskedelmileg szokásos, ugynevezett minőségi darabok, ugymint: sonkák, karajok, lapockák, nyelvek stb.; zsigerek, azaz az ugynevezett belsőségek (Innereien); zsír (sertészsír vagy faggyú); huskonzervek dobozokban; kolbászkok.

Nyers sertéshusból készült élelmiszerek, amilyen a kenőhurka (Mettwurst) és más e féle, vagy a west-fáliai sonka és más e féle, Ausztriába csak az esetben vihető be, ha olyan igazolvánnyal vannak ellátva, amely tanúsítja, hogy az áru előállítására csak trichinavizsgálat alá vett sertéshúst használtak fel.

9. Apróra vágott húst (húsvagdalké) tilos Ausztriába akár friss, akár fagyasztott, akár elkészített állapotban bevinni. Éppen így tilos az állatok levágása, illetve feldolgozása alkalmával előálló hulladék (Schlachtabfälle) bevitele is.

10. Tilos az Ausztriába való bevétel céljából szajlitott leölt állatok hasüregébe természetes jeget tenni, vagy az állati testeket, húsdarabokat vagy zsigereket természetes jégbe beágyazni. Az ilyen meg nem engedett módon jéggel kezelt küldeményeket az osztrák belépőállomások, mint kifogás alá eső árukat, kivétel nélkül és feltétlenül vissza fogják utasítani.

Nem érinti az osztrák szövetségi mező- és erdőgazdasági minisztérium e rendelete a határszéli forgalomban bevételre kerülő kisebb husmennyiségeket a forgalmát, amely a fennálló egyezmények alapján vámentesen történhetik a vámhivatalokon át.

A m. kir. földművelésügyi minisztérium fenti osztrák rendelet folytán a következő intézkedéseket tette:

A hatósági állatorvosok az Ausztriába való bevételhez szükséges származási bizonyítványokat csak olyan húsra adhatják ki, amely fenti szabályoknak megfelel. A több összetartozó darabban szállított állati testek egyes darabjait az összetartozás megállapítására alkalmas jelekkel, lehetőleg azonos számokkal megjelölt és biztosan odaerősített kis lapokkal kell ellátni.

Nehogy a romlandó husszállítmányoknak a határon való visszatartása vagy a határról leendő visszaküldése a szállító felek tetemes károsodását idézze elő, szabálytalanságok előfordulásának lehető elhárítása érdekében a miniszter elrendeli, hogy az Ausztriába kivitelre kerülő friss husszállítmányok vasútra való berakás alkalmával m. kir. állatorvosi vizsgálat alá esnek.

E vizsgálat foganatosítására a feladási vasutállomás marharakodójára, illetve ha a feladás nem marharakodóul engedélyezett vasutállomáson történik, a legközelebbi engedélyezett marharakodóállomásra szakértőül kirendelt m. kir. állatorvos illetékes.

A vizsgálat megkezdése végett tartoznak a szállító felek az illetékes m. kir. állatorvost a berakás időpontjáról idejekorán értesíteni (lehetőleg 24 órával előbb), aki viszont tartozik a kitűzött időben a feladási vasutállomáson megjelenni vagy esetleg helyettesítéséről gondoskodni és mindent megtenni az iránt, hogy a romlandó húsru elszállítása, illetve feladása késedelmet ne szenvedjen.

A berakásnál közreműködő m. kir. állatorvos az elszállításra kerülő friss husszállítmány vasútra való berakásának egész tartama alatt, illetve a vasúti kocsirakományok szállítása esetén a vasúti kocsizárólásáig, kisebb szállítmányok feladásakor pedig a kocsi való berakásig tartozik jelen lenni. Megállapítja, hogy az Ausztriába kivitelre kerülő friss hús el van-e látva szabályszerű hatósági állatorvosi bizonyítvánnyal és hogy a szállítmány megfelel-e minden tekintetben az Ausztriába való bevételre előírt szabályoknak.

Szabályszerű bizonyítvánnyal el nem látott vagy a szabályoknak egyébként meg nem felelő husszállítmányok berakását, illetve Ausztriába való szállítását az ellenőrző m. kir. állatorvosnak meg kell akadályoznia. A szállítmányból meg nem felelő minősége miatt kivett árumennyiség a hozzátartozó származási bizonyítvány hátlapján szabályszerűen leírandó.

A 6. pont alatt felsorolt friss húsfelek m. kir. állatorvosi ellenőrző vizsgálat nélkül adhatók fel, illetve rakhatók be vasútra Ausztriába való szállítás céljából.

Jekel Frigyes dr.

Az Országos Gazdasági Munkáspénztár működése.

Az Országos Gazdasági Munkáspénztár központi igazgatósága most adta ki az 1927. évi működéséről szóló jelentését. E jelentésből örömmel állapítható meg a Pénztár fejlődése. A fejlődés több irányu. Ugyanis, míg 1926. évben 231,457 gazdasági cseléd, 234,920 vizitársulati, erdei, gazdasági gépmunkás stb., összesen 466,377, addig 1927. évben 283,936 gazdasági cseléd, 275,500 gazdasági gépmunkás, 15,300 erdei, vizitársulati stb. munkás, összesen tehát 574,736 munkavállaló volt biztosítva. A kötelezően biztosítottak száma eszerint az 1927. év folyamán 108,359 fővel emelkedett. Emelkedést mutat az az összeg is, amit a Pénztár a munkavállalók javára fordított. 1926. évben ugyanis közvetlenül és közvetve összesen 880,929 P 63 fillér, az 1927. évben pedig 1,055,213 P 99 fillér nyert elszámolást. Az emelkedés e téren tehát 174,284 P 36 fillér. E számadatok tanúságot tesznek arról, hogy a szociális biztosítás előnyeit évről-évre mindig többen és többen élvezik. Érdekes azonban, hogy az Országos Gazdasági Munkáspénztárnál 1927. évben biztosított 283,936 gazdasági cselédrel szemben az 1920. évi népszámlálás 219,116 férfi és 6013 nő,

Fontos Ujdonság! A szeszgyártás kézikönyve
 rta: Dr. Hérics Tóth Jónó és Osztrovsky Antal
 720 oldal, 143 ábra, 100 táblázat. Fűzve 32 P, kötéve 36 P.
 "Patria" r.-t. könyvkiadója, Budapest, IX., Üllői ut. 25. szám.

valgys összesen 225,129 gazdasági cselédet mutat ki. A Pénztárnál tehát 58,807-tel több gazdasági cselédet biztosítottak, mint ahány gazdasági cseléd a csonka országban az 1920. évi népszámlálás idejében volt, noha azóta a földbirtokreform végrehajtása következtében a gazdasági cselédek számában bizonyos apadásnak kellett bekövetkeznie. Ennek valószínűen az a magyarázata, hogy az 1927. évben a kötelező biztosítás körébe az idénymunkások (sommások, gazdasági nyári cselédek) is bevonattak, mivel ezek az évek folyamán kialakult egységes bírói joggyakorlat értelmében gazdasági cselédeknek tekintendők.

Különös figyelmet érdemel az évi jelentésnek az a része is, amely az évi jelentőségű határozatokat tartalmazza, amelyek a törvényes rendelkezéseket nem szűkítőleg, hanem a felek, vagyis a munkaadók és munkavállalók javára kedvezően magyarázzák. Nagyon jelentőséggel bírnak e határozatok közül különösen azok, amelyek a gazdasági cselédeknek az összeírású lajstromba való felvételére és az utánuk fizetendő hozzájárulási díjakra vonatkoznak a szavatosság vállalásával kapcsolatban. Fontos e határozatokban lefektetett szempontoknak és elveknek gyakorlati érvényesülése a falu békéjének, a termelő munka zavartalanosságának a szempontjából, mert a minimumra csökkentheti azoknak az eseteknek a számát, amikor a budeset szenvedett munkavállaló magánjogi uton kénytelen fellépni a saját munkaadójával szemben kártérítési igényével. Önkéntlenül felvetődik az a gondolat, hogy vajjon azon az uton, amelyre a földművelésügyi minisztérium teljes elismerést érdemlő módon rátért, nem lehetne-e még tovább haladni és kiküszöbölni azokat az anomáliákat, amelyek bizonyos esetekben még ma is mutatkoznak?

Kérdés, hogy nem lehetne-e az Országos Gazdasági Munkáspénztárnál is bevezetni a kötelező biztosítás természetének, szellemének és céljának megfelelően azt a gyakorlatot, amit az ipari munkásbiztosítás terén tapasztalunk és ehhez képest a szavatosság kérdésében nem lehetne-e elvként, illetve szabályként kimondani azt, hogy azokkal a gazdasági cselédekkel szemben, akik az összeírás alkalmával a lajstromba felvették, a Pénztár szavatossága akkor is fennáll, ha a hozzájárulási díj még befizetve vagy behajtván nincs? Igaz, hogy ezzel szemben az 1902. XIV. t.-c. 24. §-a kimondja, hogy az a munkaadó, aki az 1900. XVI. t.-c. 8. §-ában foglalt kötelezettsége ellenére gazdasági cseléde után a hozzájárulási díjat nem fizeti, az e mulasztásból eredő teljes kárért cselédjének, illetve a cseléd jogutódának felelősséggel tartozik. Ez a rendelkezés azonban nem lehet akadály a kérdés gyakorlati megoldásának.

Ennek a kérdésnek megfelelő megoldása nem is annyira a munkaadók, hanem főleg a munkavállalók érdekeit szolgálja. De felette kedvező hatással lenne a munkaadók és a munkavállalók közötti békés viszony zavartalanosságára is, mely a termelés — és így a köz szempontjából is — nagy jelentőséggel bír. Ez az elgondolás azonban csak azokra az állandó gazdasági cselédekre vonatkozik, akiket a községi eljárásságok hivatalból írnak össze. Az idénymunkásokra (sommásokra, gazdasági nyári cselédekre) vonatkozóan, valamint az év közben történő cselédváltások esetében az eddigi rendelkezések változatlanul fenntarthatók lennének. Mert ezekben az esetekben nem a községi eljárás útján eszközözendő összeírás az alapja a biztosításnak, hanem a munkaadó bejelentése. Ha tehát valaki e kötelezettség teljesítését elmulasztja, vagyis az előírt bejelentést nem teljesíti, természetes, hogy ennek következményeit viselnie kell.

Am a szükséges reformok megvalósítása csak a pénztári személyzet létszámának az emelésével érhető el. A Pénztár tisztai személyzete ugyanis ezidőig — az ügyvezető igazgatót és helyettesét is beszámítva — 24 főből áll. Ezekhez hozzá kell adni azt a 11 havi díjazást, illetve díjnokot, akik a Pénztár igazgatásában a kezelési teendőket látják el. Ezekkel együtt a Pénztár teljes személyzete: 35 fő. Ennek a 35 munkaadónak kell ellátni a félmilliónál jóval több munkavállalóval kapcsolatos tagfelvételi, kötvényezési, költségmegterítési, segélyezési és kihágási ügyeket, még hozzá a szabályokban előírt, az ügykör természetéből folyóan szükséges formások pontos betartásával; ezeknek kell végezniük az utalványozásokkal, könyveléssel, a statisztikai adatok gyűjtésével és feldolgozásával járó nehéz és felelősségteljes munkát, továbbá az iktatást, a szerelést, az irattározást, a másolást, az expedíciót és a kezeléssel járó egyéb teendőket. Harmadot embernek! Ilyen viszonyok között nem lehet csodálkozni a Pénztár működésének lassúságán és nem lehet a tényleg tapasztalható késedelmet a Pénztár rovására írni. Pedig azok, akik ismerik a mai nehéz gazdasági helyzetet, a mai életviszonyokat, jól tudják, hogy sem a munkaadó gazdaságok, sem a munkavállalók nem nélkülözhetik hosszabb ideig a Pénztár által fizetendő járandóságok összegét. Mindenkinek elsőrendű érdeke különösen ma, hogy jogos követelését a legrövidebb időn belül megkapja. Nem akarunk itt párhuzamot vonni az Országos Társadalombiztosító Intézet és az Országos Gazdasági Munkáspénztár működése és személyzeti viszonya között. De tényként megállapíthatjuk, hogy csonka

hazánknak, mint kifejezetten agrárállamnak ez az agrárintézménye a munkaerők tekintetében nem érdemli meg ezt a mostoha bánásmódot. Ha lehetséges volt az ipar körébe tartozók érdekeit szolgáló Országos Társadalombiztosító Intézetet több száz főre rugó személyzettel ellátni, ugy alkalmas és módos kell találni, hogy a mezőgazdaság szolgálatában álló Gazdasági Munkáspénztár — már az egyenlő elbánás elvénél fogva is — olyan számban láttassék el munkaerőkkel, amely létszám arányban áll az elvégzendő munkával. Mert az ügyeknek annyira kívánatos gyors és kifogástalan elintézését ez uton lehet főleg biztosítani. Ez pedig kétségtelenül országos érdek.

VEGYESEK.

Az országos mezőgazdasági kiállítás és vásár megnyitása előtt. Mozgalmas élet lököt a f. hó 22-én megnyitott XXXVIII. országos mezőgazdasági kiállítás és vásár színhelyén, a Pongrác-utonyesztés és haszonállatvásár telepen. A tenyészállatok felszállítása már befejeződött, a gép és egyéb kiállítások anyaga is mind együtt van már és hatalmas méreteivel, sokoldalúságával imponáns képet nyújt. A zászlódszobában uszó kiállítási telep mozgalmas és pezsgő életű város képét mutatja, amely rövid pár nap alatt kelt életre. A sajtóbemutató március hó 20-án délután zajlott le, a tenyészállatok és tejtermékek bírálata pedig március hó 21-én lesz. A külföld érdeklődése is igen nagy és az előjelek szerint a külföldi látogatók és vásárlók száma jelentősen felül fogja múlni a tavalyi kiállításét úgy, hogy az idei országos mezőgazdasági kiállítás és vásár nemcsak méreteiben és nagyságában, hanem látogatottságában is az előző évekhez képest nagymérvű fejlődést mutat.

Halálozások. Ráday István gróf földművelésügyi miniszteri tanácsos folyó hó 15-én 62 éves korában meghalt. A megboldogult a földművelésügyi minisztérium kötelezőbe tartozott, majd a haboru után a közéletmezési minisztériumban működött, utóbb ismét a földművelésügyi minisztériumban, a lótenyésztési főosztályban mint főnökhelyettes fejtett ki érdemű munkásságot. Halálát kiterjedt, előkelő rokonság gyászolja. Temetése folyó hó 17-én volt a budapesti Kerepesi-úti temetőben, amelyen megjelent a rokonságon, a nagyszamu barátan és tisztelón kívül a földművelésügyi minisztérium tisztikara élén Prónay György báró és Mayer Karoly államtitkárokkal, Ploz Béla dr. h. államtitkár, a lótenyésztési főosztály főnöke, Ráday Gedeon gróf és Tóty Béla ny. miniszterek, Szomjas Lajos ny. államtitkár stb. A minisztérium tisztikara nevében Grabovszky Miklós miniszteri tanácsos, az elnöki osztály vezetője bucsuztatta a megboldogultat.

Paulusz Marton m. kir. gazdasági tanácsos, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara alelnöke, Szabolcs vármegye törvényhatóságának tagja, a nyiregyházi Gazdaszövetség örökös elnöke stb., folyó hó 15-én, 71 éves korában Nyiregyházán elhunyt. Temetése folyó hó 16-án volt nagy részvét mellett.

Cimadományozás. A kormányzó a m. kir. földművelésügyi miniszter előterjesztésére Béni József tiszlói lakos, földbirtokosnak a hazai mezőgazdaság fejlesztése körül szerzett érdemei elismerésül a magyar királyi gazdasági tanácsosi címet adományozta.

Újabb tiszteletdíjak az országos mezőgazdasági kiállításra. A „Köztelek” 22. számában beszámoltunk már arról, hogy eddig mely intézmények és vállalatok ajánlottak fel értékes tiszteletdíjakat az országos mezőgazdasági kiállításra eszközözendő bírálat és díjazás céljára. Ezek az állattenyésztésünk fejlesztését megértő adozatkészséggel támogató szép példák azóta még újabbakkal gazdagodtak. A kitüntetett tenyésztők megjutalmazására újabb értékes tiszteletdíjakat ajánlottak fel: Skubics Andras földbirtokos és a Magyar Gyariparosok Országos Szövetsége, míg a DECSOS Gabonakereskedelmi R. T. 10 q kaproncai szezem olajpogacsat bocsát a bíralobizottság rendelkezésére. Reméljük, hogy a közeljövőben még újabb tiszteletdíjak beérkezéséről lesz alkalmunk beszámolni és így a bíralobizottságok nagyszamu tiszteletdíj birtokában a kitüntetett tenyésztők egy részét az erkölcsi elismerésen túl szép jutalomban is részesíthetik.

A mezőgazdasági munkásság helyzete a haboru előtt és után. Mailáth József gróf v. b. t. e. címen tartott előadást a Magyar Társadalompolitikai Társaság gyűlésén f. hó 15-én általános nagy érdeklődés mellett, előkei halgatóság előtt. Bevezetésében részletesen foglalkozott a jobbgyfelszabadítással és annak következményeivel. A földhözjutott jobbgyokból fejlődött ki az erős parasztszta, míg más részük tönkrement és ezekből lettek a gazdasági munkások. Ezután visszaemlékezés szerűen ismertette azt a munkálkodását, amelyet egy egészséges földbirtokpolitika érdekében indított a világhaboru közvetlenül megelőző időben. Mint a Kivándorlási Tanács elnöke, 1915-ben hatalmas terjedelmű tervezetet nyuj-

tott át Tisza István grófnak, amely a visszavándorlással kapcsolatosan akarta a földreformot keresztülvinni. Tisza István gróf azonban a tervezetet nem találta megfelelőnek, mert az szerinte a szakminiszterek féltékenykedése miatt abban a formájában nem lett volna keresztülvihető. Az előadó minden igyekezete meghiusult Tisza István ellenállásán. Részletesen fejtegette ezután Mailáth József gróf, hogy a mezőgazdasági munkáskérdés elsősorban földkérdés, amely egyéni megoldást kíván a magyar földműves nép nagy földéhsége miatt. Az egyetlen célszerű megoldás tehát: lehetővé kell tenni azt, hogy a mezőgazdasági munkás egy darab földet tudjon magának szerezni. A legújabb földreform eredményei ebből a szempontból éppen nem biztatók.

A mezőgazdaság helyzete. F. hó 16-án adta ki a földművelésügyi minisztérium a gazdasági tudósítók és gazdasági felügyelőségek jelentései alapján szerkesztett helyzet jelentését. A jelentést észlűt figyelemmel várjuk, mert az volt az általános vélemény, hogy ez már tájékoztatót ad a fagy és kemény tél esetleges pusztításairól. A jelentés szerint az, hogy az őszi repce, őszi buza, őszi rozs és őszi árpa vetésekben a tél fagy okozott-e és ha igen, milyen mérvű károkat, ez idő szerint még nem állapítható meg. Mivel tehát ebben az időpontban a vegetáció állapotára vonatkozóan tiszta kép még nem alakult ki, a földművelésügyi miniszter március 30-án rendkívüli jelentést tesz közre a vetések helyzetéről. A mostani vetésjelentés utal arra, hogy a legutóbbi hivatalos vetésjelentés közzététele óta eltelt négy hét időjárását tulnyomó részben hideg hőmérséklet és kevés csapadék jellemezte. A leghidegebb nap az elmúlt négy hét folyamán február 22-én, a legenyhébb március 9-én volt. Az egész ország területére kiterjedő csapadékos nap csak egy volt, 15 nap pedig teljesen csapadégmentes volt. A hótakaró az ország nyugati szélein érte el a legnagyobb magasságot, kelet felé a hótakaró fokozatosan csökkent. A gazdasági munkálatok a hideg időjárás miatt csak trágyahordásra, fapogásra, fa- és jégfordásra, a tavaszi vetőmagvak előkészítésére, helyenkint a gyümölcsfak hernyózására és tisztogatására, végül a melegágyak elkészítésére szorítkoztak.

A Mangalheatenyésztők-Országos Egyesülete folyó évi március 23-án (szombaton) d. u. 4 órakor az OMGE székházának tanácstermében (Budapest IX., Köztelek-utca 8. sz.) közgyűlést tart. Napirend: 1. Megemlékezés az egyesület elhunyt elnökeiről, Almásy Imre gróf dr.-ról. 2. Az igazgatóválasztmány évi jelentése. 3. A számvizsgálóbizottság évi jelentése. 4. Az 1929. évi költségvetés és az 1929. évi tagdíj megállapítása. 5. Az igazgatóválasztmány kiegészítő-telepe igazgatójának előadása a sertéshizlaló és takarmányozási időszerű kérdéseiről: (a) a sovány sertés abnormis áralakulásának kivédése; b) a tengeri vámbolletta; c) olcsó állami hizlalási kölcsön; d) sertéspiszt elleni simultán ojtás gyakorlati jelentősége; e) tapasztalatok a kenyérmagvak takarmányozásáról; f) konjunkturális kilátások az ezévi hizlalási idényre.)

A Csanád-Arad-Torontálvármegyei Gazdasági Egyesület folyó hó 10-én tartotta igazgatóválasztmányi gyűlését Ráth József elnöke alatt. A gyűlés szinte részvétellel emlékezett meg Almásy Imre gróf és Szily Tamás elhalálozásáról, akiknek emlékét jegyzőkönyvileg örökítette meg. Ezután Tóth Arisztid ügyvezető titkár előadásában foglalkozott a választmány az 1929. évi költségvetéssel, az 1929. évre készített kender- és lentermelési minta szerződéssel, a pénzügyigazgatóság által a jövedelem- és vagyondó alapjánál szolgáló jövedelem felbecsülésével és kimondotta, hogy a Cukorrépatermelő Országos Szövetsége által tervbe vett egységes szerződésnek az ideje már itt volna. Tudomásul vette a gyűlés, hogy az egyesület a mintatrágyatelep akció során 17 gada részére közvetíti az állam segélyt; a tavaszi kedvezményes vetőmag, műtrágya, szajkavitási akció, Selektor és egyéb magtisztító akció, valamint Keglevich-kutak lecsatása körül eljárt. A tejforgalombahozatalára, valamint a tehének borjuztatására, a tejjelátás biztosítására vonatkozó rendeletekkel foglalkozva megállapították, hogy a szarvasmarhatenyésztés fejlődésével lépést tartva, kívánatos a kérdésnek szabályrendelettel való rendezése s a jelenlegi tervezetben előforduló túlzó követelményeket a tejtermelés és a földművelés érdekében enyhítendőkné tartják. Örömmel állapították meg Vénrich Lajos dohánybevéltási szakértő jelentéséből, hogy az elmúlt év rendkívüli rossz időjárásat tekintve, aránylag elég kedvező eredményt hozott a dohánytermelés, katasztrális holdankint 705 kg volt az átlagtermés 555 pengő értékben. Tudomásul vették az állami méncsikóvásárlásokat, a május végére Budapestre tervezett lovaslevente ünnepségeket. Elhatározták, hogy a vármegye területén felállítandó cellulozé gyár érdekében a tárgyalásokat a tervező gyárcéggel felveszik és folytatják. Tudomásul vették, hogy a németországi gazdasági csereakcióra két kiscigazda ifjú részeseit segélyben az egyesület. Juniában Baranyába tanulmányutat tervez az egyesület. Az évi rendes közgyűlés április 9-én lesz. Végül örömmel vették tudomásul, hogy az év eleje óta

meglélekült az egyesületi élet, a választmányi gyűlés is 75 új tagot vett fel.

A székesfehérvári bikavásár eredménye. A Fejérvármegyei Egyesület, amint megirtuk, folyó hó 14-én tartotta meg szokásos évi tavaszi bikavásárát Székesfehérvárott a méntelep istállóhelyiségeiben. A vásárra bejelentett 102 drb bikából felhajtottak 94 drb-ot, amelyből eladottak 25 drb. Az egész forgalom 19 972 pengő volt, a legmagasabb ár 1250 pengő, a legalacsonyabb 600 pengő, az átlagár 799 pengő, amely így a múlt évnél 111 pengővel alacsonyabb volt. A vásáron eladott bikákból 21 darabot a vármegyei gazdasági felügyelőség vásárolt meg állami kedvezményrel a fejérvármegyei községek köztenyészése számára, két darabot zalamegyei községnek, két darabot pedig magántenyésztőnek adtak el. A vásáron az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet Knoll Károly dr. uradalmi jószágfelügyelő képviselte. Résztvett a vásáron Molnár Imre gazdasági főfelügyelő vezetésével a gazdasági felügyelői kar. A vásár rendezését és irányítását Armós Jenő kir. gazdasági tanácsos, a Fejérvármegyei Gazdasági Egyesület igazgatója intézte. A köztenyészés számára eladott állatok vásárlását és bírálatát Molnár Imre gazdasági főfelügyelő, a Fejérvármegyei Kir. Gazdasági Felügyelőség vezetője látta el.

A szombathelyi tenyészbikavásár. A Vas megyei Gazdasági Egyesület a vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőséggel karöltve március hó 7-én rendezte Szombathelyen a volt Mayer-téle motorgyár fedett helyiségeiben szokásos évi tenyészbikavásárát, amelyet Maróthy László dr. egyesületi elnök nyitott meg. A vásárra a vármegyei gazdák 128 darab tenyészbikát hajtottak föl, amelyekből csak 12 darab maradt eladatlannak. A vásárlók legnagyobb része a vármegyei községek és közbirtokosságok sorából került ki, azonban több község és magános vásárolt Sopron, Zala megyékből és a Burgenlandból is. A legmagasabb eladási ár 1500 pengő, az átlagos eladási ár pedig 803 pengő volt. A vásárra felhajtott tenyészbikák között külön csoportban állottak a Vas megyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület tagjainak hivatalos ellenőrzés alatt álló és törzkönyvelt tehénészeteiből származó bikái, amelyek mind elkelték a vásáron. A tenyészbikák iránt megnyilvánult nagy kereslet buzdítást nyújt arra, hogy az egyesület közérdekű tevékenységét a jövőben is folytassa.

A debreceni gazdasági akadémia Széchenyi-egyesületének diszgyűlése. A debreceni gazdasági akadémiai hallgatók ifjúsági egyesületének Széchenyi osztálya március 7-én diszgyűlést tartott Pallagon, amelyen jelen volt az akadémia tanári kara és az egész hallgatóság. Tóth B. László, a „Georgikon” szerkesztője „Az agrárértékesítés világproblémái” című előadása keretében ismertette a hazai agrártermények értékesítésének a világreklációban való jelentőségét. Hangoztatta, hogy a jobb értékesítéstől függ boldogulásunk. A tárgyhoz először Páncsics Zoltán harmadéves hallgató szólt hozzá, aki rámutatott, hogy a nehéz buzaértékesítési lehetőségek szülőke nem a buznák rosszabb minősége, hanem a kevésbé egyöntetű volta. Penyigey Dénes másodéves hallgató a borértékesítéssel foglalkozott. Halász Miklós tanár-elnök az ifjúság figyelmébe ajánlotta az értékesítés kérdését, mint megélhetésünk legfontosabb problémáját. A szövetkezeti mozgalmakat szélesebb alapon kell kiépíteni. Hauser János dr. tanár kifejtette a háboru utáni kenyserhelyzet szűlte termelési hibákat, amelyek buznák minőségét gyöngítették. Ezek azonban ma már kiküszöböltek és így a vad, hogy a magyar buza gyengébb minőségű, már nem állja meg a helyét. Stopp Ödön tanár figyelmeztette a hallgatóságot, hogy vegyen fel bizonyos kereskedői készségeket. Vargha László mezőgazdasági kamarai titkár felszólalása után Tóth B. László reflektált az egyes fe. szőlőslátásokra. Incze Ferenc másodéves hallgató szavalata és Szathmáry Ákos énekszáma fejezte be az ünnepélyt.

Európa burgonyatermelése. (Összeállította: Beke László.)

Kat. holdankinti burgonyaátlag- termések 1927-ben:	Összes termés 1927-ben
1. Belgium	111'40 q 33 millió méterháza
2. Írország	98'25 " 25 " "
3. Anglia	86'45 " 50 " "
4. Hollandia	84'20 " 25 " "
5. Ausztria	83'78 " 27 " "
6. Svájc	83'04 " 7 " "
7. Csehország	80'66 " 91 " "
8. Németország	77'35 " 375 " "
9. Lengyelország	76'01 " 318 " "
10. Norvégia	70'00 " 6 " "
11. Franciaország	67'42 " 175 " "
12. Spanyolország	67'18 " 38 " "
13. Finnország	61'86 " 8 " "
14. Románia	60'01 " 20 " "
15. Oroszország	56'88 " 547 " "
16. Magyarország	44'40 " 20 " "

A Faluszövetség gazdasági tanulmányútja Olaszországba. A Faluszövetség husznapos gazdasági tanulmányútát rendez május 4-től 22-ig, amelynek célja az olasz mezőgazdasági, ipari, szövetkezeti, állomástermelési ágak és a vele foglalkozó intéz-

mények tanulmányozása. A tanulmányútot csak 45-en vehetnek részt. Indulás 4-én Triesten át Novarába, ahol a híres rizstermelő mezőket, az öntözést és csatornázást fogják megtekinteni. Utána a Milanó és környékén levő gazdaságok és üzemek megtekintése a program egyik pontja, összekapcsolva egy hajóttal, végig, a Comó-tavon. Majd Genova, Róma, Firenze, Bologna, Padova környékén levő mezőgazdaságok és ipari telepek megtekintése után a pünkösdi ünnepeket Venéziában töltik. A Faluszövetség ezt a tanulmányútját is az olasz királyi követtség, valamint az olasz gazdasági élet vezetőivel egyetelműen rendezi meg. Rómában a tanulmányút résztvevőit fogadja a pápa, Mussolini, továbbá a fascista párt főtitkára Augustó Turati és Alessandro Martelli földművelésügyi miniszter. A tanulmányút résztvevőit több helyen a városok és gazdasági intézmények vendégül látják. Az egész utazás Budapesttől-Budapestig II. osztályú gyorsvonaton történik, amely idő alatt a társaság rendelkezésére egy külön Pullman kocsit áll. Elszállásolás a legjobb hotelekben. Résztvételi díj az egész husz napra 470 pengő, amelyben bennefoglaltatnak a II. osztályú gyorsvonati jegy, szálloda, étkezési díjak, borralvalók, a társaság és a podgyász vasútra be- és kiszállítása. Jelentkezési határidő április 15. A fenti összegből a jelentkezéskor 250 pengő fizetendő be, míg a hátralékos összeg legkésőbb április 16-ig küldendő be a Faluszövetség központi pénztárába. A tanulmányútra vonatkozóan minden érdeklődőnek részletes felvilágosítással szívesen szolgál a Faluszövetség (Budapest IX. ker., Üdöi-ut 1., II. em.)

Szeszgyárvezetők tanfolyama. A m. kir. földművelésügyi miniszter rendeletéből a M. Kir. Erjedéstarti Állomás f. évi április hó 29-én kezdődő nyolc hetes, szeszgyárvezetők képző tanfolyamot rendez. Legalább 2 évi (örétszáz tettek 1 évi) szeszgyári gyakorlatot hitelesen igazolni tudó hallgatók a tanfolyam sikeres elvégzése után oklevelet kapnak. Jelentkezések legkésőbb április hó 15-ig 100 pengő tan- és laboratóriumi díj egyidejű befizetésével a M. Kir. Erjedéstarti Állomáshoz (Budapest, II., Herman Ottó-ut 15. Telefon: Aut. 533-63) intézendők. A tanfolyamra a jelentkezés sorrendjében csak korlátozott számú hallgatót vesznek fel.

A Növényvédelem és Kertészet legújabb száma ismerteteti, hogyan lehet segíteni az elfagyott fákot. Cikküket közzé a megfagyott bokrok kezeléséről, a gyümölcsfák mérgezőségének a gyógyításáról, a szőlőmoly rajzásáról, a gyümölcsfák tavaszi metszéséről, a palántálás nélküli zöldségtermesztéséről, a kaktusz tenyésztéséről, a szőlő fásoltásáról, a ligaszőlő neveléséről, a dahliairól stb. A dusan illusztrált szakkönyvből a „Növényvédelem” kiadóhivatala (Budapest, földművelésügyi minisztérium) egy alkalommal e lapra való hivatkozással díjtalanul küld mutatószámot.

Allast keres gazdaságban, középiskolai végzettségű 31 éves rokkant (balkeze hiányzik), gazdasági számtartó, aki a könyvelés minden ágában járatos. Címe: Bagyura János számtartó, Rácalmás.

Mezőgazdasági munkáskínálat és kereslet. A m. kir. földművelésügyi minisztérium fennhatósága alatt álló Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (Budapest V., Kos-uth Lajos-tér 11. sz., II. em. 207.) legutóbbi jelentése szerint foglalkozást keresnek munkáscsapatok: Tóth Imre 150 párral arat magyar holdankint 30 kg búzáért és 30 kg rozszért, élelmezésért. Hat óra 100 summás munkással: I. o. 5 q buza, II. o. 4 q buza, I. o. 5 q roz, II. o. 4 q roz, I. o. 12 P, II. o. 10 P és élelmezés, Zala vm., Tormafölde, u. p. Szécsisziget. Bóta Antal 200-250 munkással szokásos munkabérrért, Borsod vm., Mezőkövesd, II. t., 300 hsz. Mladonyczi János nagyobb számú munkással cukorrépaültést 1/3 részért, summás 2 óra (kapálásra) 32 P, vagy 120 kg buza, 8 P és élelmezés, Békés vm., Kondoros. Popovics János 150 borsodmegyei munkással, havi bért: I. o. 180 kg buza, 8 P és élelmezés, II. o. 130 kg buza, 5 P és élelmezés, Fejér vm., Kisláng, Szent István-u. 44. Tamás Lajos 400 munkással arat 11. részért, summásnak havi 150 kg buza és 6 P, cséplésért 4/10/0. Minden munkánál élelmezés. Pest vm., Sükösd. Dukai József 30-60 munkással aratásra, cséplésre, summás munkára, megegyezés szerint, Zala vm., Dóbróca, u. p. Sümegveséhi. Gelegonya Mihály és Komaczi Antal 200 munkással egész nyári munkára, megegyezés szerint, Békés vm., Orosháza, II. k., 2. hsz. Kazkusz János 280 munkással egész nyári munkára, megegyezés szerinti bérrért, Békés vm., Tótkomló, V. k., 41. hsz. Viczián Mátyas nagyobb számú munkással megegyezés szerinti bérrért, Békés vm., Békéscsaba, Berényi-ut 24. Gyenes László 20-25 párral hónapos summásnak, I. o. 180 kg buza, 6 P, élelmezés, II. o. 130 kg buza, 3 P, élelmezés, Borsod vm., Mezőkövesd, I. t., 305. sz. Cs. Kiss Imre 50-60 emberrel gazdasági munkára, megegyezés szerinti bérrért, Szolnok vm., Karcag, Szilágyi Elek dr. levelével. Molnár Mihály 15-25 párral: arat, számlában részelve 11-dért. Arat, hord, cséplés tiszta szem 115/0-ért. Minden munkánál élelmezés és szállítási költség, Borsod vm., Bogács. Aratás, cséplésre bármely vidékre 160 pár munkás, Hatósági gazd. munkaközv., Bács-Bodrog vm., Bátmonostor. Valamennyi hatóságilag igazoltan megbízható munkavállaló. Munkáscsapatot keresnek: Auspitz Viktor töröspusztai gazdasága 55 summást egész nyárra, Fejér vm., u. p. Mór. Erzsébet-majori bérgazdaság 60 summást egész időnyre, Sopron vm., H-gyeshalom. László és Földes bérgazdasága 60 summást 5 1/2-6 óra, Nograd vm., Nagyoroszi. Bauer Miksa gazdasága 50 cukorrépakapást 2 óra és 10 summást 6 óra, egy pallér munkavezetővel együtt, Pest vm., Homokszentlőrinc. Fuchs Jenő gazdasága 10 I. o. és 10 II. o. summást és egy főzónót április végétől augusztus elejéig szőlő- és gazdasági munkára, páronként és havonként 300 kg buza, 10 P, 60 kg liszt, 7 kg szalonna, 6 kg hús, 8 kg bab, 25 kg burgonya, ecet, só, Zemplén vm., Sátoraljaújhegy. Mocsary Sándor dr. gazdasága 24 pár arató- és cséplőmunkást, Pta-Alsószentiván, u. p. Kiskunlacháza. Rákispusztai gazdaság 10 pár summást 7 óra, 1 gépész-kovács traktorkezelőt, 1 gyalogbáros traktorvezetőt, 1 erélyes

csőszét éves konvencióra, Somogy vm., u. p. Igal. A munkaközvetítés díjtslan. Kérjük azokat a gazdaságoknak a vezetőit, akik bírádsáuk nyomán alkalmaznak munkásokat, hogy ezt a körülményt a fenti hivatallal közölni sziveskedjenek.

Ha jó szőket, ponyvát, manilát, raffiát, szőlőkötözőfonalat, lótakarót óhajt vásárolni, kérjen ajánlatot a 46 év óta legmegbízhatóbbnak elismert Fischer J. R.-T. szák- és ponyvagyártól, Budapest, V., Nádor-u 31/33. Ponyvakötözőszék.

Lapunk mai számához mellékeljük Dénes B. (Budapest, V., Váci-ut 98. sz.) cég prospektusát, amelyre felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

Ha proteindus abrakakarmány- és mindenféle olajpogácsa-, valamint szárított répaszelet- és melasse-szükségletét ugyanazonnali, mint egész évi szállításra, a beltartalom kezesességével fedezni óhajtja, úgy forduljon Zwebner Jacques céghez, Budapest, V., Nádor-utca 28. Telefon: Automata 140-72

Ujgyapjura kamatmentes előleg folyósítatik: Párczer Mezőgazdasági Áruforgalmi Iroda Budapest, V., Honvéd-utca 38. szám. Telefon: Lipót 968-24.

NYILTTÉR.

(E rovatban foglalkoztunk nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

A Magyar Földhitelintézet
Budapest, V., Bálvány-utca 7. szám

Engedélyez jelzálogkölcsönöket kizárólag földbirtokra, jelenleg 35 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 400 dollár (mintegy 2200 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet

HAROSAN RÉZGALIC

minden nedves takarmányban egyenletesen oldódó, vitamindus állattápellé.

Vérliaszt, husliaszt, halliaszt, Takarmánykész. Takarmánykréta. Foszforsavas méz. Olajpogácsák. Mútrágvák.

réz kénpor, rézmészpor, Uránia zöld, raffia, szőlőkötözőfonal, Nosprasen, Vinol.

Csávázó-gyümölcs-favédelmi szerek. Trágyamész és szerves trágyák.

Legelőnyösebben beszerezhető:
Greiner és Dr. Várkonyi,
Budapest, IV., Múzeum-körut 5.
Telefon: Aut. 807-00

Kerjen arjogyzeket a gazdasági könyvvelti nyomtatványokból

„PÁTRIA” Irodalmi Vállalat és Nyomdai K.-T. Budapest, IX., Üdöi-ut 25. (Köztelek).

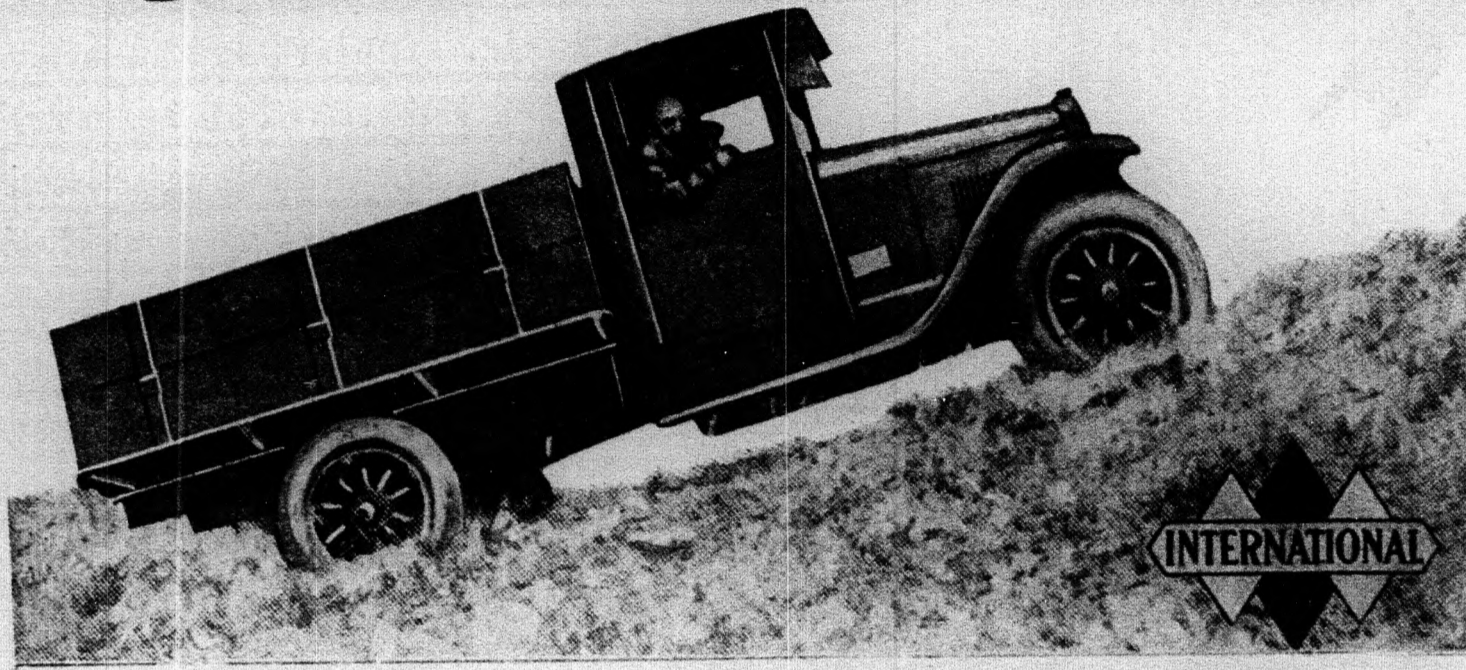
Tej+2C⁰-ra
hűtendő, ha annak jó értékesítését

biztosítani kívánjuk. Tej-hűtés és egyéb elemiszervek az automata-tikus, dán

SABROE-kompresszorral
megbízható, egyszerű, olcsó. Tízezer hűtőgép — köztük a legelső magyar mintagazdaságokban és tejüzemekben — hirdeti a SABROE-gyártmány folényét.

Surány Viktor
okl. gépészmérnök
tejgazdasági és hűtőgépgyári üzeme
Budapest, VIII., Balassa-utca II. szám

A gazda teherautója!

A motorok világát éljük! Csak az a gazda tudja manapság helyét megállni, aki a technika vívmányait idejekorán állítja szolgálatába és gazdaságát mechanizálja. A mozgékony, a gyors elhatározás azok a faktorok, melyek a gazdaság racionális kihasználását lehetővé teszik. Hiszen sokszor órák időközön mulik csak, hogy a földbirtokos a terményeit jó, vagy kevésbé jó áron tudja-e értékesíteni.

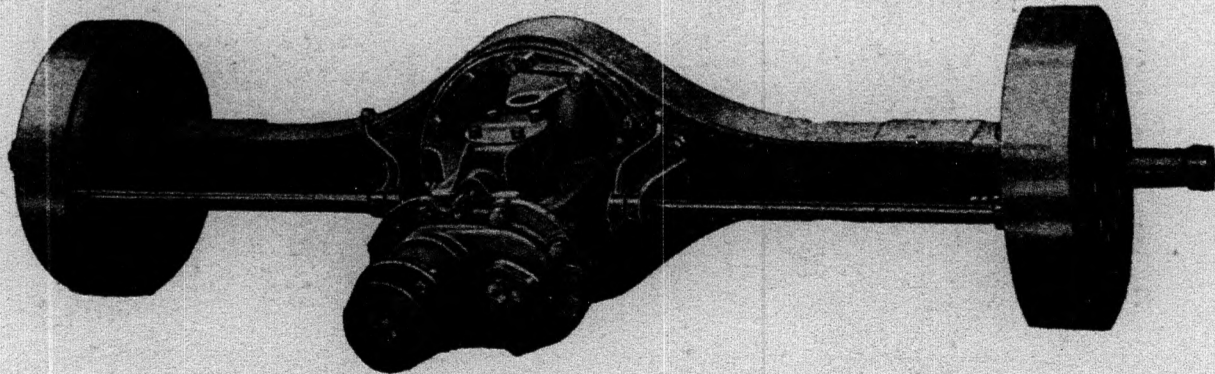
A gazdatársadalomnak eddig nem volt olyan motorikus szállítóeszköze, mellyel a gyümölcsösből, a szántóföldről terményeit közvetlenül a rendeltetési helyre tudta volna szállítani. De gyár sem volt, amely ilyen teherautót eddig konstruált volna.

A „McCORMICK”-gyár ezt a problémát az 1929. típusú „Speciális hat sebesség” INTERNATIONAL „McCORMICK”-teherautóval sikeresen oldotta meg.

A „Speciális hat sebesség”

1. Közlekedik dűlőutakon, mezőn, szántóföldön és minden emelkedésen 1½ tonna terheléssel.
2. Pótkocsival a terep minősége szerint 4—5 tonnát visz és vontat.
3. Mint gyorsteherautó 45—50 km. sebességgel halad országutakon 1½ tonna teherbirással.

100 esztendeje ismeri a gazdatársadalom a „McCORMICK”-gyártmányokat.

A túlméretezett hátsó hid, a kétszeres áttételezéssel.

Árajánlattal, üzembalkulációval, bemutatással, továbbá mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál:

DÉNES B. RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, V., Váci-ut 98.

Levél cím: Budapest 56. fiókbérlet
Telefon: L. 909-51, 909-89, 963-42 és 920-63

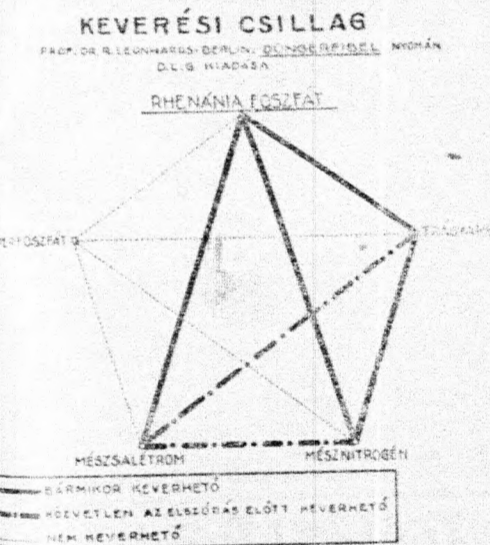
Sörgönc cím: „Débert Budapest”
Alapítva: 1883

Schwarz Gusztáv banküzlet
 BUDAPEST, IV., Kossuth Lajos-utca 3. sz.
 Telefon: Autobata 388-82
 Telegraf: SCHVANZGUSZ BUDAPEST. 8282

Freisinger Vilmos bizományos
 Budapest, VII., Klauzál-tér 16. szám.

Magyar takarmánynövények termesztése
 Harmadik kiadás
 Szerk.: Szilassy Zoltán és Grábner Emil
 Ára 14 pengő

Juhgomolyát, juhsajtot
 állandóan veszünk
 Budapesti Központi Általános Tejesarnok R.-T.
 Budapest, VII., Rottenbiller-utca 31.
 Telefon: József 462-65 Sürgönycím: Közteje, Budapest

MELEGÁGYI ÜVEGET
FORGÓ és TARSA R.-T.
 tábla- és tükörüveg-nagykereskedés
 Budapest, VII., Dohány-utca 16-18. szám
 Telefon: József 425-70 és József 426-05 Sürgönycím: „VITRUM”

gyapju-aukciókra,
 Budapest, V., József-tér 3. szám

Jövedelmezőbb modern bérházak:
 Váci-utcai III em. díszes, 12%-ot jövedelmező, 120.000 pengővel.
 Vigasztalás, V. emeletes, 11%-ot hozó, 220.000 pengővel megvethető. BÉRHÁZ, VILLA, TELEK vagy választékban.
 Birtok- és házközlésön olcsón.
 PAUNOZ, Vas-u. 5. Telefon: J. 331-77

Asztalnemű, ágynemű
 vászon és siffon
 tavaszi kabátok, ruhák és cipők
 SZÉKELY JENŐ-nél,
 Budapest, IV. kerület, Petőfi Sándor-utca 9.

SIMAY LAJOS
 lakberendezési mintatermei
 Budapest, IV., Váci-utca 38. sz.

A korpa drága, etessünk „NATURA” melassetakatmányt
 Erőtakarmánygyári és Árutorgalmi Részvénytársaság
 Budapest, V., Árpád-utca 7. sz.

Mezőgazdasági Termelők Egyesült Szövetkezete
 Vesz és elad fix és bizományi alapon: **vető- és étkezési burgonyát**, valódi makói fajta **dughagymát, hagymagot és fokhagymadugványt.**

Uj szakkönyvek!

	Pengő
Gyárfás József: A szőlőtrégya és alkalmazása	3-
Balázs-Winkler: Baromfibetegségek 2. bővített kiadása	6-
Fodor Ferenc dr.: Magyarország mezőgazdasági földrajza	6-
Bándy Ferenc: Földbirtokrendezés befejezése a vonatkozó törvényekkel sá	12-
Grábner Emil: Hogyan lett Nyomorfalvából Gazdagfalva	14-
Dörner Béla: Rátok és legelők művelése, 2. kiadás	3-
Radnóti-Filó: Versenytermelési útmutató 1929	8-
Bittera M.: Ált. növénytermesztés, 2. új kiadás	4-
Wellmann O. dr.: A borjú felnevelése	5-
Károly Rezső dr.: A kizsáka adó	2 40
Perneczky: Csaplédek és gépmunkások balesetbiztosítása	3-
Csikri László: Zöldtakarmányok konzerválása. (Süszés)	14-
Szilassy-Grábner: Széles takarmánynövények term. 3. kiad.	1-
Fekete: Fajbaromfi-tenyésztés és betegségek	4-
Pavlicsek: Szarvasmarha-tenyésztés	8-
Prödmérsky Dezsdő: A tojásfarmer	12-
Wellmann O.: Állásúton állattenyésztés, 2. kiadás	3-
Andrássovich G.: Háziállattenyésztés, 7. kiadás	5-
Meister Ferenc: Hasznos hajtó nyaktenyésztés	32-
Hérisz-Fóth-Osztróvsky: A szeszyarvas közikönyve	3 00
Székely László: A burgonya termelése és nemelése	6-
Szabó Zoltán: Szobai növények elote és gondozása	8-
Hankó Béla dr.: A hal és a halgazdaság	5-
Villax O.: A szótőföld kiértékelés gyakorlata	1 20
Bakoss László: A tyúktojás-hozamának fokozása	6-
Mihács Mátyas: Bogycsapatok termesztése	4 40
Bittera Miklós dr.: Műtrágyák és műtrágyázás	4 50
Westik Vilmos: Sertésenyésztés és hizlalás	10-
Erdel-Göllner: Mezőg. traktorok szerkezete és kezelése	2-
Szönyey Lórántné: A modern osztréfarm	2-
Perneczky B.: A gazdasági családok szolgálati viszonyai	4-
Kotsis E.: Gazd. épületek beépítése és amortizációja	3 80
Gyárfás József: Műtrágyázás gyakorlata	18-
Dörner: A soros és tenyésztés	14 00
Korosk trágysk használat	10-
Winkler János: Baromfi-tenyésztés, 2. kiadás	7-
Appeil-Takács: A burgonyagyümöbetségek	7-
Mattyasovszky M.: A földművelés közgazdaságtana	18-
Bernát István: Tanulmányok az agrár-politika köréből	4 00
Westik: Az állati állományok elhelyezése és gondozása	2-
Hutya: Pórnivalók az állati állományok elhelyezéséről, 2. kiadás	3-
Thaisz Lajos: A magyar talaj győseítése	1-
Oswald: Plasmapara vlticola	9 20
Mihály: Az an omoból, tehermentő szerk. és kezelése kötre	2-
Kreybig L.: Az istállótrégya nemese erje-zése	35-
Fóth-Magócsy Dietz: Erdészeti növénytan I. kötet	20-
Kreybig Lajos: A talaj elote, javítása és trágyázása	20-

„Patria” r.-t. könyvosztálya, Budapest, IX., Üllői-út 25. sz.

Tenyészállatvásárlatók figyelmébe.
 Ismét több
gépujdonságot
 mutatunk be a tenyészállat vásáron, melyeknek megtekintése minden gazda érdekében áll.
Braun és Ürményi,
 Budapest, V., Báthory-utca 7.

TŐZSDE ÉS KERESKEDELEM.

Mi történik a chicagói gabonátörsden?
 Régi közgazdasági törvény, hogy az áralakulás a kereslet és kínálat viszonyától függ. A kenyérmagvak árjegyzésénél a külföldi nagy gabona-centrumokban azonban már kevésbé látjuk e törvény érvényesülését.
 Chicago, amely a gabonaáralakulás irányzatának megteremtésénél döntő faktor, egészen másként gondolkodik. A legnagyobb gabonahatáridőzleti forgalmat lebonyolító világtőzsde egyéni véleményét próbálja az egész kontinensre rákényszeríteni, ami igen gyakran sikerül is.
 Néhány nappal ezelőtt Chicagóból a világ minden tájára kábeleket küldtek, amelyek szerint a chicagói gabonahatáridőzlet buza angazsmánja a közvetlen fogyasztó, vagy az exportcégek kikapcsolásával is hihetetlenül nagy mértékben megnövekedett. A chicagói határidőpiacon buzában ezidőszert olyan nagyarányú spekuláció folyik, amilyenről az európaiaknak megközelítően sincs fogalmuk és ennek arányai szinte elképzelhetetlenek. Minden tőzsdei üzletnapon, vagyis alig három óra leforgása alatt a chicagói határidőpiacon buzában több, mint egymillió tonna, vagyis 100.000 vagon buza forgalmat csindának.
 A legújabb kábeljelentések szerint a buzaspekulánsokon kívül 145 millió bushel buza érdekeltsége van ezidőszert a közönségnek, ami 4 millió tonnának (400.000 vagonnak) felel meg. A jelentés még azt is mondja, hogy ez a négy millió tonna buzamennyiség a határidőpiacon, tekintettel arra, hogy „kivülálló” érdekeltsége, szakmai kifejezés szerint „nyitott” angazsmán. A valóságban azonban az a helyzet, hogy ilyen „nyitott” angazsmán tulajdonképpen nincs, hiszen minden kőtes buzaüzletnél két fél szerepel: az egyik az eladó és a másik vevő.
 Természetes, hogy ebben a kolosszálisan nagyarányú határidőzleti játékban kizárólag a közönség vesz részt, amennyiben a legkisebb liftbojtól kezdve a felbőrkölőkéig érő áruháztulajdonosig mindenki érdekelve van a határidőpiacon, illetve egy vagy több kötése van buzában hossz, vagy bész irányzattal. Ilyen körülmények között természetesen a legerősebb „kezek” tőzsdei műveleti fogják eldönteni a buzaáralakulás sorsát a tengeren túl. Ha figyelemmel kísérjük, bár átmenetileg is, a buza árhullámzását, könnyen megállapíthatjuk, hogy bizonyára nem a kereslet és kínálat vagy a terméskilátások, hanem a játékos közönség és a spekuláló cégek egymás közti viadala lesznek a döntő tényezők a buza áralakulásánál.
Termény- és takarmányfelék.
 Gabona- és terménytőzsde. (A Budapesti Áru- és Érték-tőzsde hivatalos árjegyzése.) 1929 március 18. Árak budapesti paritásban 100 kg-kint. Készárnyület: Buza, 77 kg-os, tiszavidéki 26 55-26 75, felsőtiszavidéki 26 35-26 55, fejmegyei 26 25-26 45, egyéb dunántúli 26 25-26 45, pestvidéki 26 30-26 50, bácskai 26 25-26 45, buza, 80 kg-os: tiszavidéki 26 25-27 35, felsőtiszavidéki 27 05-27 15, fejmegyei 26 95-27 05, egyéb dunántúli 26 95-27 05, pestvidéki 27-27 10, bácskai 26 95-27 05, rozs, pestvidéki 24 10-24 20, rozs, más származású 24 10-24 20, takarmányárpa, I. r. 26 50-26 85, takarmányárpa, középminőségű 26 20-26 40, sörárpa, felsőmagyarországi 28-29-, sörárpa, egyéb 27-27 50, zab I. r. 26 20-26 70, zab, középminőségű 25 90-26 15, tengeri, tiszántúli állomásokról 30 10-30 30, tengeri, egyéb állomásokról 29-29 25, köles 29-29 50, buzaárpa prompt 19 25-19 50, lucerna 1928 évi 130-150-, lóhere nagy arankamentes 150-160-, lóhere nagy arankás 130-150-, 150- P. Határidőzleti záróárfolyamok: Buza, márciusra 25 94-25 96, buza, májusra 26 53-26 54, buza, októberre 26 66-26 67, rozs, márciusra 24-, rozs májusra 24 51-24 52, rozs, októberre 24 70-24 72, tengeri, májusra 28 86-28 88, tengeri, júliusra 28 66-28 68 P.

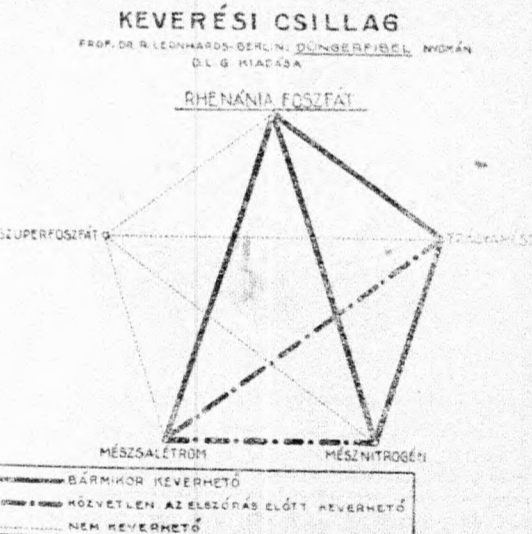
541
 a
 N.
 5905
 m.
 76

Jelzálogkölcsönök! Folyószámlahitel! Parcellázások!
Mindenemű pénzügyi tranzakciók!
Schwarz Gusztáv banküzlet
 BUDAPEST, IV., Kossuth Lajos-utca 3. sz.
 Telefon: Automata 898-62
 Sürgőnycim: SCHWARZ GUSZTÁV BUDAPEST. 8982

Uradalmak, gazdaságok és termelők!
Tojás és baromfi legjobb értékesítése
 féljából érdeklődjenek
Freisinger Vilmos bizományos,
 Budapest, VII., Klauzál-tér 16. szám.
 6907

Szálás takarmánynövények termesztése
 Harmadik kiadás
 Írták: Szilassy Zoltán és Grábner Emil
 gazd. főtanácsosok
 318 oldal, 104 ábrával
 Ára 14 pengő
 Ennek a kézagypóttól szakkönyvnek egy gazda könyvpótláról sem szabad hiányoznia, mert ez a mű hűségese tanácsadója lesz és megbízható útmutatót nyújt a szálalakarmánynövények termesztésére és a gyepterületek hasznosítására nézve. A szálás takarmánynövények ökszerű és kellő arányú termesztése az, ami a magyar mezőgazdaságot nagyobb befektetések nélkül belterjesztéské, egyáltalán a külföldi árleszorító és értékesítést rontó versenyével szemben versenyképesé teszi.
 "PÁTRIA" R.-T. könyvosztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Juhgomolyát, juhsajtot
 állandóan veszünk
 Budapesti Központi Általános Tejesarnok R.-T.
 Budapest, VII., Rottenbiller-utca 31.
 Telefon: József 462-65 Sürgőnycim: Közteje, Budapest

MELEGÁGYI ÜVEGET
 szállít azonnal minden méretben és mennyiségben, a legolcsóbb napi áron, vidéki vevő útján vagy budapesti raklárából, magyar és elsőrendű cseh minőségben
FORGÓ és TARSÁ R.-T.
 tábla- és tükörüveg-nagykereskedés
 Budapest, VII., Dohány-utca 16-18. szám
 Telefon: József 425-70 és József 426-05 Sürgőnycim: "VITRUM"

Felhívjuk a t. o. gazdálkodás figyelmét a budapesti
gyapju-aukciókra,
 melyek az év folyamán két sorozatban, nevezetesen július és október hónapokban tartatnak meg. — Ezen immár 1894 év óta fennálló intézmény a külföldi gyárosok és kereskedők feltehetően bizalmát bírja, kik jó és rossz konjunkturákban egyaránt rendszerint megjelennek és versenytájk által kifejezve mutatják az ár valódi napi értékét. — Minthogy vevőkönözön ég régi ismerője az egyes gazdaságok termékeinek, élénk figyelemmel várja, hogy mely teleknek számthat az árveréseken. A gazdaságközönség érdekében felszólít tehát termelendő készletét mielőbb bejelenteni.
 Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosításokkal szolgál Gyapjuárverési Vállalat Vezetősége, a Magyar Általános Hitebank gyapjuosztálya, Budapest, V., József-tér 3. szám

Jövedelmezőbb modern bérházak:
 Váci-utca III emelet, 12%-ot fizetendő, 120.000 pengővel. Vízszínház, V. emelet, 11%-ot hozó, 220.000 pengővel megvehető. **BÉRHÁZ, VILLA, TELEK** vagy választékban.
 Birtok- és háskölcsön olosón.
 PAUNCZ, Vas-u. 5. Telefon: J. 331-77

Asztalnemű, ágynemű
 rendkívül jutányos reklámárban
vászon és siffon
 egész vég vételnél gyári áron
fiú és leányka tavaszi kabátok, ruhák és cipők
 nagy választékban kaphatók
SZÉKELY JENŐ-nél, Budapest, IV. kerület, Petőfi Sándor-utca 9.

SIMAY LAJOS
 meghívja a Mezőgazdasági Kiállítás t. látogatóit
lakberendezési mintatermei
 szíves megtekintésére, ahol magyar iparművészeti dísz tárgyak is olcsón beszerezhetők.
Budapest, IV., Váci-utca 38. sz.
 Tiszti Kaszinó palotájában. 5949 Telefon: Aut. 836-96

A korpa drága, etessünk „NATURA” melassetaktmányt
 (malátacsisás, korpás vagy olajpogácsás) gar. összetételben, bármely mennyiségben szállítható
 Díjnyertes hussertések fehérjetakarmánya husliszt, vérliszt, halliszt, répatakarmanyliszt, szénsavas méz stb.
NATURA
 Értőkarmánygyári és Áruforgalmi Részvénytársaság
 Budapest, V., Árpád-utca 7. sz.
 Telefonszám: 139-16 és 294-56 5905

Mezőgazdasági Termelők Egyesült Szövetkezete
 mint az O. K. H. tagja
 Budapest, IV., Répista-u. 19., félemelet
 Telefon: Aut. 899-60, 899-69 Sürgőnycim: Pomus, Budapest
Vesz és elad fix és bizományi alapon: **vető- és étkezési burgonyát, valódi makói fajta dughagymát, hagymamagot és fokhagymadugványt.** 5829

Uj szakkönyvek!

	Pengő
Gyárfás József: A zöldbirtok és alkalmazása	3-
Balázs-Winkler: Baromfibetegségek 2. bővített kiadás	6-
Fodor Ferenc dr.: Magyarország mezőgazdasági földrajza	6-
Bándy, Ferenc: Földbirtokrendezés bevezetése a vonatkozó törvényekkel sbb	12-
Grábner Emil: Hogyan lett Gyomorfalvából Gazdagfalva	6-
Dörner Béla: Rokok és legelők művelése. 2. kiadás	14-
Radnóti-Filó: Versenytermelési útmutató 1929	3-
Bittera M.: Ált. növénytermesztés. 2. új kiadás	8-
Weilmann O. dr.: A borjú felnevelése	4-
Károly Rezső dr.: A kisgazda adói	5-
Perneozky: Csatlédek és gépmunkások balesetbiztosítása	2-40
Csik László: Zöldtakarmányok konzerválása. (Silozás)	5-
Szilassy-Grábner: Szálás takarmánynövények term. 3. kiad.	14-
Földes: Fjbaromfitenyésztés és betegségek	4-
Pavlovsek: Szarvasmarhatenyésztés	1-
Prédorcsy Dezső: A tojástermesztés. (Silozás)	8-
Weilmann O.: Általános állattenyésztés. 2. kiadás	12-
Andrásovich O.: Hásonytenyésztés. 7. kiadás	3-
Meister Ferenc: Hasznosított tyúktenyésztés	5-
Hérics-Tóth-Osztróvszky: A szesgyártás kézikönyve	32-
Székely Jenő: A burgonya termelése és nevelése	8-80
Szabó Béla dr.: Szobai növények átlós és gondozása	8-
Hankó Béla dr.: A hal és a halgazdaság	8-
Villax O.: A szatóföldi kísérletelés gyakorlatja	5-
Bakoss László: A tyúktojástudományok fokozása	1-20
Mahács Mátyas: Bogorogyművelés termelési útmutatója	4-40
Bittera Miklós dr.: Műtrágyák és műtrágyázás	4-40
Westsik Vilmos: Sertésenyésztés és hizlalás	4-50
Erdő-Göller: Mezőg. traktorok szerkezete és kezelése	10-
Szabó László: A modern csirketartás	4-
Perneozky B.: A gazdasági csatlédek szolgálati viszonyai	2-
Kotsis E.: Gazd. épületek becsalás és amortizációja	4-
Gyárfás József: Műtrágyázás gyakorlata	3-80
Dörner: A sertés és tenyésztése	18-
Keresk. tárgyak használata	14-60
Winkler János: Baromfitenyésztés. 2. kiadás	10-
Appel-Takács: A burgonyagyümöbetegek	7-
A burgonyafüvettség	7-
Mattyasovszky M.: A földművelés közgazdaságja	18-
Bernát István: Takarmányok az agrár-politika köréből	12-
Westsik: Az állatállományok táplálék- és szervesanyag-igénye	4-0
Hutya: Pátrivalók az állatgyógyászati szaktudományokról. 2. kiadás	2-
Thaisz Lajos: A magyar talaj győseítése	3-
Oswald: Plasmapara vitellia	1-
Mihály: Az an omobil. teherautó szerk. és kezelése köze	9-20
Kreybig L.: Az i-táltrágya nomo. erje. zés	2-
Fehér-Magócsy Dietz: Erdőszelvénytan I. kötet	35-
Kreybig Lajos: A talaj ólota, javítása és trágyázása	20-
"Patria" r.-t. könyvosztálya, Budapest, IX., Üllői-út 25. sz.	

Tenyészállatvásárlátogatók figyelmébe.

Ismét több
gépujdonságot
 mutatunk be a tenyészállat vásárlón, melyeknek megtekintése minden gazda érdekében áll.
Braun és Ürményi,
 Budapest, V., Báthory-utca 7.

TÖZSDE ÉS KERESKEDELEM.

Mi történik a chicagói gabonátözsden?
 Régi közgazdasági törvény, hogy az ár alakulás a kereslet és kínálat viszonyától függ. A kenyérmagvak árjegyzésénél a külföldi nagy gabona-centrumokban azonban már kevésbé látjuk e törvény érvényesülését.
 Chicago, amely a gabonaár alakulás irányzatának megteremtésénél döntő faktor, egészen másként gondolkodik. A legnagyobb gabonahatáridőüzleti forgalmat lebonyolító világtőzsde egyéni véleményét próbálja az egész kontinensre rákényszeríteni, ami igen gyakran sikerül is.
 Néhány nappal ezelőtt Chicagóból a világ minden tájára kábeleket küldtek, amelyek szerint a chicagói gabonahatáridőüzlet buza angazsmánja a közvetlen fogyasztó, vagy az exportcégek kikapcsolásával is hihetetlenül nagy mértékben megnövekedett. A chicagói határidőpiacon buzában ezidőszent olyan nagyarányú spekuláció folyik, amilyenről az európaiaknak megközelítően sincs fogalmuk és ennek arányai szinte elképzelhetetlenek. Minden tőzsdei üzletnapon, vagyis alig három óra leforgása alatt a chicagói határidőpiacon buzában több, mint egymillió tonna, vagyis 100.000 vagon buza forgalmat csinálnak.
 A legújabb kábeljelentések szerint a buzaspekulánsok kívül 145 millió bushel buza érdeklősége van ezidőszent a közönségnek, ami 4 millió tonnának (400.000 vagonnak) felel meg. A jelentés még azt is mondja, hogy ez a négy millió tonna buzamennyiség a határidőpiacon, tekintettel arra, hogy „kivülálló” érdeklősége, szakmai kifejezés szerint „nyitott” angazsmán. A valóságban azonban az a helyzet, hogy ilyen „nyitott” angazsmán tulajdonképpen nincs, hiszen minden kötés buzaüzletnél két fél szerepel: az egyik az eladó és a másik vevő.
 Természetes, hogy ebben a kolosszálisan nagyarányú határidőüzleti játékban kizárólag a közönség vesz részt, amennyiben a legkisebb liftbojtól kezdve a felbőrkölőkig érő árúbatulajdonosig mindenki érdekelve van a határidőpiacon, illetve egy vagy több kötése van buzában hossz, vagy hossz irányzattal. Ilyen körülmények között természetesen a legerősebb „kezek” tőzsdei műveletei fogják eldönteni a buzaár alakulás sorsát a tengeren túl. Ha figyelemmel kísérjük, bár átmenetileg is, a buza ár hullámzását, könnyen megállapíthatjuk, hogy bizonyára nem a kereslet és kínálat vagy a terméskültségek, hanem a játékos közönség és a spekuláló cégek egymás közti viadala lesznek a döntő tényezők a buza ár alakulásánál.
Termény- és takarmányfélék.
Gabona- és terménytőzsde. (A Budapesti Áru- és Érték-tőzsde hivatalos árjegyzése.) 1929 március 18. Árak budapesti paritásban 100 kg-kint. Készárúüzlet: Buza, 77 kg-os, tiszavidéki 26'55-28'75, felsőtiszavidéki 26'35-26'55, fejmegyei 26'25-26'45, egyéb dunántul 26'25-26'45, pestvidéki 26'30-26'50, bácskai 26'25-26'45, buza, 80 kg-os: tiszavidéki 27'25-27'35, felsőtiszavidéki 27'05-27'15, fejmegyei 26'95-27'05, egyéb dunántul 26'95-27'05, pestvidéki 27-27'10, bácskai 26'95-27'05, rozs, pestvidéki 24'10-24'20, rozs, más származású 24'10-24'20, takarmányárpa, I. r. 26'50-26'85, takarmányárpa, középminőségű 26'20-26'40, sörárpa, felsőmagyarországi 28'-29', sörárpa, egyéb 27'-27'50, zab I. r. 26'20-26'70, zab, középminőségű 25'90-26'15, tengeri, tiszántuli Állomásokról 30'10-30'30, tengeri, egyéb Állomásokról 29'-29'25, köles 29'-29'50, buzakorpa prompt 19'25-19'50, lucerna 1928 évi 130'-150', lóhere nagy arankamentes 150'-160', lóhere nagy arankás 130'-150'-P. Határidőüzlet záróárfolyamok: Buza, márciusra 25'94-25'96, buza, májusra 26'53-26'54, buza, októberre 26'68-26'67, rozs, márciusra 24'-, rozs májusra 24'51-24'52, rozs, októberre 24'70-24'72, tengeri, májusra 28'86-28'88, tengeri, júliusra 28'86-28'88 P.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete gabonaosztályának jelentése.) 1929 március hó 18-án a budapesti gabonaosztálynak készbuzában esekély forgalom mellett nem változtak az árak. A határidős kurzusok mintegy 10 fillért vesztek. A határidős vásáron csupán a májusi rozs olcsóbbodott körülbelül 15 fillérral.

Liszt- és őrleménypiac. Budapest, 1929 március 18. Liszt-árak: Budapesti- és vidéki nagymalmok árai március-június hóra skontóval: duplanullás 41.50, 0-ás 41.00, 1-es 40.50, 2-es 40.00, 4-es 37.00, 5-ös 35.00, 6-os 31.50, 8-as 24.00, rozs 0-ás 34.00, rozs 1-es 31.00; vidéki kismalmok árai skontó nélkül, készpénzért, prompra: duplanullás 37.50, 0-ás 37.00, 2-es 35.00, 4-es 33.00, 6-os 27.00, 8-as 23.00, rozs 0-ás 31.00, rozs 1-es 29.00 P q-kint.

Burgonya. (A Mezőgazdasági Termelők Egyesült Szövetkezetének jelentése.) 1929 március 18. A múlt héten jelzett szilárdulás e héten még tovább folytatódott és különösen a külföld részéről nagy érdeklődés nyilvánult meg étkezési burgonyák iránt. Fizettek szabólesi feladóállomásokon 10.50—11.00 P-ig étkezési Wohlmann-burgonyáért, 11.50 P körül étkezési Krüger-burgonyáért, 12.00—12.50 P étkezési Deodara-burgonyáért, őszi rózsaburgonyáért 18.00—19.00 P-t, nyári rózsaburgonyáért 22.00—23.00 P-t. Ella-burgonyáért 16.00—17.00 P-t. Vetőburgonyáért körülbelül ugyanilyen árakat fizettek. Ipari burgonyában az üzlet egyáltalában nem indult meg, a szeszgyárak a fagykárt szenvedett burgonyákat vásárolják és dolgozzák fel a minőségnek megfelelő különböző árakon.

Budapesti takarmányvásár. (Budapest székesszék városi vásárgazdaságának jelentése.) 1929 március 15. Árak méteránszámként pengőben: réti széna I. r. 6.18—19.00, réti széna II. r. 6.13—15.50, muharszéna 17.00, zabosbükökény-széna 17.75 zsupszalma I. r. 6.50—7.00 P.

Külföldi terménytözsdek. Újvidék, március 18. Az irányzat nyugodt. Jegyzések 100 kilónkint egyéb megjelölés hiján prompt feladóállomásról: Buza bácskai 250—255, bánáti 246—248 dinár. A többi áruik változatlan. A forgalom buzában 46, tengeriben 7, lisztben 4, korpában 3 vagon volt. (1 dinár = 10 fillér.) — Pozsony, március 18. Élénk üzlet és közepes látogatottság mellett őrleményekben barátságos hangulat uralkodott, az irányzata szilárd volt, takarmánycikkek iránt érdeklődés mutatkozott. Jegyzések 100 kilónkint, egyéb megjelölés hiján feladóállomásról: válogatott rozs 175—178, 70—72 kilós rozs 172—175, zab 176—179, felvidéki nagyszemű tengeri 175—176, román március-májusi szállítást ab Petrovics 164—166, kék mak 600—625 cseh korona. A többi cikk ára változatlan. (1 cseh korona = 17 fillér.) — Wien, március 18. Az irányzat a külföldi nyugodtság ellenére nem változott meg. Az üzleti tevékenység szűk keretek között mozgott. Tiszavidéki magyar buzáért 41, egyéb magyar árúért 38.50 osztrák schillinget fizettek ab Wien. Magyar rozs 33.50, pestvidéki 36.25 osztrák schillingért kapható. Cseh-szlovák rozs áprilsra 143 cseh korona ab Schalltau. Tengeri, dunai árú, a hajózás megnyitására szállítandó, 172 cseh korona. Zab változatlan, magyar árú 36.25 osztrák schilling. A hivatalos jegyzések változatlanok. (1 schilling = 80 fillér.)

Hamburg, március 18. Kenyirgabonában az irányzat igen nyugodt, buza és rozs ára változatlan. Árpa és tengeri tartottan tendált, zabban némi javulás észlelhető. Jegyzések tonnánsint: Buza, frankó Hamburg 234—236, ab Mecklenburg-Holstein 221—223, rozs, frankó Hamburg 224—226, ab Mecklenburg-Holstein 211—215, sörfárpa 216—230, dunai 182—184, kanadai 187—188, zab, frankó Hamburg 223—225, ab Mecklenburg-Holstein 210—212, tengeri, származásának megjelölése nélkül, elvámolatlanul, frankó Hamburg 185—207 mársa. (1 mársa = 136 P.) — Külföldi gabona cifegyzesei: II. r. Manitoba buza áprilsra 13.65, III. r. detto áprilsra 13.35, Rosafé március-áprilsra 12.00, Barussó március-áprilsra 11.95, I. r. Hardwinter március-áprilsra 13.30, dunai és délrosz árpa loko 10.50, La Plata március-áprilsra 10.55, I. r. Western rozs március-áprilsra 12.30, La Plata tengeri március-áprilsra 10.60, II. r. Mixed loko 11.30, Unclipped Plata zab március-áprilsra 10.65 hfl. (1 hollandi forint = 2.30 P.) Üsző Pollardas buzakorpa 135—136, Brand buzakorpa 143 schilling. (1 schilling = 139 P.) — **Liverpool, március 18.** Buza márciusra 8.11³/₄, májusra 9.2¹/₄, júliusra 9.5¹/₄ schilling. Az irányzat gyenge. (1 schilling = 139 pengő.) — **Chicago, március 18.** A buzapiacon az irányzat ellanyhult. A felhozatal nagyarányú növekedése az árkövetelések olcsóbbodását idézte elő. Az exportkereslet is csökkent, úgy, hogy zárhatag az egyes határidőkben 1/2—3/5 centig terjedő árvesztések állottak be. A tengeripiacon az argentinai piacokról jelentett lanyhulás folytán jelentékeny árvesztések mutatkoztak. Zárhatag 1 1/2 centig terjedő olcsóbbodás állott elő. Zárhatag árfolyamok (Zárójelben a legutóbbi záróárfolyamok): Buza márciusra 124¹/₄ (128¹/₄), májusra 128³/₄ (129¹/₄), júliusra 131¹/₄ (131³/₄). Tengeri márciusra 95 (96³/₄), májusra 98¹/₄ (99³/₄), júliusra 101³/₄ (102³/₄). Zab márciusra 46⁷/₈ (47¹/₄), májusra 48¹/₂ (49¹/₄), júliusra 48¹/₄ (48³/₄). Rosz márciusra 109 (109¹/₂), májusra 111³/₄ (110³/₄), júliusra 110¹/₄ (111¹/₄). (1 dollár = 5.72 pengő.) — **Winnipeg, március 18.** Zárhatag árfolyamok (Zárójelben a legutóbbi záróárfolyamok): Buza májusra 130³/₄ (131¹/₄), júliusra 132¹/₄ (132³/₄), októberre 130³/₄ (131¹/₄). Zab májusra 54³/₄ (55³/₄), júliusra 55³/₄ (56³/₄). (1 dollár = 5.72 pengő.)

Állatok és állati termékek.

Budapesti vágómarhavásár. (Budapest székesszék városi vásárgazdaságának jelentése.) 1929 március 18. Felhajtott bika I. r. 3, II. r. 55, III. r. 7, ökör I. r. 12, II. r. 257, III. r. 34, tehén I. r. 10, II. r. 213, III. r. 31, bivaly III. r. 1, összesen 623. A vásár irányzata lanyha volt, az árak az összes minőségnekél kg-kint 2—4 fillérral estek. Eladatlanul visszamaradt 175 darab. Árjegyzés étősúlyban kg-kint: bika, magyar II. r. —78—84, tarka I. r. —90—100, II. r. —78—88, III. r. —68—76, ökör, magyar I. r. —107, II. r. —74—98, III. r. —60—72, ökör, tarka I. r. —90—108, II. r. —70—88, III. r. —44—68, tehén, magyar II. r. —74—90, III. r. —44, tehén, tarka I. r. —86—105, II. r. —58—84, III. r. —38—56, bivaly, magyar —52, növendék (éves) —64—96, kicsontozni való —30—38 P. **Budapesti szurómarhavásár.** (Budapest székesszék városi vásárgazdaságának jelentése.) 1929 március 15. Felhajtás 526 darab, egymint 386 darab élő belföldi szopós borjú és 140 darab élő bárány. A vásár irány-

zata lanyha volt, az árak változatlanok. Jegyzett árak: Élő borjúk, belföldi szopós I. r. 132—144, kivételesen 148, II. r. 110—128, élő bárány 110—120 P.

Budapesti sertésvásár. (Magyar Mezőgazdák Szövetkezete sertéstelepeinek jelentése.) 1929 március 19. A hétfői ferencvárosi nyílt és zárt vásárra a felhajtás 3219 darab, ebből angol 491 darab volt, eladatlanul visszamaradt 432 darab. Vontatott irányzat mellett a következő árakat jegyezték. Prima urasági 172—174—176, prima szedett 168—172, közép 154—160, könnyű jobb 1—130, könnyű, silány 080—110, öreg urasági 158—160, öreg szedett 130—144, angol sonkamalac 130—160, zsír 230—232, szalonna 190—192, hus 180—210, hasított felsértés 190—210 P. A beállítani való sovány sertés páronkint 120—160 kg-ig 130—142 P. A keddi vásárra a felhajtás körülbelül 750 darab volt. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete bizományi hízalásra sertéseket elfogad és olcsó előleget biztosít.)

Budapesti lóvásár. (Budapesti székesszék városi vásárgazdaságának lóvásári jelentése.) A Budapesten 1929. évi március hó 14-én tartott heti lóvásáron a vásári forgalom élénk volt. Felhajtott I. oszt. ló 704 darab, eladott 345 darab, eladatlan maradt 359 darab. Árak Jobb minőségű lovak: csikó 25—100, könnyebb kocsiló (hintós és jukker) 430—600, igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 350—670, igás kocsiló (könnyű, nyugati fajta) 260—400, alárendelt minőségű lovak 20—250, vágólovak 20—160 P. Fővárosi vágóra vásároltak 66 darabot, vidéki vágóra vásároltak 60 darabot.

Különlélek.

Szesz és szeszestalok. 1929 március 19. A szeszüzletben a forgalom élénk és az összes szeszüzletben változatlan árban történtek nagyobb üzletek. A detailforgalomban finomított szesz és denaturált szesz kelt el élénk forgalom mellett változatlan árban. Gyümölcsipálinkafélékben a kínálat azáltal, hogy a hidegebb idő folytán több helyen a termelést csökkentették, gyérebb és törköly új 370—400, szilvium új nyári árú 480—500, kék árú 600—620, borpárlat 480—500 pengőig kelt el 10,000 literfokonként — 2% forgalmi adó ab termelő állomás.

Cukor. M. T. L. jelentése. London, 1929 március 18. Cukor-tözsdeárlat: „B” típusú fehércukor londoni szabadraktárból márciusra 12/3—12/6 shilling per cwt. (1 shilling = 139 P. 1 cwt = 50.8 kg.) Az irányzat tartott, a forgalom élénk.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

M. M. Keresztes. A „Köztelek” 9—10. számának szerkesztői üzenetében adott válasz a gyakorlati Gazdalexikon idézett sorával nincs ellentétben, mivel mint a kérdést tevő idézetéből is kiténik, a válasz „a bérlő által átadandó épületekre” vonatkozott, nem pedig azokra az épületekre, amelyekkel a bérlő szabadon rendelkezhetik. O. J. dr.

I. N. Gy. Csővestengeri köbméterének súlya 450—550 kg között változik azeszerint, hogy lófogó, vagy magyar fajtáról van szó. Beszáradás 7—20% között mozog és ennek kb. 2/3-a az első három hónapra esik, itt is különbség teendő a nagyszemű csővestengeri (amelynél 12—20%) és aprószemű tengeri között (amelynél 7—12%), mivel az aprószeműnél majdnem feleannyi csak a beszáradás. Természetesen a tengeri töréskori minősége a beszáradás mérvére nagyon erős befolyással van. O. J. dr.

K. H. A szarvasmarhánál az ellések átlag 2%-ában szokott az ikerellés előfordulni. Az ikerellésből származott bikák mindenkor termékenyek, az üszök ellenben különösen szerkesztés esetén terméketlenek szoktak lenni. Ha tehát a tehén két üszőborjot ellik, az ikerk termékenyek. Mag ellenben, ha egy üsző és egy bika jön együtt a világra, úgy az üszök legnagyobb része, körülbelül 70%-a meddő lesz. Az üszök kivételesen, illetve az esetek kisebb százalékában akkor termékenyek, ha a bika- és az üszőmagzat köldökereinek nem ágazódnak el egymásba. Különmű ikerelléseknél az üszök terméketlenségét abban kell keresni, hogy a köldökerek anasztomóza folytán a bikamagzat vére is átáramlik az üszőmagzaton és viszont. Minthogy a bikamagzat nem-mirigyei korábban fejlődnek, mint a női nemű mirigyek, az üszőmagzaton átáramló vér, amely a fejlődő ikerk belső szekrénumával termelt vegyi anyagokat (hormonokat) tartalmazza, gátolón hat a női nemű szervek fejlődésére. Ez az oka annak, hogy a különmű ikerellésből származó üszök női szervei rendszerint rendellenesen fejlődtek. Ezek szerint a különmű ikerellésből származó üszőborjokat nem érdemes felnevelni, kivéve azokat az eseteket, ha biztosan meg lehet állapítani, hogy a bika- és üszőmagzat köldökereinek nem ágazódtak el egymásba. W-n dr.

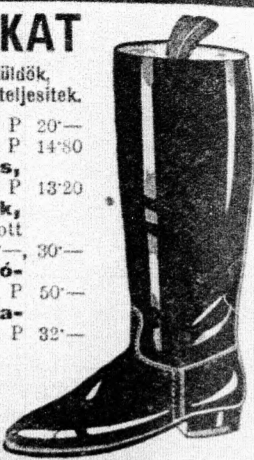
G. I. Nagykövös. Nyulrágás ellen — amint az előfordult kártétel is mutatja — a fák törzsének trágyás, agyagos mésszel történő bemázolásával nem lehet védekezni. Ennél sokkal jobban megfelel a fiatal gyümölcsfák törzsét mésszel kevert gyümölcsfa karbolineummal bekenni. Azonban olyan szigorú télen, mint amilyen az idén is volt, ez utóbbi eljárással se lehet a fák törzsét a nyulrágás ellen biztosítani. A legbiztosabb védelem: a fák törzsének tövises vesszővel, náddal vagy zsupszalomával való gondos bekötése. A kötözésre égetett sodronyt kell használni, mert a fűvesszőkötést a nyul lerágja. A rágás folytán keletkezett sebek szelelt éles késsel simára kell faragni és kisebb sebeket ojtókenőccsel, a nagyobbakat pedig feliorral, majd lehűtött kőszénkátránnyal kenjük be. Ha azonban a fa törzse köröskörül meg van rágva, ez esetben mást nem tehetünk, mint hogy a fa törzsét a rágás seb alatt levágjuk és a megmaradt csonkatörzsből kifakadó hajtások közül a legerősebbet karóhoz kötjük és új törzset nevelünk belőle. Réseleesebb utbagaztatásért tessék az ottani „műkerti” vezetőjéhez fordulni. N.

Minden burgonyatermelő olvassa el **Beke László: A burgonya termelése és nemesítése** című házigazdálkodó művét. — Ár 3 P 80 f. „Patria” R. T. Könyvkiadása, Budapest, IX., Üllői-ut 25

MINTAPÁROKAT

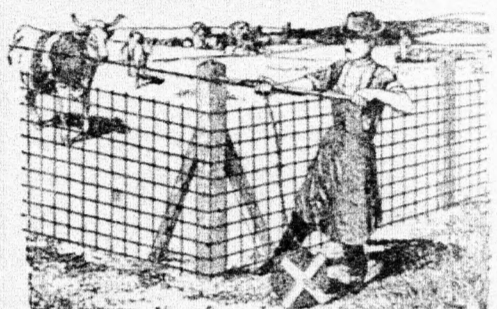
vagy képes árjegyzéket küldök, postai rendeléseket pontosan teljesítek.

Férfi boxcipő, egész ... P 20—
Férfi sárga strapacipő P 14.80
Sárga tehénbőr bakancs, tiszta bőr ... P 13.20
Vadász- és sportcipők, dupla talp, bőr-bevarrott nyelv ... P 22—, 26—, 30—
Elsőrangú box lovagló-csizma kézimunka ... P 50—
Strapa bőr- vagy halinacsizma ... P 32—

KISS H.
cipőnagykereskedő
Budapest, VII.,
Miksa-u. 13.

Haidekker-Hungaria
drótfonat kitéző

HAIDEKKER SÁNDOR R. T.
Budapest, Üllői-ut 48.3. Fiók: VIII., Flumel-ut 2.

A zöldtrágya és alkalmazása

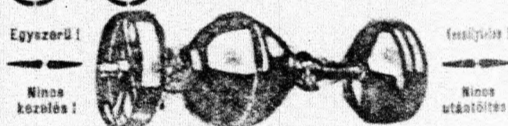
Írta: **GYÁRFÁS JÓZSEF**, gazdasági főtanácsos
Kisérletügyi főigazgató. — Ár 3 pengő —
„Patria” R. T. Könyvkiadása, Budapest, IX., Üllői-ut 25 (Köztelek)

MÉLYHÜTÉS — JÉGGYÁRTÁS

minden szakértelem és vegyszer nélkül!

A BROWN-BOVERI 5742

hűtőautomatával

A HŰTŐAUTOMATA MELLETT ELSŐRANGU AMMONIÁK-KOMPRESSZOROKKAL SZOLGÁLTATUNK.

Gellért Ignác és Társa R. T.
Budapest, VI., Podmaniczky-u. 41.

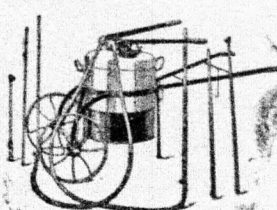
WIEN TELEFON: AUTOMATA 212-91 BRÜNN

„UNIVERSAL”

szabadalmazott magasnyomású permetező.

Háti permetezők: „CSEPEL” szőlőhöz,
„GLÓBUS” cikorrepáchoz,
„ARBOR” gyümölcsfához.

Taligás permetezők: „UNIVERSAL-MOBIL”

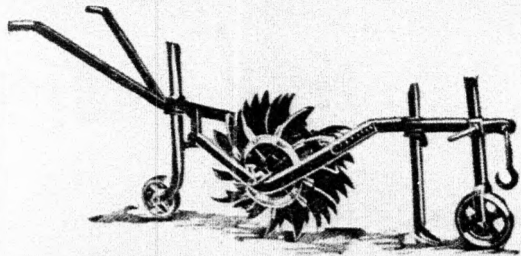
„UNIVERSAL-MOBIL” nagy gyümölcsösökhöz és komlóhoz.

Gyártja: **WEISS MANFRÉD ACÉL- ÉS FÉMMŰVEI R. T., CSEPEL**

Gazdasági gépek eladási központja:
AGRÁRGLÓBUS
Mezőgazdasági Gépkereskedelmi R. T.

Budapest, V., Lipót-körut 12.
Távíratí cím: Agrobud Budapest. Telefon: Aut. 283—49.

MÁTHÉ-féle szabadalmazott újrendszerű kapálógépek

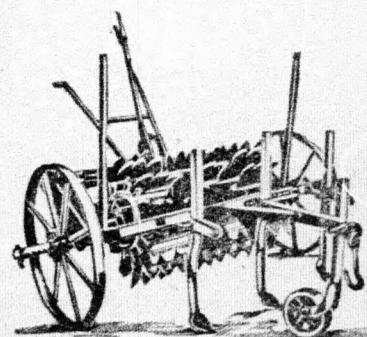
Előnyei: beállítható mélységig tényleg kapál, tehát nem tolja a földet!
Tökéletesen porhanyít, tehát a terméseredmény sokkal kedvezőbb lesz.
Könnyű és csékély vonóerőt kíván.

5721 Sortávolságoknak megfelelően állítható.
Minden gazdaságnak feltétlenül szükséges!

Tekintse meg az Országos Tenyészállat- és Gépkiallításon!

KOCSIS GYULA gépforgalmi és műszaki vállalata

Telefon: J. 371-81 Budapest, IX., Ferenc-körút 1. Telefon: J. 371-81

INDUSTRIA-ULIA D. D. KOPRIUNICA

Kaproncai olajpogácsa

Olcsó! Tápdus! Megbízható!

ÁRUMINTÁK BEMUTATÁSA AZ ORSZÁGOS TENYÉSZÁLLATKIÁLLÍTÁSON.

Felvilágosításokat nyújt:

Decos Gabonakereskedelmi R.-T., Budapest, V., Géza-utca 5. szám.

Telefonszámok: L. 992-82, 992-38, 965-76

Telefonszámok: L. 992-82, 992-38, 965-76

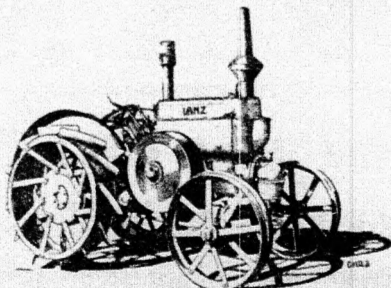
A tenyészállatvásáron bemutatott

22-30 lóerős **Grossbulldog** nyersolajtraktor

villanyos indítószerkezete és villanyos világítóberendezése az egyetlen a világon.

Bámulatos egyszerű szerkezete, alacsony fordulatszám, takarékos fogyasztása, legnagyobb tartóssága és megbízhatósága által az összes traktorgyártmány között kitűnik.

A nyersolajüzem **felébe** kerül a benzín- vagy petróleumüzemnek.

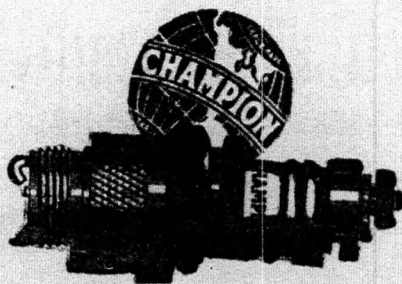

A **GROSSBULLDOG** a jelenkor leggazdagabb, legtartóssabb és legmunkaképesebb traktorja.

A GROSSBULLDOG az összes traktorok között az egyedüli, mely minden külön költség nélkül saját világításával éjjel is az egész gazdasági munkahelyet nappali fénnel bevilágítja.

HEINRICH LANZ MANNHEIM
R.-T.

*Legnagyobb
teljesítményhez*

*Legnagyobb
gyorsasághoz*

TELEFON:
AUT. 289-86 és 144-71

DÉNES ÉS FRIEDMANN R.-T.

BUDAPEST, VI.,
DESSEWFFY-U. 29.

Csekély fogyasztás

Nagy teljesítmény

HANOMAG

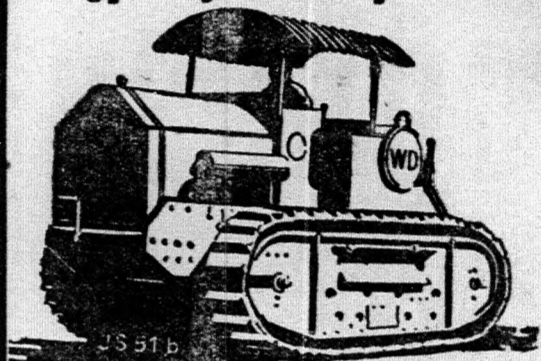
Szánt

Tárcsál

Boronál

Csépel

Vontat

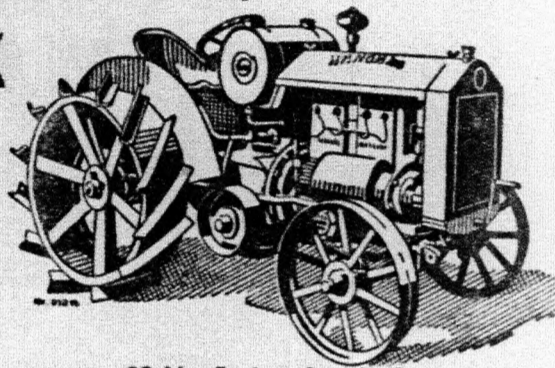
25-50 HP lánc talpas traktor

**MEGÉRKEZTEK
A LEGUJABB**

30

lóerős

30 lóerős kerekes traktor

HANOMAG-TRAKTOROK

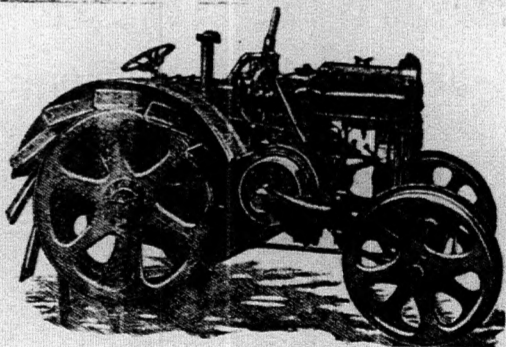
LÁNC TALPAS ÉS KEREKES KIVITELBEN

AJÁNLAT ÉS SZAKTISZTVISELŐ KIUTAZÁSA DIJTALAN!

„LIGO“ R.-T., BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-U. 31.

Sürgőny cím: LIGORT Budapest
TELEFON: Lipót 984-II

**Erő, tartósság és üzembiztonság
jellemezik a**

CASE TRAKTOR

Acélkeretes, golyóscsapágyas kivitel

nagy rázó- és tisztítófelület, szétszedhető dobkosár,
nagy teljesítmény, szemvesztés nélküli cséplés a

„GAZDASÁGI“ CSÉPLŐGÉP

jellegetes tulajdonságai!

Ajánlattal és felvilágosítással szolgál:

Első Magyar Gazdasági Gépgyár Részvénytársulat, Budapest

Gyár és igazgatóság:
VI. kerület, Váci-ut 19. sz.

Városi eladási telep:
VI., Vilmos császár-ut 65.

VÉDJEGY

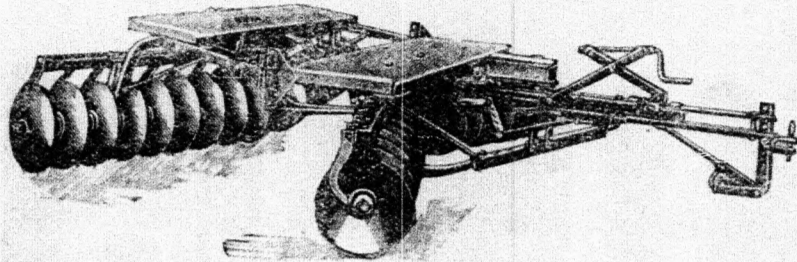
„Eberhardt“-ekék vezető világmárka

VÉDJEGY

1929. évi újdonságaink

Figyelem!

Figyelem!

„ALBA“ újrendszerű, 4-el nem osztható számú tárcsákkal felszerelt
TÁRCSÁSBORONA

Tárcsák száma	26	30	34	38	42	60 (2×30)
Vágási szélessége	210	240	270	310	340	500 cm.
Súlya kerekkel együtt	605	625	760	805	835	1350 kg.

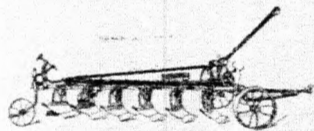
„GEMMA“

váltvaforgató traktoreke hegyoldali szántáshoz

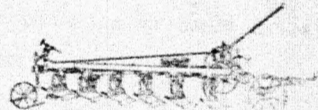
„HUNGARIA“ 7-vasu tarló- és keverőszántóeke 20 cm.-ig való
szántáshoz 30 HP traktorokhoz

„APART“ 3-vasu mélyszántóeke 5-vasu tarlőhántó betéttel, 20 HP
traktorokhoz

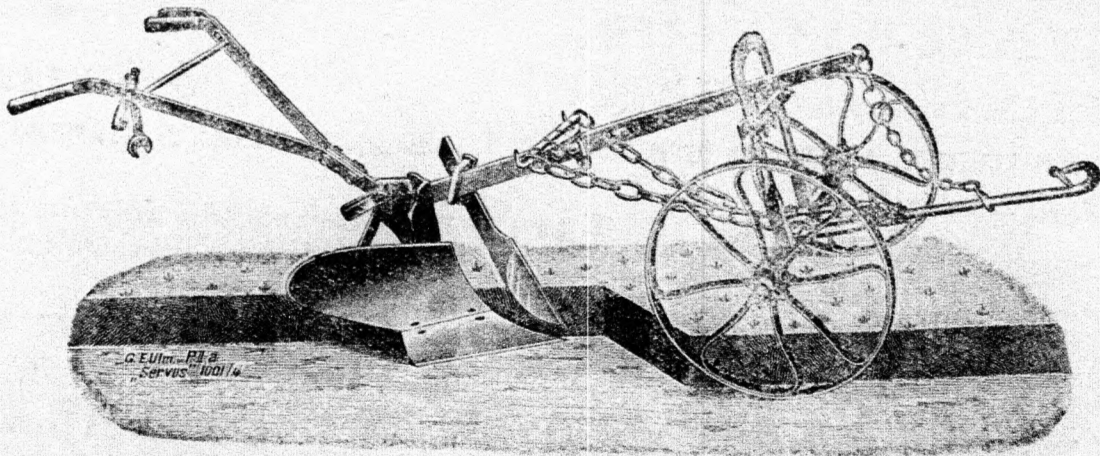
„STANDARD“ szabadalmazott hántóeke vetőszerkezettel
(Drillbugger)

Az Országos Mezőgazdasági Kiállításon
tekintse meg

traktoreszközeinket

fogatosekéinket

Magyarországi vezérképviselőt:

Zentai Soma és Társa Gépkereskedelmi R.T.

Budapest, VI., Teréz-körút 26.

Sürgöncim: EBEREKE

Telefon: Aut. 299-75

Az országos tenyészállatvásárral kapcsolatos gépkiállításon
minden gazda saját érdekében nézze meg
a 17-28 és 27-44 lóerejű

TWIN CITY

traktorokat.

Részletes felvilágosításokkal készséggel szolgál:
NEMZETKÖZI GÉPKERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

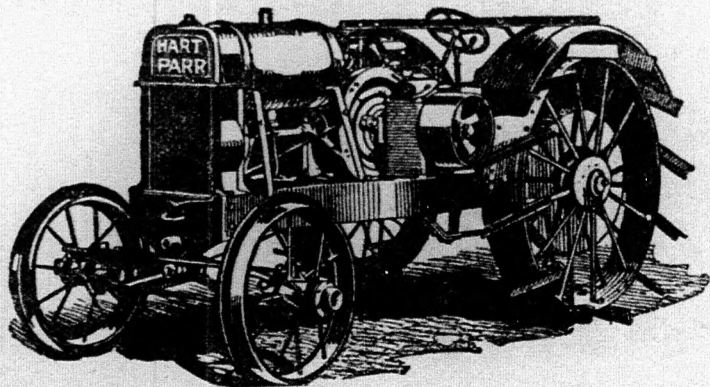
Budapest, V., Vilmos császár-ut 32.

HART-PARR

A LEGERŐSEBB TRAKTOR

24 HP HART-PARR traktorunk **3-vasu** ekével
36 HP HART-PARR „ **4-vasu** ekével
50 HP HART-PARR „ **5-6-vasu** ekével a

LEGNAGYOBB TELJESÍTMENYT, A LEGKISEBB ÜZEMKÖLTSÉG ÉS LEGHOSSZABB ÉLETTARTAM MELLETT SZOLGÁLTATJA!

Egyszerű szerkezetük folytán traktorainknál az alkatrészutánpótlás a legminimálisabb.

Sokszáz fényes referencia
traktoraink felülmúlhatatlan teljesítményéről!

Megfelelő talajon minden traktor szánt,
a HART-PARR minden talajon szánt!

Részletes ajánlattal és ismertetéssel készséggel szolgál:

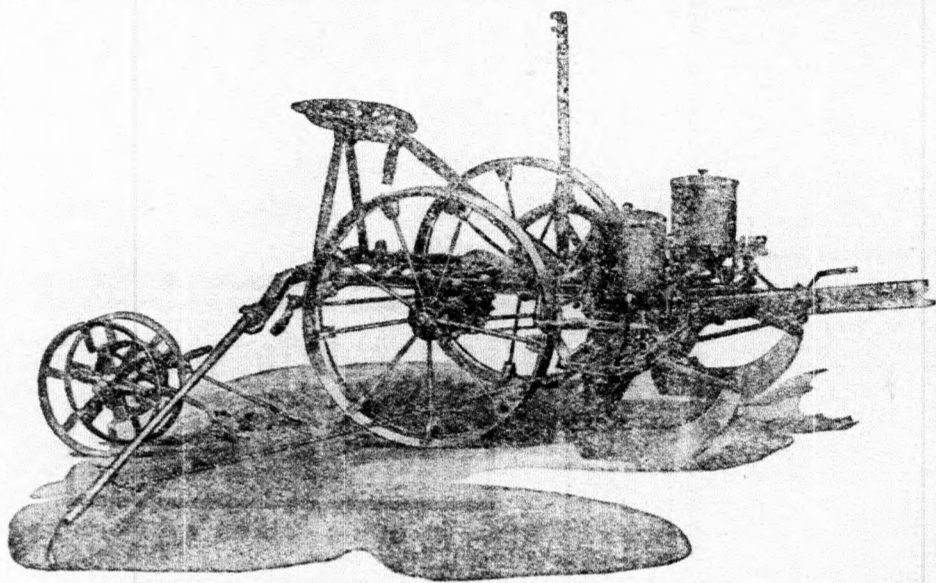
FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR R.-T.
BUDAPEST, V., VÁCI-UT 80.

Tisztelettel meghívjuk a t. Gazdaközönseget, traktorainknak
a folyó hó 21-25-én megtartandó Mezőgazdasági
Kiállításon való szives megtekintésére

A Mezőgazdasági Kamarák egyöntetű megállapítása szerint a múlt évben: a régi eljárással vetett csövestengeri terméseredménye kat. holdankint **8-10** métermázsa,

ezzel szemben

a négyzetesen ültetett csövestengeri terméseredménye kat. holdankint **25-30** métermázsa volt.

Saját érdekében ültessen
eredeti amerikai

„McCORMICK“

tengeri-

négyzetbeültetővel.

100 éves gyártási tapasztalat!

DÉNES B. RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, V. kerület, Váci-ut 98. szám.

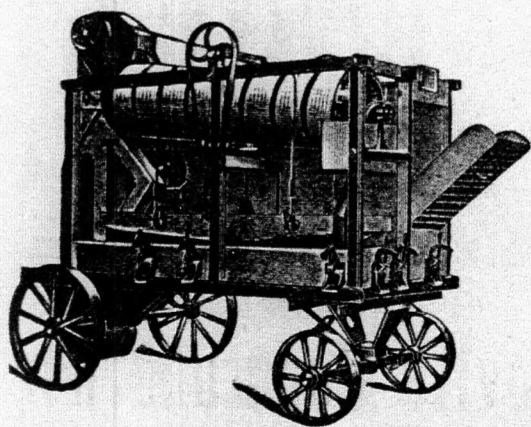
Levél cím: Budapest 56. fiókbérlő

Telefon: L. 909-51, 909-89, 963-42 és 920-63

Sürgőny cím: „Débert Budapest“

Alapítva: 1883. évben

„GAZDASÁGI“ vetőmagtisztító- és kiválasztógép
az összes gabonaféléket, hüvelyes és kerti magvakat
fajsúlyra, nagyságra és csiraképessegre osztályozza.

A Földművelésügyi Minisztérium a vetőmag-
kiválasztás fontosságára való tekintettel

szövetkezetek, alkalmi vevőtársaságok, gazdakörök, községi előljáróságok vásárlásánál

33¹/₃%-al hozzájárul a vételárhoz.

A gép ára P 4500.—

le állami hozzájárulás P 1500.—

a vevő fizet P 3000.—

Törleszthető 3 idény alatt 8% kamattal.

Kérjen árjegyzéket és leírást:

Első Magyar Gazdasági Gépgyár Részvénytársulat, Budapest

Gyár és igazgatóság:

VI. kerület, Váci-ut 19.

Városi telep:

VI., Vilmos osászár-ut 65.

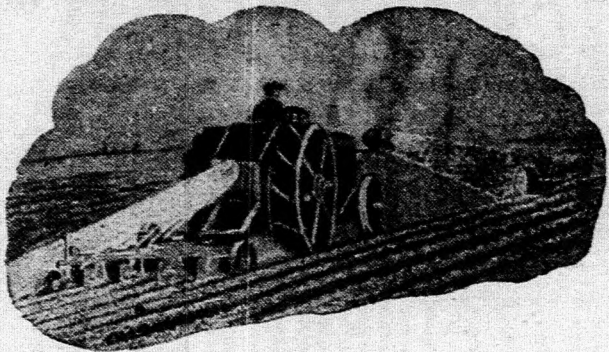
SCHÖNWALD LIPÓT,
burgonyaközvetítő iroda,
Budapest, IX., Lónyay-u. 46.
TELEFONSZÁM: Automata 274 42
Mindennemű ország burgonyatermeléséhez kívánatos bur-
gonyavetőmagféléseket kisebb-nagyobb mennyiségben elő-
nyös fizetési feltételekkel elad. Megbeszélések, üzlet-
kötések, minták bemutatása az Országos Mezőgazdasági
Kiallítás 6. Vár-ár alka mával is eszközölhető. 5904

**Vetőmagnak
Express-borsó**

métermázsánként **45 pengőért** kapható.
Kívánatra mintával szolgálok. **Csanak Jenő,**
Szalkszentmárton, Pest megye. 5810

GŐZEKE

részleteket mindenféle gyártmányt
gőzekekhez készít és szállít precíz kiví-
telben, acél fogaskerekeket,
fémcsapágyakat, tűzszekré-
nyeket, ekevasakat stb.
SODRONYKÖTELEKET
SZILÁGYI és DISKANT gépgyára, MISKOLCON
Első Magyar Gazdasági Gépgyár H. T. Ford-autók.
Fordson traktorok képviselője.

BOSCH traktorvilágítás
megkésztéri gépének teljesítményét, a kedvező időjárást teljesen
kijátszhatja, ha azzal
éjjel is szánt!

Minden traktorra helyszínen is felszerelhető. Működéséért teljes
felelősséget vállalunk
Ara kb. 350 pengő felszerelve
Leírás és ajánlat díjmentes 5888

Látogassa meg kiállításunkat a tenyészállatvásáron!
BOSCH RÓBERT K. F. T. BUDAPEST,
Váci-ut 22-24.
Telefon: *LIPÓT 923-33 Sürgőnycim: MAGNETBOSCH

Miként javítandó meg a
futóhomok és hogyan kell
rajta jóvedelmesező gondálko-
dat folytatni, erre megtanít

Westsik Vilmos
**Az alföldi futóhomok-
talajok okszerű
mezőgazdasága**

1000, 187 oldalra terjedő, gyá-
korlati szakkönyv. Ara 4 P
60 f. "Patria" r.-t. könyv-
osztálya, Budapest, IX. ker.,
Üllői-ut 25.

Most jelent meg!!!

**A földművelés
befejezése.**
A szükséges rendel-
kezőkről szóló tör-
vényekről és végre-
hajtási rendeletekkel.
Összeállította:
Dr. Bandy Ferenc.
Ara 12 pengő.

"Patria" r.-t. könyvosztálya,
Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

**Magyarország
állattenyésztése**

Kiadja az OMGE
Szerkesztő: Dr. Konkoly Thege S.
8 mű azelőzőkötet adatai alapján
írásban és képen le-
merítve az egyes fajtákra nézve
jellegzetes vasúti tenyésze-
ket, melyek mint ajánlható
tenyészállatbázisok forrá-
sok jöhetnek figyelembe.
I. kötet. Wellmann Oszkár:
Szarvasmarhatenyésztés,
köve — — — — — Pengő 8—
II. kötet. Döhrmann Henrik:
Lótenyésztés, köve — — — — —
Pengő 8—
III. kötet. Dörner Béla: Bor-
jútenyésztés, köve — — — — —
Pengő 8—
IV. kötet. Kovács Béla: Juh-
tenyésztés, köve — — — — —
Pengő 8—
"Patria" r.-t. Könyvosztálya
Budapest, IX. Üllői-ut 25.

A Nagycenki Cukorgyárak Részvénytársulata

**korpamajori
eredeti import telivér
szimmentáli tenyészete**
feloszlik és az összes bikák, tehének és üszök
eladásra kerülnek.
Utolsó évi tejhozam: 3500—7528 kg.
Kívánatra katalógust küldünk.
Vasutállomás: Bük, (Sopron megye.)
Sürgőnycim: „Cukorgyár Bük” Telefon: Csepreg 4.

A legjobb a legolcsóbban!

Meszezzünk!

**Mész-szegény, szikes és homokos
talajok** feljavítására szolgáló, az állami szikes-
talajjavítóakció által előírt vegyi összetételű és
finomságú
szénsavdus mésztrágyát
(több mint 95 % mésztartalom)
szállít minden mennyiségben, azonnal, a legol-
csóbb áron vagontelekben a
TALAJMŰVELŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG MÉSZRŐPOR-ÜZEME
az állami szikes-talajjavítóakció szállítója
Budapest, V., Alkotmány-u. 25. (Tel.: 291-94)
Kérjen ismertetést és árajánlatot!

**A vidék legrégebb és
legnagyobb gépáruháza**
**Pontos és lelkiismeretes
kiszolgálást biztosítja
cégünk 50 éves fennállása**

**Ha használt
TRAKTÓRÁT
CSÉPLŐJÉT
be akarja cserélni
forduljon
Iczkovits Gépáruházhhoz
Békéscsaba**
a Cormick-traktorok délmagyarországi képviselője
az Első Magyar Gazdasági Gépgyár kerületi
képviselője
**A Mezőgazdasági Gépkiállításon
résztvesszünk!**

**Baromfiak, hussertések, mindenféle tenyészállat
eletésére legalkalmasabb a**

BALATONI HALLISZT

Olcsóbb és jobb, mint a külföldi halliszt!

Saját érdeke ellen eszelepszik, ha bizonytalan eredetű, tengeri halak zsíros
és sós hulladékaiból készült halliszt vásárlásával a külföldet és annak közvetítő-
kereskedelmét gazdagítja.
A sovány balatoni keszegből és gardából készült halliszt összetételéről és
legmodernebb—vakuumos sterilizáló—előállítási módjáról bármikor meggyő-
ződhet. Hallisztünk kiváló minőségéről, magas tápértékéről, a vele elért kitűnő takar-
mányozási eredményekről a **spontán elismerőlevelek nagy száma tanuskodik.**
Tulhevités, ártalmas savak képződése kizárva, mert a balatoni hallisztet
50—55° hevítés mellett szárítják, amely eljárás a halak **vitamintartalmát**
is megőrvi.
Világos színe, enyhe szaga is előnyösen különbözteti meg a külföldi vörös
és barna, penetráns szagu halliszttektől.
Kapható mindenkor és bármely mennyiségben, postaesomagban is, a

BALATON HALÁSZÁTI R.-T.-nál Siófokon és Fonyódon.

Jelenlegi egységár: nagyban 54 (ötvennégy) fillér kg-kint, postaesomagban
60 (hatvan) fillér kg-kint, hozzá a csomagolás (zsák) önköltségi árban
ab feladóállomás.
Uradalmaknak kedvező fizetési feltételek.
Ismertetések, használati utasítás ingyen és bérmentve.
Saját érdekében tegyen mielőbb kísérletet!

FORD...
LŐHE...
SZIKE...
CYPHE...
BÜCH...
VIDEK...
ISKOLA...
ELADÓ...
DORNE...
STUBAT...
FLEISCH...
SOK DE...
AUSTIN...
HA SOK...
42"-OS E...

ELADÁS

FORDSON-tractor, Első Magyar Gazdasági 800-as cséplővel, 2 éves gépek, teljesen jókarban eladó. Tábi Antal, Gyöngyöspata. 1102

FORDSON-tractor, két darab, kevéssé használt, lámpával, regulátorral, szűrtárással, Oil-vér-ékevel, teljesen jókarban eladó. Hatházy Imréné, Kunmadarason. 1103

LŐHEREMAG, államilag ölmézetelt, saját termései vörösbarna, ab vasutállomás 200 pengőért eladó. Jankovich Béla gazdasága, Rácalmás, Fejér m. 1104

SZIKESKÉK egyetlen fája, szépen fejtett, ótvés amerikai kőrös darabonként 40 fillér, nagyobb rendelésnél árengedmény. Willmann Szállás, Mátételke-Oalmás, Bácska. 1106

CYBERS Keltetőgép, valódi amerikai gyártmány, háboru előtti, szax tejsára eladó. Madányi Géza, Jánoshalma, Bácska. 1145

BÜCHAGYMA, makói, husz métermérsza a legújtanóssabb naplaron, kisebb-nagyobb ártékben kapható. Szikossy Kertgazdasága, Budapest, VII., Erzsébet királyné-ut 14. 1146

YIDÉKI kastélyszéri uriak, gyönyörű termő legemesebb fajgyümölcsösök eladó jól megközelíthető helyen. Győr megyében, víkoltózes miatt feltűnő ócsa áron. 7 nagy szoba, 11 méteres ebédővel, fürdőszoba, melléképületek, vízvezeték, istálló, jégverem, melléképületek. Díszkert veszi körül, hatul gyümölcsös, konyhakert. Telék kb. 6 magyar hold. Díjtalan kimerítő ismertetést küld a tulajdonos megbízottja, O. F. B. Pánczy Ingatlanforgalmi Győr, Arpad-ut 27. 1173

ISKOLÁZOTT szűk, 6 éves, dus gyökerezett, igen szép példányok, visszamatav, 180-tól 150 cm magasak, törzsvastagság a földtől egy méter magasban körülmérv 5-11 cm, tavaszi kiltetésére darabonként 60 fillér, százonként 70 pengő, ezonként 600 pengőért csomagolva. Pusztay állomáson ültetvelet vasúti adva, ottani birtokosról szállítatnak. K. N. László, Budapest, VII., Stefánia-ut 18. 1174

ELADÓ cséplőkomobil, Gróf Wenckheim László békesi uradalmából eladásra kerül két darab számfeletti huzatos gőzkomobil. A gépek használtak, de jókarban levők a megtekinthetők az uradalom tarbospusztai gépműhelyében. 1176

DORNER BÉLA legújabb szak-könyvvel: A sertés tenyésztése és hizlása, 18.-P. - Réték és legelők művelése és termelés fokozása, 14.-P. - A kereskedelmi trágyák úrtétele, gyűjtése és használata, 14.60 P. - Burgonyatermesztés, 4.20 P. Kaphatók a „Patria”, r. t. könyvosztályában, Budapest, IX., Üllői-ut 25. 1177

STUKATERNÁD, kb. 7 vagonnal eladó, állomáson vagonba rakva. Urál Csák György gazdasága, Balószeg, Pest m. 1177

FLEISCHMANN-féle első évt utantemű nemesített vetőmagteremtő tézdeli közpár 10% eladó. Romenyik István, Hegymeg, u. p. Hatvan. 1192

SOK DERÜS PERCET szeres-betünk magunknak, ha előlvasuk lovag Kerpely Béla gazdasági visszamelekezéseit, melyeket „A régi jó gazdaságlálógó” címmel egy nagyszerű könyvben foglalt egybe és Faragó Sándor eredeti módon illesztette. Ára 4 pengő, „Patria” r. t. könyvosztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz. 1193

AUSTIN-tractor, teljesen új, 25% engedménnyel, Hotherr-féle 600 mm-es, 5 nyáron cséplőpetrolmotoros cséplőgarutúra feláron, hétszemélyes kombinés Lancia személyautó nagyváron eladó, mind kiváló karban, garantált éremképes állapotban. Bővebbet Dehreczi Endre gazdaságában, Gyoma, vagy Budapest, Gelbert-szálló 42B, délelőtt 9-12-ig személyesen. 1193

HA SOK A PATKÁNY, írunk az Jablonowski és Kadocsa könyvének útmutatásai alapján. 1 P 80 fillér beklidése ellenében bérmentve szállítja a „Patria” r. t. könyvosztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. 1194

42-08 Első Magyar Gazdasági cséplőszekrény, 4 éves, körül-gyérős, Hotherr szivógázlokomobil, kazalozóval, teljes fel-szereléssel külön-külön is eladó. 54-os Máv. cséplő- és kiser-gépek is kaphatók. Szabó Antal, Buda-pest, VI., Lehel-utca 11. 1194

NÉMETORSZÁGBÓL érkező, ott államilag elismert kiváló korai törzsburgonyából 50 mázsa át-adó ab Monor 30 filléért. Möller Pál gazdasága, Vasad. 1195

AZ ALFÖLDI FUTÓHOMOK-TALAJOK ÖKSZERÜ MEZŐ-GAZDASÁGI. Westik Vilmos ebben a munkájában részlete-sen és meggyőzően tárgyalja, hogy miként lehet a sovány, száraz futóhomokot szertny anyagi eszközökkel is jó ter-mésbe hozni. A könyvet 5 pengő előzetes beklidése e-le-nében bérmentve küldi a „Patria” r. t. könyvosztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. 1196

POWLER-típusú 9-es cke ki-tűnő állapotban eladó. Csobajl Gyula gazdaságában, Csobajl, Szabolcs m. 1196

A BORJU felneveléséről írt Wellmann Oszkár dr. professzor egy 72 oldalra terjedő művet, melyet minden gazdának el kellene olvasni. 4 pengő 20 fillér ellenében küldi a „Patria” r. t. könyvosztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. 1197

Extrahált Szojadara, Halliszt, Husliszt, Vérliszt a legmagasabb protein-tartalommal, mindenféle 5784 Olajpogácsák kaphatók Grünfeld Alajos cégnél Budapest, V. Nádor-u. 8. Telefon: Aut. 835-44

BAROMFITENYÉSZTŐKNEK a következő szakkönyveket aján-ljuk: Winkler: Baromfitenyésztés, 2. kiadás, 10 P.; Pred-merszky: A tojásfarmer, 8 P.; Szőnyey: A csirkefarm, 4 P.; Bakosa: A yukok tojásfozha-mának fokozása, 1.20 P.; „Patria” r. t. könyvosztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz. 1198

Fattinger-féle la vérliszt Extrahált szojadara Speciális halliszt Pehelyszerű Dorschliszt Speciális husliszt Univerzális sertéstakarmány Extrahált repcedara és mindenféle olajpogácsák a legmagasabb beltartalom-mal legolcsóbban kapható: ZWEBNER JACQUES cégnél Budapest, V., Nádor-u. 28. Telefon: Automata 140-72

GAZDA ADÓIT népszerűen és könnyen érthetően ismerteti dr. Károly Hessz most meg-jelent műve, melyet 5 pengő előzetes beklidése mellett bér-mentve szállít a „Patria” r. t. könyvosztálya, Budapest IX., Üllői-ut 25. 1201

Száraz KŐRIS keréktalp és ákacküllő szil bognár- és tűzifa kapható 5880 SPITZER A. JÓZSEF fakereskedőnél, Dunaföldvár. AUTÓKÉZIKÖNYV. Az autó szerkezete, kezelése és vezetése. Írta: Welner Emil. 520 ábra, 610 oldal. Ára fűzve 15 P, kötve 17 P 50 f. A kézikönyv a nagyközönség számára van írva és a kezdő sofőröktől a más szakmában működő mérnökig mindenki élvezettel és tanul-sággal olvashatja. „Patria” R. T. könyvosztálya, Buda-pest, IX., Üllői-ut 25. 1202

VILLA, a tolnai holt Duna par-tján, közvetlen a közég mellett, 6 szoba és melléképületek, vízvezeték és villanyak, gyümölcsöskertben május hó 1-ére kiadó az öreg-vajkai gazdaság-ban, u. p. Tolna. 1157 BÉRELNÉK 500-600 holdas birtokot. Ajánlatokat közvetlen tulajdonostól kérek. Közveti-ötök nem díjazok. Báron Ist-ván, Budapest, V., Falk Miksa-utca 24. 1202

STADLER

KAPU

KERÍTÉS

Gyáriroda: Budapest VI., Teréz-körut 43. Kedvezményes műtrágyák kamatmentesen 6-12 óra, erőtakarmányok kaphatók Berczeller Jenő műtrágyakereskedőnél Budapest, V., Nádor-utca 12. Telefon: 207-80 5911

VÉTEL

Eladni akar valami gazdasági gépet? Forduljon díszlombai Brass és Úrményi céghez Budapest, V., Báthory-utca 7. 1951

GŐZPREK és löprések, Hof-herr és Schrantz gyártmányuak megvételre kerestek. Aján-latokat Schreier Béla Keres-kelet Részvénytársaság, Budapest, VII., Izabella-u. 34. kérik. Telefon: József 320-52; József 438-49. 1060

MEGVÉTELRE keresek közép-birtokot, fővároshoz közel, jó uralkal, gazdasági épületek-kei, előrendül szántókkal, vas-utállomással vagy műton. Birtokleírások Gruber György dr. ügyvédhez, Budapest, V., Szabadság-tér 11. küldendők 1093

HASZNÁLT esőpórgépet vennék Fordsonhoz golyóscsa-págyasat. Ajánlatok és leírás Bielek Károly, Budapest, VIII., Ta-vaszmező-u. 18. 1180

KERESEK megvételre 200-500 darab, 2-4 éves hasas vagy fias rambull juhok. Cim a „1181” alatt kiadóban. 1181

3-4 évnél nem idősebb, ki-fogástalan, kizárólag Mav. gyártmányu. golyóscsa-págyas 54.-os cséplő megvételre keres-tetik. Ajánlatokat „Azonnal fizetek 1199, jelgére a „Köz-telek”, kiadóba kérek. 1199

GAZDASÁGI felszerelés: ekék, boronák, 17-19 soros vető-gépek, morzsolók, fűkaszálók, kőszőrök, új állapotban melyen a gyári áron aint kaphatók. Szabó Antal, Budapest, V., Lehel-utca 11. 1200

HASZNÁLT WD motoreke, használt Am Ganz-motor, használt Hanomag-tractor gyárilag teljesen karbavételezve, kedvező árban kapható. Érdeklődéseket e lap kiadóhivatalába „1201” jelleg alatt kérik. 1201

BÉRBE adnám hat éves szerző-déssel Esztergom melletti há-rom holdas, hatszobás villámot. Alkalmos kertészetre, baromfi-selyemhernyótenyésztésre, téhe nevelésre. Némethy ezredesné, Miskolc, Urak-u. 7. 1109

TENYÉSZÁLLATVÁSÁR Ito-gatói vásár alkalmával bér-letnek szépen burtozott tiszta szobák fürdőszoba használatai. Budapest, IX., Angyal-u. 7/A, földszint 1. 1147

MINDEN GAZDANAK

NELRÜLÖZHETETLEN, hogy a DR. RÁCZ-FÉLE SZAB. FÜLGOMBOKKAL

Állatait tartósan megjelölje, ha 1. állatállományát pontosan ellen-őrízni akarja, 2. ha házi törzskönyvet vezet, 3. ha állatait közös legelőn, vagy idegenben tartja, 4. ha juhállományát nem a gyap-jut rontó szurokzásokkal akarja tartósan megjelölni. 5838

100 darab ára szarvasmarhák és sertések számára 25 P 100 darab ára juhok számára 15 P Megrendelhető kizárólag vitéz Kiss Lajos urad. tisztartónál, Tiborszállás, Szatmár megye.

12 HAVI HITELRE

szállít évi 9% kamat mellett minden fajtájú bel- és külföldi tenyész- és igásállatot.

Importált Yorkshire-i tenyészsertést, anyasertéseket, kanokat. 2250

Kül- és belföldi teheneket és mindennemű haszonállatot. Minden további felvilá-gosítással szolgál a British and Magyar Corpora-tion Ltd. képviselője:

Magyar Város- és Községfejlesztési R.-T. állatkereskedelmi osztálya BUDAPEST, V., Béla-utca 8. sz.

PAREY német szak-könyvárjegyzékét ingyen küldi a „Patria” R.-T., Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám.

Ujdonság! A szeszgyártás kézikönyve

Írta: Dr. Mérics Tóth Jenő és Otvroszky Antal 720 oldal, 143 ábra, 100 táblázat Fűzve 32 P, kötve 36 P „Patria” r. t. könyv-osztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám

„Patria” r. t. könyv-osztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám

Gazdasági Számadás

kis- és középbirtokosok részére szükséges nyomtatványokból, rövid használati utasítással. Szerkesztette: Ormándy János ny. m. kir. gazd. akadémiai tanár, a Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara igazgatója. Kiadja: a „Patria” Irodalmi Vállalat és Nyomdai Részvénytársaság, Buda-pest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek)

A „Gazdasági Számadás” magában foglalja azokat a nyomtatványokat, amelyek az eddigi gyakorlat szerint a legjobban beváltak és olyan mennyiségben, hogy egy 100-500 holdas gazdaság vezetésére 1 esztendőre elegendő.

Tekintettel azon körülményre, hogy a gazdasági könyvvezetés lezárása rendszerint minden naptári esztendő végén történik, a „Gazdasági Számadás” akként állított össze, hogy 300 holdig egy darab 100 lapos, 500 holdig terjedő gazdaság részére egy darab 150 lapos könyv egy esztendőre elegendő legyen.

A „Gazdasági Számadás” nagysága 23 x 31 cm. s a könyv erős félvázonkötésben, zöld borítással, elől tárgymutatóval van ellátva. 100 lapos terjedelemben 20.- pengő 150 " " 25.- "

A „Gazdasági Számadás” a következő nyomtatványokból áll: 1. Általános vagyonieltár 11. Sertések számla 2. Pénzületi főkönyv bevétel 12. Juhok számla 3. " " kiadás 13. Baromfi és méhészet számla 4. Leszámolási jegyzék 14. Vetés, aratás és cséplési jegyzék 5. Napszámosjegyzék 15. Takarmányozási jegyzék 6. Gabonamérők számla 16. Cselődbérjegyzék 7. Takarmánymentek számla 17. Pároztatások és ellések 8. Anyag és szerek számla 18. Fejési napló 9. Lovak számla 19. Leitári számadás 10. Szarvasmarhák számla 20. Vagyon- és tisztájtövedelmi mérleg

A felsorolt nyomtatványok külön ívekben is kaphatók, ára: ivenkint —30 fillér.

Express-vetőborsó

Gyánti bér gazdaságunkban, zstisfektelenített I. rendű minőségű, vetésre gondosan előkészített 5865

Holtfelszerelés

1000 holdas bérlet meg-szűnése folytán kedvező fizetési feltételek mellett eladó Jakabszállási gazdaság u. p. Tápiószáp. Vasutállomás: Tápiószáp-Tápiószáp. 5908 Telefon: TÁPIÓSZÁP 17

Konzervgyári berendezés

főzelék és zöldség feldolgozására jutányos áron eladó a Magyar Kereskedelmi r.-t.-nál, Gyön-gyöson. 5885

Kertészeti üzemtan, érték- és jövedelemszámítástan Írták: Mahács Mátyás és Liszka Jenő. Ára: 10 pengő. E mű segítségével bárki előzetesen összeállíthatja a kertész-kedéshez szükséges költségeket és tájékozódást szerezhet a várható jövedelemről. Ha pedig el akarja adni kertjét, gyümölcsösét, ugyancsak magá állapíthatja meg a helyes eladási árat. „Patria” R.-T. könyvosztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. 1199

Eladó szőlőoltványok

a Kompolt-pa-Ádi Híthizomnyi Uradalom feldebről kerülőtenek oltványosporító telepéről az 1929. év tavaszán alábbi fajok kerülnek kiadásra: 1. éves szőlőoltványok Muscat Ottonel, Fehér Chasselase, Passatutti, Hárslevelű, Zöld Sylvani, Kövidinka, Rajnai Rizling. Visszagyökereztetett oltványok Olasz Rizling, Leányka, Nagyburgundi, Bánási Rizling.

Az oltványok alanya Híparia Portalls és a fajtiszta ságért az uradalom szavatol. Az eladási feltételekről felvilágosítást nyújt az urada, loma főszálgazgatója Kompolt, Beves m. 5901

Bérhizlalás Nagytétényben

magasösszegű olcsó kölcsönnel! Kedvező bérhizlalási feltételek! Kiváló hízalási eredmény!

Felhizlalt sertések legelőnyösebb értékesítése bel- és külföldi piacokon

Magyar Sertéshizlaló és Husipari R.-T. Nagytétény, Déli vasut 2322

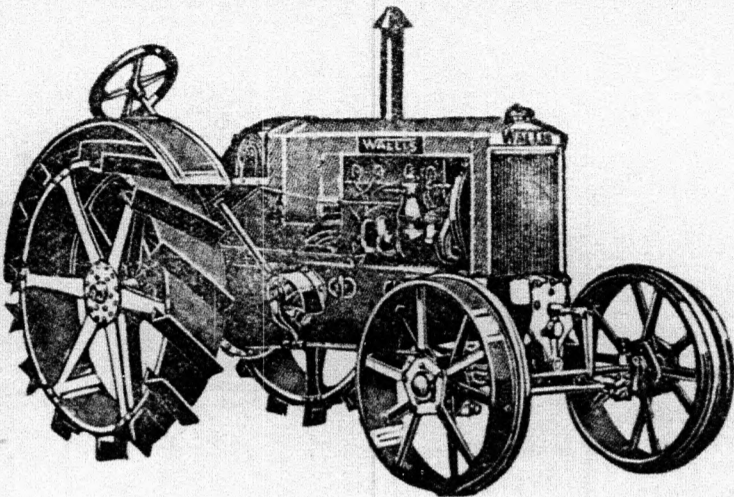
Sürgöncim: SHIRT — Telefon: József 384-10 és József 413-44 Felszólításra kimerítő közvetlen tájékoztatás!

Felülmulhatatlan

20 HP és 30 HP

Wallis traktorok

teljesítőképessége, tartóssága,
olcsó üzeme.

Massey-Harris gyártmány!

Messzemenő
garanciákkal
kedvező
feltételek
mellett
szállítja:

Nemzetközi Gépkereskedelmi Részvénytársaság

Budapest, V., Vilmos császár-ut 32.

Melegágyablakokat
vaskoros, 100 x 100, rakár-
futányosan szállít.
Farkas és Társa R.-T.
vaszerkezeti- és lakatosárú gyára
Budapest, VI., Lehel-utca 8. szám
Telefon: Lipót 903-62 2190

Garantáltan
legjobb minőségű **tőzegfekál-komposzttrágyát**
azonnal szállít váltóhittel ellenében is
és előjegyzéseket elfogad.
A Magyar Városok Gazdasági Központja R.-T.
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 40. Telefonszám: József 398-21

Deodara és Krüger
vetőburgonyákra
vagon- és kisebb tételekben megrendeléseket
tavaszi szállításra elvállalunk. Megkeresésre
ajánlatot küld báró Bornemissza Uradalom,
Dees, Tolna megye. 5908

Kérjen ajánlatot! Adja fel az eladni valót!
Tenyész- és igasállatokat mindennemű használla-
tot előnyös feltételek mellett hiteltre is szállítunk!
Friss fejős borjas tehének Növendékjóságok
Juhok, Igásókrök, Csereüzleteket lebonyolít
Képviselet:
Kallós-Kovács Mezőgazdasági Anyag-
beszerzők és Bizományosok
Budapest, VI., Lovag-utca 15.
Telefon: Aut. 104-17 5884

Eladó
Pontyivadék.
A csurgói Tőgazdaságban kapható
kb. 3000 kg. nemes gyorsfejlő-
désű pontyivadék. Cim: Meller
Henrik Csurgó, Somogy m. 5882

Keresünk 300-400 darab
választási malacot
Lincoln vérben, vagy Yorkshirei-Mangolica
keresztzetben. Ajánlatokat jelleg-, kor- és ár-
jelöléssel kérünk. 5889
Diópusztai gazdaság, Nemetlud.

AZ EREDETI CATERPILLAR

VÉDJEGYŰ

TRAKTOROK

A MÁRCIUSI TENYÉSZÁLLATVÁSÁRON UZEMBEN MEGTEKINTHETŐK LESZNEK!

VASUTI IGAZOLVÁNYT KÜLDÜNK

STEYR MŰVEK R.-T.
BUDAPEST, VI., LEHEL-UTCA 25. SZ.

Működéséről: Minden szövegszerű bejelentés... 50% engedmény, legkisebb hirdetés díj 50 fillér

KISHIRDETÉSEK

Betöltendő állásokra vonatkozó hirdetőket csak a munkaadó bíróság vagy bérleti címek kitételeivel közölünk. Csak választékosan elhatározott levelekre válaszolunk. Hirdetéseket zárható hétfő, illetve csütörtök délután

Díjtalan állásajánlatok!

Az ötéves évi fennálló Magyar Gazdatisztok és Erdőgazdatisztok Egyesülete (Budapest, IX. Ullói-ut 25.), melynek elnöke m. kir. gazdasági főtanácsos elnök és Fabricius Endre ügy-alelnök vezetése alatt működik, kötelezően tartozó tagjai díjtalanul hozzá beöltendő állásokra javaslatot. Minden uradalomnak, gazdaságnak, birtokosoknak érdeke, hogy beöltendő állások szerződés (földművelés, mezőgazdaság, erdőgazdálkodás) a Magyar Gazdatisztok és Erdőgazdatisztok Egyesületétől, mint legmegbízhatóbb helyről szerezzék meg.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDATISZTEK

OKLEVÉLES gazdasági segéd... azonnali beöltendő állás... 1161

GAZDATISZTEK

GAZDASÁGI gyakornok, iró... 1097

GAZDATISZT hosszabb bizonyítványokkal... 1185

GAZD. ALKALMAZOTTAK

GAZDASÁGI gépész, jó lovas... 1096

GYAKORLATI kérészt keresek... 1159

KERESKÉK szakképzett... 1160

ÁLLÁS KERESŐK

OKL. GAZDATISZTEK

OKLEVÉLES gazda bármikor... 1098

NŐS iró... 1120

OKL. GAZDATISZTEK

OKLEVÉLES gazda bármikor... 1098

INTENZÍV gyakorlati... 972

OKLEVÉLES intéző, r. kath... 1183

OKLEVÉLES intéző, r. kath... 1183

OKLEVÉLES gazdász, 25 éves... 1183

GAZDATISZTEK

GAZDATISZTI, ispáni... 977

GAZDATISZT, 39 éves... 1038

FÖLDMŰVESKOLÁT

Földművelésiskolát végzett... 1116

VÉGZETT földműves... 1116

NAGY gyakorlati... 1117

INTÉZŐ, keresztény... 946

GAZDATISZTI... 1162

FÖLDMŰVESKOLÁT... 1163

GAZDATISZTI, ispáni... 930

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1184

JÓZANÉLETŰ és gondolkodás... 1184

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1184

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1184

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1184

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1184

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1184

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1184

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1184

SOFFÓR, nőtlen, kovács... 970

SOFFÓR, fiatal, aki a szerelés... 1128

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 939

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1043/4

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1094

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1065

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1066

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1071

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1072

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1074

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1075

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1153

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1158

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1161

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1164

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1166

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1167

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1168

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1169

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1170

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1171

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1172

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1173

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1174

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1175

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1176

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1177

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1178

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1179

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1180

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1181

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1182

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1183

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1184

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1185

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1186

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1187

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1188

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1189

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1190

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1191

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1192

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1193

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1194

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1195

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1196

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1197

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1198

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1199

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1200

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1201

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1202

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1203

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1204

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1205

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1206

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1207

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1208

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1209

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1210

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1211

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1212

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1213

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1214

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1215

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1216

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1217

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1218

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1219

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1220

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1221

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1222

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1223

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1224

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1225

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1226

Schulz... KALANDEFFALAZÁSOK, IPARI KEMÉNYÍTÉSEK, MÉSZEKÉTO KEMÉNYEK

MEZŐGAZDASÁGI munkát vállalok bármennyi emberrel. Dery Lajos munkavállalkozó, Rábadhív, Vas megye, 1172

Venni akar valami gazdasági gépet alkalmi áron? Forduljon bízalommal Braun és Urányi céghez

MEZŐGAZDASÁGI munkát vállalok bármennyi emberrel. Dery Lajos munkavállalkozó, Rábadhív, Vas megye, 1172

MEZŐGAZDASÁGI munkát vállalok bármennyi emberrel. Dery Lajos munkavállalkozó, Rábadhív, Vas megye, 1172

MEZŐGAZDASÁGI munkát vállalok bármennyi emberrel. Dery Lajos munkavállalkozó, Rábadhív, Vas megye, 1172

MEZŐGAZDASÁGI munkát vállalok bármennyi emberrel. Dery Lajos munkavállalkozó, Rábadhív, Vas megye, 1172

MEZŐGAZDASÁGI munkát vállalok bármennyi emberrel. Dery Lajos munkavállalkozó, Rábadhív, Vas megye, 1172

MEZŐGAZDASÁGI munkát vállalok bármennyi emberrel. Dery Lajos munkavállalkozó, Rábadhív, Vas megye, 1172

MEZŐGAZDASÁGI munkát vállalok bármennyi emberrel. Dery Lajos munkavállalkozó, Rábadhív, Vas megye, 1172

MEZŐGAZDASÁGI munkát vállalok bármennyi emberrel. Dery Lajos munkavállalkozó, Rábadhív, Vas megye, 1172

MEZŐGAZDASÁGI munkát vállalok bármennyi emberrel. Dery Lajos munkavállalkozó, Rábadhív, Vas megye, 1172

MEZŐGAZDASÁGI munkát vállalok bármennyi emberrel. Dery Lajos munkavállalkozó, Rábadhív, Vas megye, 1172

MEZŐGAZDASÁGI munkát vállalok bármennyi emberrel. Dery Lajos munkavállalkozó, Rábadhív, Vas megye, 1172

MEZŐGAZDASÁGI munkát vállalok bármennyi emberrel. Dery Lajos munkavállalkozó, Rábadhív, Vas megye, 1172

MEZŐGAZDASÁGI munkát vállalok bármennyi emberrel. Dery Lajos munkavállalkozó, Rábadhív, Vas megye, 1172

MEZŐGAZDASÁGI munkát vállalok bármennyi emberrel. Dery Lajos munkavállalkozó, Rábadhív, Vas megye, 1172

MEZŐGAZDASÁGI munkát vállalok bármennyi emberrel. Dery Lajos munkavállalkozó, Rábadhív, Vas megye, 1172

MEZŐGAZDASÁGI munkát vállalok bármennyi emberrel. Dery Lajos munkavállalkozó, Rábadhív, Vas megye, 1172

MEZŐGAZDASÁGI munkát vállalok bármennyi emberrel. Dery Lajos munkavállalkozó, Rábadhív, Vas megye, 1172

MEZŐGAZDASÁGI munkát vállalok bármennyi emberrel. Dery Lajos munkavállalkozó, Rábadhív, Vas megye, 1172

MEZŐGAZDASÁGI munkát vállalok bármennyi emberrel. Dery Lajos munkavállalkozó, Rábadhív, Vas megye, 1172

STADLER... YUKÁRI LÁNCOK... Gyáriroda: Budapest VI., Teréz-körút 43.

ÁLLATOK

BAUER B. GYULA R.-T.

ÁLLATBIZOMÁNYS Budapest, VIII., Bezerédy-utca 10.

Hízott- és sovány sertések, szarvasmarhák, borjúk, juhok, bárányok, szalonna, zsir és hus

Export! 2230 Import! Sertésfélémezők címe: Budapest-Ferencváros Sertésfélémezők

Marhatelepek címe: Budapest-Ferencváros Marhatelepek

Kiváratott sertésfélémezők címe: Budapest-Ferencváros Kiváratott sertésfélémezők

A HUSBERTÉNYESZTŐ Országos Egyesülete (Budapest, IX., Köztelék-u. 8.)

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1227

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1228

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1229

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1230

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1231

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1232

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1233

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1234

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1235

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1236

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1237

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1238

Teheneknél, kocáknál

petefészektől (miskarólást) végez, rejtett heréjű (komor) mént herél Mohácsy Jenő állatorvos, Debrecen, Telek-u. 9.

URADALMAKBAN

mezőgazdasági munkát vállalok bármennyi emberrel. Dery Lajos munkavállalkozó, Rábadhív, Vas megye, 1172

MEZŐGAZDASÁGI munkavállalkozó

kisbék-nagybék csoportban tavaszi-nyári munkát vállal. Kovács Sándor, Rábadhív, Vastód-u., Vas m. 1052

ELVÁLLALOM

mindennemű nyersbőr kidolgozását (felébe) készítek cseres és chromos gépszíjat, blankot, boxot, bárány- és vadbőrökből szőrmet. Weber Henrik, Celdömölk, 965

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1239

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1240

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1241

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1242

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1243

GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1244

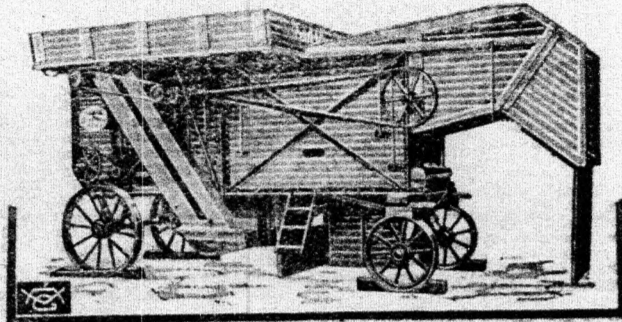
GAZD. ALKALMAZOTTAK... 1245

Utolérhetetlenül

tökéletes, tartós és nagy teljesítőképességű

az **Államgépgyári**
acélkeretű
golyóscsapágyas **cséplőgép**

Előnyös fizetési feltételek mellett
szállít minden mezőgazdasági gépet:

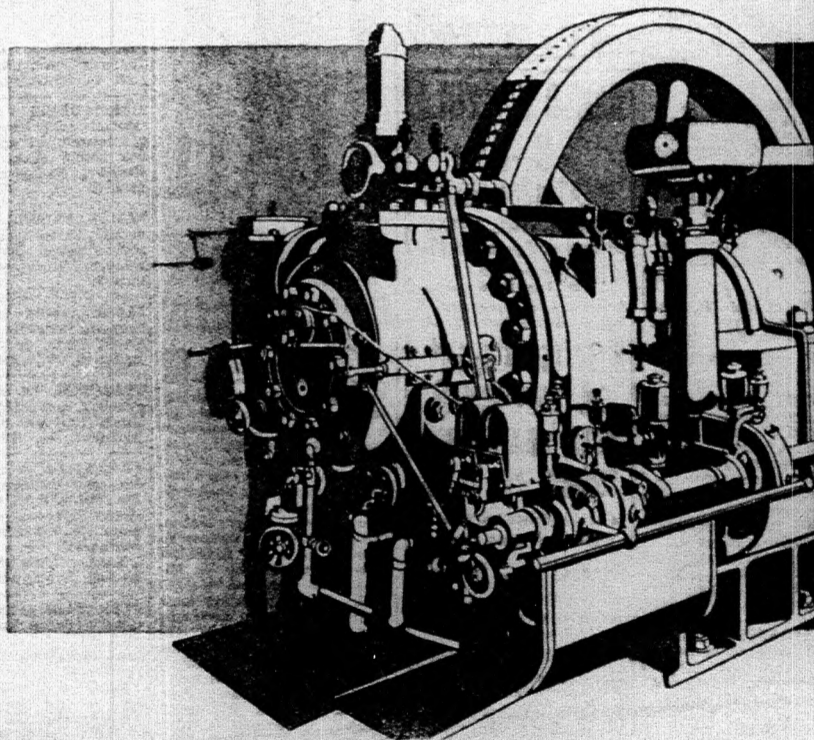
Szemvesztesség
nélkül működik!

Piacképes gabonát
szolgált!

**Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége,
Nemzetközi Gépkereskedelmi Részvénytársaság**
Budapest, V., Vilmos császár-ut 32.

HAZAI GÉPKERESKEDELMI RT.

V. VILMOS CSÁSZÁR UT 76 -- GANZ ÉS TÁRSA DANUBIUS
GÉP-WAGGON-ÉS HAJÓGYÁR RÉSZV.TÁRS.
VEZÉRKÉPVISELETE.

SZIVÓGÁZ
FÖLDGÁZ
DIESEL
BENZIN
PETROLEUM

MOTORK

TELEFON: 908-90.908-91
SÜRGÖNYCIM-MÁSHNA.

Gőzekeberszántást

ősz és tavaszi szántást, gyéptörést, szőlőtelepek,
faiskolák, erdősítések mély rigolozását elvállalja

Wolff Ernő, Budapest-Kelenföld
2073 Telefon: József 358-65 Sürgönycim: Wolffeke Budapest

Középkorai rózsá-, Őszi rózsá-, Ella-, Deodara-,
Krüger-, Wohltmann-, Kifli- és „Bellona“-

vetőburgonyákra

megrendeléseket tavaszi szállításra el-
fogadunk. Arajánlattal szolgál: **Szold Manó**
gazdasága, Mezőlak. 5723

Zabot, szénát és szalmát

Állandóan nagyobb tételben vásárol a Magyar-
országi Üregtörés- és Hajtók Ön-
segélyező és Gazdasági Egyesülete. Minak
csatlakozásával a részletes feltételek közlése mellett
kizárólag termelőktől kér ajánlatokat.

BENKŐ ISTVÁN egyesületi elnök Budapest, VII.,
Szabó József-utca 14. sz. 6900

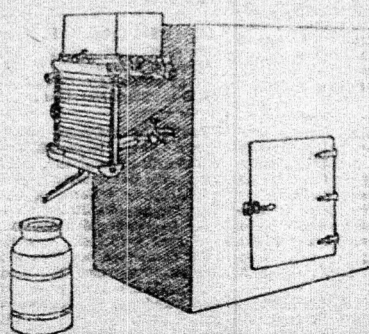
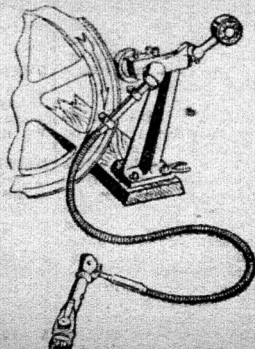
A kézi gyapjonyirás minden hát-
rányát eltüntetik az egész világon
használt

LISTER-féle GYAPJONYIRÓGÉPEK

Miért késlekedik beszerezni?!

Vezérképviselőt:

Südfeld Gábor okl. gépészmérnök
Budapest, VI., Szondy-u. II.
Telefon: Aut. 246-II

TEJTERMÉKEIT

jobban értékesítheti, ha

FRIGIDAIRE MÉLYHÜTŐT

használ.

Ajánlattal szolgál:

HAHN ARTHUR ÉS TÁRSAI

BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 12. SZÁM

Telefon: Automata 898-86

Sürgönycim: HANCO Budapest